

22851. II. C. f. 2

II.
C. 22851.
fr

Cerkveni
G O V O R N I K
slovenskiga duhovstva

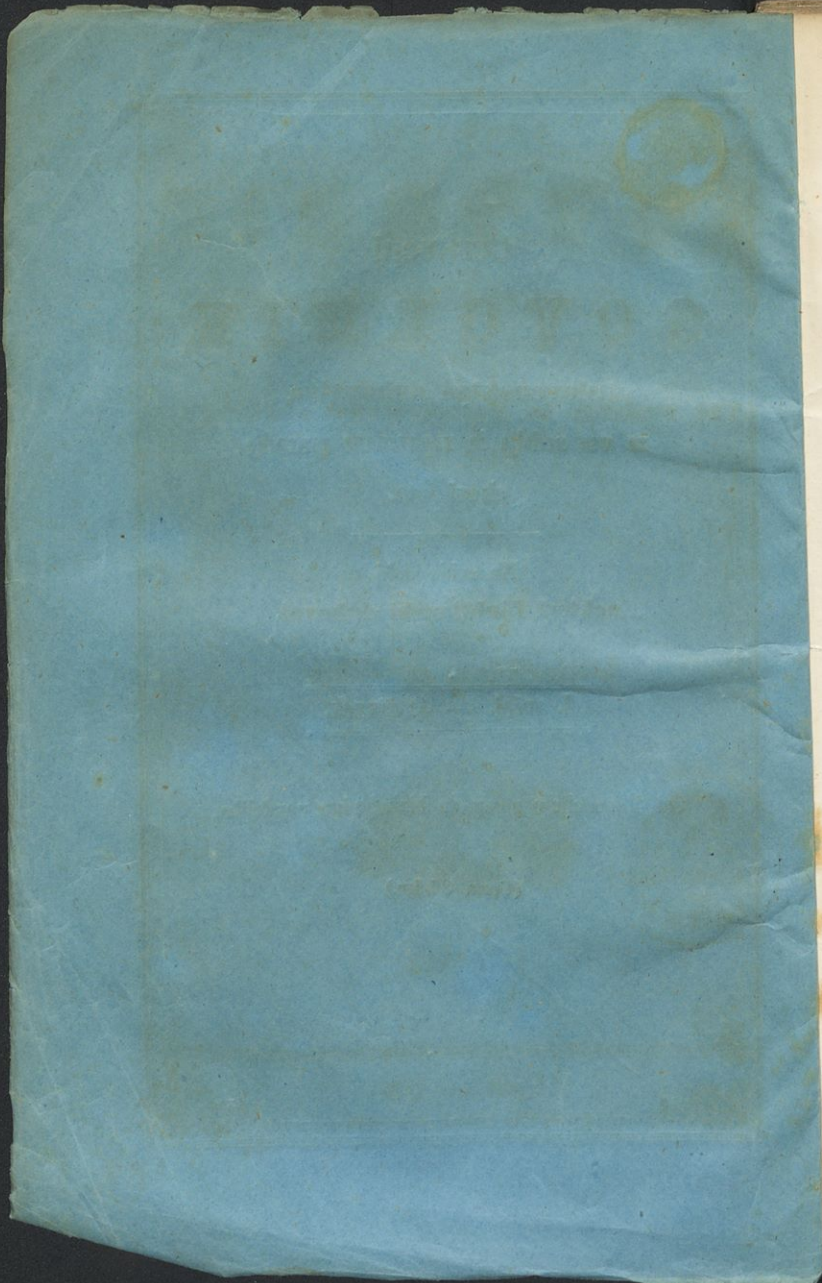
za vse nedelje in zapovedane praznike
skozi leto.

Na svitlo dajó
nekteri Ljubljanski duhovni.

I. tečaj. — 4. zvezek.

Od 4. nedelje v postu do binkoštniga pondeljka.

(Cena 36 kr.)

vs

Cerkveni

SLOVENSKIGA DUHOVSTVA

za

vse nedelje in zapovedane praznike
skozi leto.

Na svitlo dajó

nekteri

LJUBLJANSKI DUHOVNI.

(I. tečaj.)

V Ljubljani 1856.

Natisnil Jožef Blaznik.

LOWERY

STREETS OF BOSTON

and the other in the same

of the

of the

of the

of the

(1891)

7. Edition 1896

National 3051 Boston

297700-030=N/

Četero postno ali sredpostno nedeljo.

Jezus je vzel kruhe, in je zahvalil, ter jih razdelil med sedeče. Jan. 6, 11.

Priprava za sv. obhajilo.

Daj nam dans naš vsakdanji kruh, nas uči moliti večna Modrost; in ker je človek iz duše in telesa, potrebuje tudi za oboje potrebne hrane, dvojniga kruha. Ta dvojni kruh vidimo Jezusa deliti v današnjim sv. evangelii. On oznanuje besedo Božjo ukaželjni množici, ki vsa zamaknjena v sv. nauke pozabi, česa na telesu potrebuje. Pa tudi njih trudno telo usmiljeni Jezus čudno nasiti, tako de se vsi nad tako očitnim čudežem od veselja zavzamejo, in na ves glas hvalijo dobrotljiviga učenika, ki je tako usmiljeno svojo Božjo mogočnost razodel! — Drugi dan ljudstvo spet k Njemu hiti; Jezus pa vidi, de so zdaj le bolj zavoljo telesniga živeža za Njim prišli; zato jih posvari, in jih opomni, de naj išejo boljšiga, potrebnišiga kruha. *Išite jedi, jim reče, ki ne mine, in ostane v večno šivljenje, katero vam bo Sin človekov dal...* Vaši očetje so jedli mano v pušavi, ter so umerli; to pa je kruh iz nebes, de, kdor od njega je, ne bo umerl. Jez sim šivi kruh, ki je iz nebes prišel; kdor bo jedel od tega kruha, bo šivel vekomej; in kruh, ki ga bom jez dal, je moje meso za šivljenje sveta. In ko se Judje pričkajo, rekoč: *Kako nam on zamore dati svoje meso jesti?* jim Jezus torej reče: *Resnično, resnično vam povem, ako ne bote jedli mesa Sinu človekoviga, in ne bote pili njegove kervi, ne bote imeli šivljenja v sebi. Kdor jé moje meso, in pije mojo kri, ima večno šivljenje, in jez ga bom obudil poslednji dan. Zakaj moje meso je zares jed, in moja kri je zares pijača. Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jez v njem.*

Ta kruh ki ga Jezus tukej obljubi, in je zraven Božje besede potrebni kruh za dušo, je On dodelil svojim učencam pri zadnji večerji, in nam ga še zmirej daje pri sv. obhajilu, namreč svoje presveto telo v podobi kruha. In kakor je že On Judam ojstro zaterdil, de naj jedó njegovo meso, tako zapoveduje tudi kato-

liška cerkev vsim vernim posebno zdaj o velikonočnim času, prejeti Jezusovo presveto telo v podobi kruha. Koga zmed nas slabih stvari pa ne bo obšel svet strah, prejeti nar Svetejšiga samiga? zakaj svete reči so za svete ljudi. In komu ne bo skerb, se za to imenitno sveto opravilo vredno pripraviti, de bi bil zares obilnih gnad deležen po volji Jezusa in katoliške cerkve? Zato mislim, de vam zdaj o tim času pokore nič bolj koristniga in potrebniga ne morem govoriti kakor *od potrebne bližnje priprave za sv. obhajilo*. — O Jezus, na altarji resnično pričujoč, uči nas spoznati vredno pripravo za nar svetejši opravilo!

Veliko skerbne priprave je bilo treba že tistim, ki so se hotli vdeležiti skrivnost stare zaveze, ki so bile le senca in podoba. S kakošno skerbjo so se pripravljali Judje vsako leto za velikonočno jagnje! Kako čisti so mogli biti njih duhovni, de so smeli zavžiti le zgolj posvečene kruhe! Koliko bolj smo dolžni skerbeti za vredno pripravo pri nar svetejši skrivnosti nove zaveze! Ako ima posvetni kralj priti, vse nečedno odpravimo, in vse pota in stanovanja olepšamo. Koliko bolj moramo pot pripravljati, kadar hočemo sprejeti kralja nebes in zemlje! V tim nam je David lep zgled. Ko je on sklenil, Gospodu tempelj zidati, je pripravil v ta namen silno veliko draziga in lepiga blaga, zlata in srebra. Vender se mu je vse še premalo zdelo za tako imenitno delo, ter je rekel: *Veliko delo imamo izpeljati: stanovanje pripraviti ne za ljudi, ampak za Boga samiga*. Iz tega sklenite, kako skerbna mora biti tudi priprava našiga serca, v katero hočemo Gospoda sprejeti.

Zato moramo **1. dušo vsiga greha očistiti**, in saj brez smertniga greha biti. Kako bi sicer smeli nar Čistejšiga in nar Svetejšiga v svoje z greham oskrunjeno serce sprejeti? *Gospodove oči so čiste in ne morejo hudobije gledati*, pravi prerok. *Luč in tema, Kristus in Belial se ne spovzameta*, uči sv. apostelj. Kakor so k večerji evangeljskiga kralja le tisti smeli, ki so imeli svatovsko oblačilo, tako se sme Jezusovi večerji le tisti bližati, ki ima svatovsko oblačilo gnade Božje. Zato tako resnobno opominja sv. apostelj: *Človek naj presodi sam sebe in potem naj je od tega kruha in pije od tega keliha*. Presodi torej vse misli in želje, in poglej, ali ni v dnu serca še skrit strup napuha in nevošljivosti, ogenj nečistosti in jeze. Presodi svoje besede, ali se v njih razodeva strah

Božji, ali posvetni in pregrešni duh. Presodi svoje djanje, ali je pošteno in spodobno, ali krivično in pohujšljivo. Gorje mu, kdor s smertnim greham omadežvan sv. rešnje telo prejme! *Kdor nevredno je in pije, sam sebi je in pije sodbo* in pogubljenje. Strašne besede za grešnika, ki Judežu enak Jezusa nevredno prejme in po hinavsko izda; pa se ga tudi kakor Judeža hudobni duh polasti, de ves oslepljen in terdovraten postane. Resnobno in milo je Jezus Judeža svaril: Čimu si prišel? Enako svari tudi tebe, kristjan, ki si še v smertnim grehu. Čimu si prišel ti, ki imaš v sercu še jezo do svojiga bližnjiga? Čimu si prišel ti, ki imaš roke s krivico omadežvane, ki bližnje priložnosti nočeš zapustiti? Čimu si prišel ti, ki si ves v slabih navadah zastaran, in le z lažnjivimi besedami poboljšanje obetaš?

Operi tedej poprej dušo vsih grehov v solznim potoku vredne pokore; odpovej se grehu in vsimu napeljevanju v greh, kakor si pervikrat storil že pri sv. kerstu; očisti vest, kakor bi zadnjikrat v svojim življenji sam sebe sodil. Jezus sam umiva pri zadnji večerji učencam noge, v znamenje, kako čista mora biti tudi duša, ki hoče Gospoda sprejeti. In po sv. Tomažu Kemp. govori On duši: *Ako hočeš, de k tebi pridem in pri tebi ostanem, pospravi stari kvas, in očisti prebivališče svojiga serca.*

Pa tudi nagnjenje do malih grehov moramo, kolikor moč, zatérati, ker mali grehi zaderžujejo moč sv. zakramenta. Vsiga radovoljniga razstresenja pri molitvi, vse nejevolje, vsiga nečimerniga veselja in navezovanja na svet, vse radovednosti in drugih vsakdanjih pregreškov se moramo bolj in bolj ogibati, de bo serce prazno vsih drugih reči le za Jezusa pripravljeno in vse obilnosti njegovih gnad deležno. — O de bi pač kristjani to že pred spovedjo pomislili, in se ne le večih grehov skesano spovedovali, ampak tudi manjših se zmirej bolj omivali z molitvijo, z obujenjem grevenge in dobriga sklepa in z drugimi radovoljnimi spokornimi deli; imeli bi saj prvo pripravo za sv. obhajilo, namreč čisto vest, in bi veliko obilniši zajemali iz studenca gnad!

2. Za vredno sv. obhajilo je potrebno tudi *pobožno serce*, to je, naše serce naj bo olepšano z dobrimi deli in z lepimi čednostmi, z živo vero, z veliko pobožnostjo in ponižnostjo, z gorečo ljubeznijo, s svetimi željami. a) Perva lepota duše je *šiva vera*, de je Jezus v presvetim zakramentu res pričujoč, kakor Bog in človek, pripravljen se z nami skleniti; de je tukej dobri pastir,

ki svoje ovce nasituje z lastnim mesam; nebeška mana, ki daje večno življenje; večna Modrost, ktere veselje je, biti med človeškimi otroci. Če ravno je to skrivnost, ktere ne razumemo, vendar vemo, de je Gospod sam govoril: *To je moje telo*; njegova beseda pa je resnična in vsigamogočna; to nam pričajo nebo in zemlja, njegovo življenje in njegovi čudeži, Tabor in Golgota; On je rekel, in je bilo; On je ukazal, in je stalo. Nebo in zemlja bota prešla, Njegove besede pa ne bodo prešle, ko pravi: *To je moje telo*. — Tako veliko vero, ki jo je Jezus sam pohvalil, je imel rimski stotnik, ki je Jezusa vidil v revni človeški podobi in ga je vendar spoznal za nar višiga Gospoda, čigar sama beseda je dovolj za ozdravljenje hlapca. Tako vero so imeli trije modri, ki so vidili le slabo dete, pa so ga vendar molili in mu darovali. Tako vero so imeli aposteljni, ki so vidili Jezusa v človeški podobi in so vendar spoznali: *Ti si Kristus, Sin živiga Boga*, in so na njegovo besedo: *To je moje telo*, tudi verovali in ga v veri prejeli, in za to vero tudi svoje življenje dali. Kristus Jezus pa je včeraj in dans in vekomaj ravno tisti, in če vanj verujemo, bomo tudi v njegovo besedo verovali, in v njegovo pričujočnost v presvetim zakramentu, kakor bi Njega vidili v podobi, v kateri je šel v nebesa; polni te žive vere bomo klicali z veselim začudenjem, kakor sv. Tomaž: *Moj Bog in moj Gospod! K taki veri nas opominja sv. Krizostom rekoč: Vi vsi, ki to telo zavžijete, pomislite in vérvajte, de Tistiga zavžijete, ki v nebesih kraljuje, češen od angeljev v večni mogočnosti. In sv. Avguštin: Kdor hoče živeti, naj pristopi, naj véruje in naj se ž Njim sklene.*

Tako vernim se Gospod da najti; taka vera pa le v čistim, nedolžnim ali zares spokornim sercu živi, raste in velike reči dela. Take vere se úči od zgledov svetnikov in od pobožnih kristjanov, ki imajo svoje veselje, biti pri Jezusu v tim prečudnim zakramentu. Take vere prosi Gospoda z evangeljskim služabnikom rekoč: *Gospod, vérujem, pomagaj moji slabi veri; vérujem, de si Ti tukej pričujoč v mojo dušno hrano; pomnoži s svojo gnado to vero v meni! — O ko bi živela vselej ta vera v nas z vso močjo, kako obilen sad bi mi prejeli! Saj Jezus sam pravi: Naj se ti zgodi, kakor si veroval; to je, po velikosti tvoje vere bo tudi sad tvoji-ga vdeleženja.*

b) Če imamo to živo vero v sercu, bomo *molili* Njega, ki je v presvetim zakramentu pričujoč kakor Bog in človek. Res po-

vsod ga zamoremo moliti, tudi v delu stvarjenja; pa še globokeje naj se vklone pred Njim naš duh v kraljestvu gnade, v tempeljnu skrivnostne pričujočnosti, pred altarjem, ko imamo Njega zavžiti. Saj je On tisti, v čigar imenu se vklanajo kolena vsih, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, ki ga časti ves stvarjeni svet, ki mu hvalo dajo vsi izvoljeni, ki mu kerubini in serafini „Sveto“ kličejo. Njim pridružimo tudi mi svoj slab glas in kličimo: Sveto, čez vse sveto Jezusa rešnje telo v sv. zakramentu! Molimo ga, kakor so ga molili že pastirji pri jaslicah, kakor so ga molili trije modri, kakor so ga molili vselej kristjani pred prejemo; *nihče ga ne prejme*, pravi sv. Avguštin, *de bi ga popred ne molil*. Te časti in hvale nas vse opomni, kar vidimo na altarji okrog sv. rešnjiga telesa, podobe klečečih angelov, večna luč, sveta posoda, globoko priklanjanje mašnikovo, vse se združuje, tudi naše serce k češenju povzdigniti; zato iz serca kličimo: Daj nam, o Gospod! svete skrivnosti tvojiga telesa in tvoje kervi tako častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. Molimo te, hvalimo te, častimo te, Gospod, edinorojeni Sin Jezus Kristus, Jagnje Božje, sprejmi našo prošnjo, ker ti sam si svet, ti sam si Gospod, ti sam si nar viši v edinosti s sv. Duham v časti Boga Očeta!

c) Ako si po živi veri prepričan od visokosti in svetosti Tega, ki je pričujoč, in se svoje lastne slabosti in nevrednosti spomniš, se bo obudila prava *ponižnost*. Glej tukej je On, Kralj kraljev in Gospod gospodov, kterimu vse stvari služijo, pred kterim se vse nebeške moči tresejo, proti čigar veličastvu vsa stvarjena mogočnost še majhna kapljica ni; — in ti proti Njemu, slaba, revna, grešna stvar, in vender hočeš svojiga Gospoda prejeti! Ali se ne boš v sercu in v vsim zaderžanji globoko ponižal, in z začudenjem zdihnil: *O Gospod, kdo si ti, in kdo sim jez?* Ali ne boš v spoznanji svoje nevrednosti in Gospodove visokosti s Petram klical: *Gospod! odstopi od mene, ker jez sim grešen človek!* in ne boš s stotnikam spoznal: *Gospod, nisim vreden, de greš pod mojo streho!* Te besede ti tudi mašnik narekvajo, prèden ti presveti zakrament delé; o de bi tudi tvoje serce bilo polno čistih občutljejev prave ponižnosti, s kterimi jih je stotnik pervikrat izrekel! In zares, kako bi se grešni človek smel vredniga imeti, de bi prejel Začetnika vse svetosti? Če Mojzes v pušavi pred gorečim germam čevlje izuje; če se viši judovski duhoven ne prederzne iti v nar Svetejši, kakor le enkrat v letu; če se Elizabeta nevredno

ima, de jo Marija obiše, sv. Janez Kerstnik, de bi Jezusu jermene odvezal, sv. Peter, de bi mu Gospod noge umival; koliko bolj se mora nevredniga šteti grešni kristjan, ki pomisli Božje veličastvo in lastno nevrednost! In ko bi tudi imel čistost nebeških duhov in vse čednosti svetnikov, močno vero očakov in gorečo ljubezen aposteljnov, bi se mogel ponižati in nevredniga spoznati pred Njim, ki je sicer Stvarnik in Gospod, pa se je sam ponižal od jasic do križa, in nar bolj še v ti sv. skrivnosti, ter le ponižnim daje svojo gnado in z besedo in z zgledam kliče: *Učite se od mene, ker sim . . . iz serca ponižen.*

d) Vera obudi tudi *ljubezen*, nar lepši in nar potrebniši čednost za sv. obhajilo. Kako bi verni kristjan zamogel biti brez ljubezni, ko mu nar viši ljubezen Jezusova naproti pride? Sicer je On že popred svojo ljubezen mnogoterno skazoval; ali na zadnje je ta ljubezen brez mere in konca, močnejši kakor smert ne plamení le za učence, ampak za vse verne, ki se bodo v sv. cerkvi zbirali okrog njegovih altarjev; vsim hoče deliti jed ljubezni, in serca vernih spremeniti v tempelj Božje ljubezni. Od zadnje večerje se raztegne ta ljubezen čez ves svet in ostane do konca časov, kakor po pravici sv. Janez piše: *Ker je svoje ljubil, jih je ljubil do konca*; in sv. Francišk Salezijan govori: *Nikjer se ne pokaže bolj ljubeznjiviga, kakor v sv. obhajilu.* Tukej je njegova ljubezen neskončna, ker nam samiga sebe da; nezapopadljiva, nad katero se le čuditi moremo; tukej je ljubezen ogenj, ki ne ugasne, limbar, ki vedno cvetè, sapa, ki vedno diha. Zato pa tudi nobeniga boljšiga pomočka ni, ljubezen v nas užgati, kakor sv. rešnje telo, pa tudi mem ljubesen nič bolj potrebniiga za vredno prejemo. Kdo bo stal zraven ognja ljubezni, kliče sv. Tomaž Kemp., de bi se od njega ne vnel? Lepo opominja sv. Ludovik Granaški: *O Adamovi otroci, ali išete ljubezni? glejte, tukej je nar čistejši, nar slajši, nar veči, ki si jo misliti zamorete!* In sv. Terezija opominja: *O sestre, ko bi ljudje to pomislili, od ljubezni bi gorelo njih serce. Zares Bog je ljubezen, ki ljubezen skazuje in ljubezen hoče: Ljubi Gospoda svojiga Boga iz vsiga serca. Kdor v ljubezni ostane, ostane v Bogu in Bog v njem. Ljubezen je tisto svatovsko oblačilo, ki ga mora duša imeti, ko gre k večerji Gospodovi; ljubezni polno serce je tista goreča lampica, s katero moramo nebeškiga Ženina pričakovati in sprejeti, in le toliko smo vredni, kolikor imamo ljubezine le v besedi, ampak v sercu in v djanji; z ljubeznijo mora biti*

sprejet, ki se nam je iz ljubezni daroval, pravi sv. Frančišk Salezijan. Zato so tudi ti služabniki Božji od sv. ljubezni vneti blagrovani vse reči okrog sv. rešnjiga telesa, in so neutrudljivo klicali: **O** Gospod ljubezni, ljubezen! Glejte mojo ljubezen, dajte mi mojo ljubezen! Tako sv. Alfonz Lig. in Filip Ner. **O** de bi ta ljubezen, ki je Božje prijatle napolnovala in užigala, se vendar tudi enkrat v naših srcih obudila! de bi pač mi že enkrat njeno vrednost spoznali in njeno sladkost občutili! Zato si pred sv. obhajilam živo k sercu vzemimo Jezusovo neskončno ljubezen, ki sebe pozabi in le naše sreče želi, ki je vnela toliko Božjih služabnikov, in je še zdaj v nebesih njih sreča. Prosimo ga za to prelepo čednost, rekoč: Gospod, ljubim te, stori, de te bom še bolj ljubil, de ti reči zamorem: Gospod, ti veš vse reči, tudi veš, de te ljubim, de me nič ne bo ločilo od tvoje ljubezni; daj mi tisto ljubezen, ki so jo imeli tvoji zvesti prijatli, de kakor pri njih zbeži iz serca vsa ljubezen do sveta, in le tvoja ljubezen v njem gospoduje, de le na Tebe mislim, po Tebi hrepenim, Tebi živim zdaj in vselej!

e) Iz te ljubezni izvirajo *serčne želje* po Jezusu, ki sam pravi: Serčno sim želel, z vami jesti velikonočno jagnje, preden terpim; ki blagruje lačne in žejne pravice. Te želje nas še le pripravne store za obilnost gnad, nas povzdignejo čez pozemeljske reči; te želje so višji stopinja ljubezni, ki hrepeni po sklenitvi z ljubljenim. Kako serčno so hrepeneli po Zveličarji stari očaki, ki so pričakovali njegoviga prihoda! kako je želel David priti v tempelj pred obličje Božje! Kakor je pa Odrešenik še le potem prišel, ko so želje zmirej veči prihajale, tako bo tudi zdaj z vsimi gnadami le tiste duše napolnil, ki imajo velike želje po Njem. In kako srečne so tiste duše, ki z gorečimi željami k Gospodovi mizi stopijo; one občutijo veselje in sladkost, ktere si mlačni kristjani še misliti ne morejo; jim je, pravi sv. Krizostom, kakor bi terpele lakot in smert, kadar se ne morejo vdeležiti nebeške večerje, ker ta je moč njih duše, njih luč, zaupanje, življenje in sreča, kakor vidimo nad zgledi sv. Filipa Ner., Ludovika Gran., Alojzija, sv. Terezije, Magdalene Paciš. in sto in sto drugih. In kako bi bilo drugač mogoče, kjer je živa vera in goreča ljubezen v sercu? **O** kristjani, zakaj je med nami tako malo tega hrepenenja, malo gorečih željá po ti nebeški jedi? Oh manjka nam tiste sv. ljubezni, ki želi le Jezusu živeti, le z njim sklenjena biti! Ko bi ona v nas

živela, z veliko večim veseljem in hrepenenjem, pa tudi z bolj obilnim sadam bi hodili k Gospodovi mizi; nar veselejši dan bi nam bil dan sv. obhajila. Simeon od veselja ne najde besedi, ko Jezusa v naročje sprejme in je pripravljen umreti; Čahej se veseli, ko Jezus pri njem ostane; še Jeruzalemsko mesto hiti Jezusu naproti, in ne ve, kako bi svoje veselje razodelo: „Veseli se hči Sionska, tvoj kralj pride“, kliče že prerok v stari zavezi. Koliko bolj poln sv. želja in sv. veselja bi mogel biti ti, ko ima priti v tvoje serce Jezus, tvoj kralj in učenik, tvoj pastir in zdravnik, tvoj prijatelj in ženin! Reci mu tedaj: Pridi, o Jezus, moj kralj, in vzemi v last moje serce, de sam Ti v njem kraljuješ! Pridi, o Jezus, moj učenik, in uči me postavo voljno spolnovati! Pridi, Pastir, in pelji me na dobro pašo k svoji mizi! Pridi, Zdravnik, in daj mi samiga sebe za zdravilo, in ozdravljena bo moja duša! Pridi, o Prijatelj, in daj, de bom tvojo prijaznost za nar večji srečo spoznal! Pridi, o Ženin moje duše, de z veseljem kliče: Najdla sim ga, ki ga želi moje serce.

Tako, kristjan, se pripravljaj zdaj in vselej za prihod svojiga Zveličarja, de ga prejmeš ne le brez smertniga greha, ampak tudi s pobožnim sercam, namreč s tisto živo vero, ki jih je toliko vodila skoz britko življenje do gledanja tega, kar so verovali, s tisto gorečo ljubeznijo, ki jo je On na svet prinesel in želi, de bi v sercu vsih se užgala, ki tudi unkraj groba seže, de se bo za večno sklenila z Njim, po katerim je v življenji hrepenela; in zagotovljen bodi, obiln sad boš prejel od sv. obhajila že tukej, in enkrat večno življenje tamkej od Njega, ki pravi: Kdor je moje meso, bo živel vekomej. Amen.

A. Č.

Peto postno ali tiho nedeljo.

Če kri kozlov in juncov in potreseni telični pepel ognušene posveti v telesno čistost: koliko bolj bo kri Kristusova, kateri je po sv. Duhu sebe brez madeža Bogu dal, našo vest očistila od mertvih del, de bomo služili živimu Bogu! Heb. 9, 13. 14.

Sveta maša.

Človek ima vse le od Boga; zato je sebe in vse svoje Bogu dolžan; Njemu naj posvečuje vse svoje misli in notranje čutila časti in hvale. Ker je pa človek iz duše in telesa, bo kmalo svoje znotranje občutljeje tudi odzunaj razodeval; in kolikor močnejši so znotranje čutila ljubezni ali čiščenja, toliko bolj gotovo se bodo tudi v vnanjih delih pokazale, de se človek v znamenje svojih notranjih čutil kake vnanje reči znebi, jo Bogu poda v znamenje svoje hvale ali zahvale, prošnje ali kesanja. In to imenujemo *daritev* sploh, ki je že potreba človeške nature, in zato daritve povsod in vselej najdemo. Tudi v sv. pismu stare zaveze se pogosto bere od daritev že pri otrocih prvih staršev, in pri sv. očakah. Posebno je bilo pri izraelskim ljudstvu zastran daritev vse natanko določeno. Imeli so poseben kraj, popred v šotorji, pozneje v tempeljnu za mnoge, kervave in nekervave daritve, ki so se opravljale ali vsak dan ali v posebnih časih. Vse te daritve same na sebi niso imele veljavne moči, ampak so le pomenile in napovedovale popolnoma daritev, ktera je sama na sebi neskončne vrednosti in moči. To daritev je v novi zavezi Kristus opravil, ko je sam sebe radovoljno v smert dal, in je s tim namesti nas Bogu edino dopadljivi, sveti, in neskončni dar prinesel. In to Kristusovo kervavo daritev primerja v listu do Hebrejcov sv. Pavel z daritvami stare zaveze ter pravi, de je Kristus z lastno kervjo šel v Svetišče, in de kri Kristusova našo vest očisti od mertvih del, in de z njegovo smertjo zadobimo obljubo odpušenja grehov, ker je On srednik za nas pri Bogu.

Ker je pa Jezus poznal naše potrebe, in je hotel, de bi se kervave daritve vsi vdeleževali, je On postavil in nam zapustil vidno daritev svojiga telesa in svoje kervi, ko je pri zadnji večerji

rekel: *To je moje telo, ki bo za vas dano. To je moja kri, ki bo za vas in njih veliko prelita v odpušenje grehov. To storite v moj spomin.* S tim se je dopolnilo prerokovanje, de bo Mesija duhoven vekomej po redu Melkizedekovim, ki je v dar prinesel kruh in vino. Dopolnilo se je prerokovanje preroka Malahija, de se bo povsod od izhoda do zahoda opravljala Gospodovimu imenu čista daritev, ker se zares vedno po vsim svetu opravlja ta čista daritev sv. maše. Ta daritev je po besedah sv. očetov solnce duhovnih vaj, studenec Božje ljubezni, serce pobožnosti, duša svetosti. Ker je v ti daritvi zaklad Jezusoviga zasluženja nam odpert, in nam cerkev veva, vsaj ob nedeljah in praznikih biti pri sv. maši, vas hočem nekoliko *od pomena in vrednosti te daritve prepričati, in k lepimu zadržanju napeljevati*, de bi se radi te daritve vdeleževali in veliko sadu od nje zadobili; gotovo imeniten in vaše zamerkljivosti vreden nauk!

I. Na Kalvarii je Jezus opravil edino pravo kervavo daritev, ko je bil darovan, ker je sam hotel; njegova smert je središe vsih daritev; spod njegoviga križa izvira studenec vsih gnad; zasluženje njegove smerti je neskončno in dovolj obilno za odpušenje grehov vsiga sveta. Ta zaklad gnad in zasluženja je Kristus zapustil svoji cerkvi. V ti cerkvi se ponavlja vse delo odrešenja, ker Kristus vedno v nji živi. V nji se oznanuje Kristusov nauk, v nji se dele gnade v sv. zakramentih, v nji se gotovo opravlja tudi nar bolj imenitno delo, njegova daritev, in se mora opravljati, de se posamezni zmed ljudi neskončniga zasluženja kervave daritve vdeležujejo. Kakor je Adamov greh smert na svet prinesel, in se od rodu do rodu poerbuje ter z greham tudi njegovi nasledki; tako je Kristusova smert naše življenje, in njegovo zasluženje gre na vse rodove, in mora biti poskerbljeno, de se vsak za se tega vesoljniga odrešenja vdeleži. Prilike nam bodo to še bolj razjasnile. Solnce; vir vse pozemeljske svetlobe, vedno svoje žarke na zemljo pošilja, in ž njimi oživlja, ogreva, in razsvetljuje, pa le tam, kamor sežejo. Tako mora Kristusova kervava daritev, ki je zapopadek vsiga zasluženja, na posebno vižo svojo moč vsim deliti, ki ne zaprejo serca pred njenimi oživljajočimi žarki. Voda, ki iz močniga studenca izvira, se mora po suhim travniku napeljati, de trava ozeleni in oživi. Enako je treba, de na sv. križu

zasluženo odrešenje slehernimu doteka. Slehern mora k temu zakladu iti, in iz njega se obogatiti; se mora temu morju gnade bližati in iz njega zajemati. In to se zgodi v daritvi sv. maše. Tukej se Kristus, pričujoč pod podobama kruha in vina, po nekervavo daruje nebeškemu Očetu, de bi bili mi vsi deležni obilniga zaslužnja kervave daritve. Tukej nam Kristus nasprot pride, ter ima v rokah zaklad svojiga terpljenja, in ga ponuja slehernimu, de se ga vdeleži. In gnade, ki jih tukej zadobimo, so ravno gnade Jezusove smerti na križu, tako, de po pravici smemo reči z nekim pobožnim učenikom: Križ je drevo življenja, na katerim nebeški sad raste, sv. maša pa je zlata posoda, v kateri se nam ta sad podaja; sv. maša je živ potok, ki izvira spod križa na Kalvarii, in na svojih valovih keršanskim družbam moč življenja donaša. Kakor kri iz serca izvira, ter vedno po vsih žilah teče in vse truplo živo in močno ohrani: tako doteka iz studenca kervave daritve Jezusove vedno vsim udam njegoviga telesa duhovno življenje skoz daritev sv. maše.

Iz tega že vidimo *pomen* sv. maše, ki je v tako tesni zvezi s kervavo daritvijo, ne le vedni spomin, ampak tudi ponavljanje daritve sv. križa, ker se pri sv. maši ravno Ta daruje, ki se je na sv. križu daroval; razločna je le viža, kako se je daritev opravljala na Kalvarii, in kako se opravlja na altarji. Kristus na križu je enkrat sebe v dar dal, svojo kri prelil, in svet odrešil. Pa Jagnje enkrat zaklano, se vsak dan vnovič na naših altarjih v podobah vpričujoči, Očetu svoje zasluženje za nas kazaje, ne de bi novo odrešenje dopernesel, temuč de bi ceno enkrat dopernešeniga odrešenja nam podelil. Jagnje Božje je vsak dan vnovič na naših altarjih, ne de bi bilo vsak dan zaklano, temuč de bi enkrat zaklana daritev nam zasluženje odrešenja donesla. To je edina prava daritev, prerokovana od prerokov, postavljena od Gospoda samiga, v njegov spomin vedno opravljana v keršanski cerkvi; to je daritev, vredna Božjiga veličastva; ker na altarji, kakor na križu, ni nič minljiviga, ne zlato in srebro, ampak telo in kri neomadežvaniga Jagnjeta, nebeškemu Očetu v dar perneseno. Skrivnost, ne manjši, kakor na Kalvarii; zato pravi sv. Bonaventura: Kolikor kapelj ima morje, kolikor žarkov solnce, kolikor zvezd nebo, toliko skrivnost ima sv. maša v sebi. Sv. cerkev nima nič svetejšiga, nič bolj gnade polniga. Kako hvaležni bi mi mogli Jezusu biti, de nam je odperl ta nezmerni zaklad, zapustil ta živi

studenec. Kako veseli bi mogli biti, de smo brez zasluženja v katoliški cerkvi, v kateri edini se ta sv. daritev opravlja! Kakošna sreča za nas, de se ne le na enim kraju, ne le enkrat, ampak povsod in vsak dan ta presveta skrivnost ponavlja!

Kaj ima namreč veči vrednost v sebi, kaj je Bogu bolj dopadljivo in ljudem bolj koristno, kakor ravno ta skrivnostna daritev? Pri sv. maši, pravi sv. Tomaž Akvinčan, zamoremo tisti sad in tisto korist spet zadobiti, ki jo je Jezus zaslužil, veliki petik s svojo smertjo na križu zadobil; sv. maša je skrivnostno drevo polno dragiga sadu, s kteriga obiln blagoslov ljudem dohaja, je sv. ognjiše, s kteriga ogenj jemljemo, de svoje serca vnamemo za Njega, ki se tukej za nas daruje. Posebno pa s to daritvijo a) nar bolj vredno *Boga častimo*. Vsih stvarjenih reči konec je: Stvarnika častiti; vsakiga, ki v moje ime kliče, govori On, sim v svojo čast vstvaril in naredil. Zato smo opominjani, Boga častiti in vse v njegovo čast opravljati. Vender se človek sam čuti preslabiga, Boga vredno počastiti. S čim ga hoče vredno počastiti? Če iše pri sebi, ne najde nič vredniga, če zunaj sebe, nima Bog dopadajenja nad kervjo junčov in ovnov, ker vse je njegovo. Edino vredni dar v čast Očeta nebeškiga je le Kristus sam s svojo daritvijo, po kateri je veliko Gospodovo ime med narodi; pri kateri je v Njem in po Njem in ž Njim Tebi, vsigamogočnemu Bogu v edinosti sv. Duha vsa čast, in hvala. To je vedno spoznanje Božjiga veličastva pred nebam in zemljo, de je Sin sam Očetu pokoren do smerti. To je vedno povikševanje Božje ljubezni in milosti, de je lastniga Sina za nas v smert dal. To je spričevanje Božje svetosti, de nič v nebesih in na zemlji ji ni zadosti, kakor le ponižanje Sina. Tukej z Jezusam, s svojim presvetim višim duhovnam, sklenejo verni svoj glas Očeta častiti, rekoč: Vreden je Gospod prejeti hvalo in čast. In po pravici piše sv. Ciprijan: Gotovo z nobeno daritvijo Bog ni bolj češen, kakor s sv. mašo, ktero je Zveličar, de bi Očetu popolnoma vredno čast skazal, svoji cerkvi zapustil.

b) S to daritvijo Boga vredno *zahvalimo* za vse prejete dobre. Že lastno čutilo nas uči, de smo dobrotniku zahvalo dolžni. Poglejmo pa, kako neizrečene dobre smo od Boga prejeli in še prejemamo. Kamor se ozreš, vse je le dobrota Božja; na telesu zdravje in potrebno preskerbljenje; na duši toliko gnad od sv. kersta sem, in toliko perzanesljivosti zavolj greha. Pač res bi

mogli z mladim Tobijem vprašati: *Kako plačilo bomo dali, de bi bilo vredno tolikih dobrot?* Vse, kar vidimo in imamo, bi ne bilo dovolj za tolike darove. Le skrivnostna daritev Tega, nad katerim ima Oče vse dopadajenje, je vreden dar zahvale. On je vedil našo nezmožnost, in je zato zapustil dar zahvale, in je zato že pri postavljenji nebeškiga Očeta zahvalil, in pri sv. maši vselej mašnik pričujoče opomni: *Gratias agamus* — zahvalujmo Gospoda našiga Boga! Tukej se spomnimo, kakor hvaležnost hoče, prejetih dobrot. Tukej izrečemo z Jezusam združeni nar vredniši zahvalo nebeškimu Očetu. Tukej mu za prejete dobrote — nasprotni, nar boljši dar, Jezusa ponudimo. Le tukej imamo obiln zaklad, s katerim dolg svoje hvaležnosti vredno poplačati zamoremo.

c) S to daritvijo tudi od Boga *sprosimo* vse, kar potrebujemo na duši in na telesu. Le iz milosti nam Bog dobrote deli, zato ga moramo za nje prositi. Pa preslab je naš glas, in nevredni smo dobrot zavoljo svojih grehov. Kje bomo najdlj sredstvo, s katerim bi potrebne gnade od Boga sprosili; kje dobili besednika, de bi vredno s svojo besedo za nas prosil? Glej sv. maša je tisto močno sredstvo in v nji Jezus naš besednik pri Očetu. On prosi s tisto ponižnostjo, s katero se je v ti daritvi ponižal; On prosi z glasam svojih sv. ran, in te rane so dosti močen glas, nam Božjo milost nakloniti. On prosi z glasam svoje sv. kervi, ki enkrat prelita se pri sv. maši vedno daruje. On prosi z glasam svojiga neskončniga zasluženja, ki je dosti obilno, nam vse potrebne gnade zadobiti. On sklene s svojo daritvijo tudi vse naše pobožne prošnje in molitve, ter jih daruje svojimu Očetu. Koliko zaupanje mora to v nas obuditi! Ko bi Marija, ko bi drugi svetniki za nas pri Bogu prosili, svoje zasluženje za nas darovali, ali bi ne upali terdno, de bomo uslišani? Zdaj se pa daruje in za nas prosi Jezus, in naše prošnje podpéra On, ki je učil: Karkoli bote Očeta prosili v mojim imenu, vam bo dal; On ki je obljubil; Prosite, in bote prejeli; kako bi nam Bog ne dal, kar prosimo v ti daritvi, ki je studeneč gnad in dobrot, ki ni nikoli pozajet! In zares so verni po ti daritvi sto in stokrat v dušni in telesni sili pomoč zadobili.

d) V ti daritvi prosimo *odpušenje grehov* za se in za druge. Kaj je strašnejiga, kakor greh, in kako zamore slabi človek Božji pravici zadostiti? Vsi klavni darovi in vse stvarjene reči tega ne morejo. To zamore le On, ki je sam naše grehe nosil na svojim telesu, na lesu, včlovečeni Bog Jezus Kristus; *On je sprava za*

naše grehe. On je postavil daritev nove zaveze, rekoč: *To je moja kri, ki bo za vas in za njih veliko prelita v odpušenje grehov.* Zato govori sveti Pavel: *Če kri kozlov in juncov ognušene posveti v telesno čistost, koliko bolj bo kri Kristusova ... našo vest očistila od mertvih del!* In učeni Evzebi piše: Tukej se opravlja sprava za ves svet, daritev za duše vsih, za vsak madež in greh nar čisteji dar. Modri učeni uče, de bi bil svet zavoljo velikih pregreh že zdavnej od pravičniga Boga pokončan, ko bi ta daritev zasluženih kazen ne odvräčevala. „*Kakor Sodoma in Gomora bi bili postali.*“ Le Jezus je Srednik med grešnim svetam in razžaljenim Očetam, ter kakor boljši Mozes prosi za svoje ljudstvo, in kakor Jakop Ezava, z darovi utolaži serdiga Očeta. In kako bi Oče nam ne prizanesel zavoljo Sina, nad katerim ima vse dopadajenje! Ko je Temistokles mogel živeti v deželi svojiga sovražnika Admeta, zoper kteriga se je popred vojskoval, se je bal maštovanja. Kaj stori? Kraljeviga sina vzame v roke, in ž njim gre pred kralja ter reče: Kralj, pred tvoj prestol pridem s straham in z zaupanjem; pa veči kakor strah, je upanje, de mi boš zavoljo tega sina milostljiv, in vse poprešnje pozabil. In več ni bilo treba; pogled na sina je imel tako moč čez očetovo serce, de poprešnjiga sovražnika v svojo prijaznost in službo sprejme. Kristjan, ako si ti Boga žalil in se bojiš Božje jeze, stori, kakor Temistokles; vzemi Sinu Božjiga in daruj ga nebeškemu Kralju, in Božja pravica bo utolažena, tvoje serce se bo omečilo, in solze prave žalosti te bodo spet pripeljale v prijaznost Božjo.

II. To de tako prečudne moči in koristi je sv. maša le za tiste, ki se *vredno vdeležujejo* te svete skrivnosti. Pobožni Peter Flijski je med sveto mašo zamaknjen vidil zrasti prečudno drevo polno lepih rožic, ki so padale na glave pričujočih; nektere so se posušile, druge so zelene ostale. Njegov modri brat mu to prikazen razloži, rekoč: Drevo je podoba blagoslova, ki od neker-vave daritve Jezusove tako obilno na ljudi doteka. Božji darovi padajo doli, kakor cvetlice; v suhih sercih se posuše, v bogabojčih dušah pa zelene ostanejo. Ljudje, ki so bili na Kalvarii pričujoči pri Jezusovi smerti, so bili mnogoteri, in zato je bilo razločno njih vdeleženje. Veliko zmed njih je zadobilo, kakor stotnik, gnado prave grevenge. Desni razbojnik na Jezusovi strani je zadobil popolnoma odpušenje in zagotovljenje nebeškiga veselja.

Sv. Janez je prejel samo zvoljeno Devico za mater. Veliko drugih pa ni imelo nobene koristi, desiravno so pričujoči bili, ker niso imeli vere v Jezusa, so ga žalili, se slabo obnašali, in v svoji slepoti radovoljno ostali. Ravno tak razloček je med kristjani, ki pridejo k sv. maši; vsem je odpert zaklad gnad, pa eni s skesanim srcem na persi terkajo in odpusenje zadobé; drugi se vsi Jezusu izročé in prejmejo pomnoženje gnade; veliko jih pa, kakor Jezusovi sovražniki, njega še tukej žali; taki, ki se ozérajó, zgovarjajo, posmehujejo, ki pridejo v pohujšljivi obleki, se nastavljajo, slabe misli pasejo, enaki pobeljenim grobam; in zato brez sadú in terdovratni sv. kraj zapusté. Zato pa sv. cerkev zapoveduje, pri sv. maši s *spodobno pobožnostjo* biti; spodobnost naj se kaže v zunanjim, pobožnost naj bo v sercu.

De to pobožnost serca zadobiš, *odpravi*, preden k svetimu opravilu prideš, vse razstresenje misel, varuj se vse radovednosti oči, ter vsiga, kar te moti. Potem si živo pred oči postavi, *kaj je sv. maša* in si misli: Zdaj se začne skrivnostno ponavljanje Jezusove smerti, kjer se večni duhoven Kristus daruje večnemu Očetu, de Bogu čast daje, nam pa zaklad gnad odpéra. Pri tih mislih skleni, de hočeš pri tim sv. opravilu z nar *čistejšim namenam* pričujoč biti; z namenam namreč, de hočeš s Kristusam vred tudi sebe z dušo in s telesam Bogu v čast darovati, de bi od Njega odpusenje grehov in vse druge potrebne gnade zadobil; z namenam, tako se zadržati in vse tako opravi, kakor je Bogu nar bolj dopadljivo in tebi koristno. Če v svoji priprostosti ne veš, kako bi ta namen storil, stori, kakor zvesti služabnik sv. Ignacija in sv. Frančiška Ks. Ko je vidil ta dva sv. moža celo uro moliti in premišljevat, je sam v kot pokleknil, in rekel: O Bog, ta dva sta sv. moža; jez sim priprost in ne vem kaj govoriti, zato ž njima sklenem svojo misel in molitev. S tim pobožnim služabnikom reci tudi ti: Gospod, jez revna stvar ne vem, kaj govoriti; sklenem se z Jezusam, tvojim ljubim Sinam, in se vsiga hočem vdeležiti, kar On pri ti sv. daritvi opravlja, in ti darujem njegovo zasluženje in prošnjo. In ti, Jezus, sprosi in dodeli mi v ti daritvi tiste gnade, ki so mi nar bolj potrebne. Verjemi, tako storjeni namen bo Bogu dopadljiv, in večkrat z zbranim duham ponovljen je že sam lepa viža pri sv. maši biti.

Po tako storjenim namenu *molí* iz bukev ali na roženkranc, in skleni svoje molitve s tistimi Jezusovimi molitvami, s kterimi v

ti daritvi Očeta za nas prosi, z molitvami mašnika, in vsih pobožnih. *Spremljaj* mašnika v mislih pri njegovih svetih opravilih in molitvah. Bodi od *začetka* kakor očitni grešnik, ki je v tempelj prišel, in ž njim pri očitni spovedi na persi terkaj, rekoč: Gospod, bodi meni, ubogimu grešniku, milostljiv. Ko moli *gloria*, skleni svoje češenje ž njim in z vsimi nebeškimi prebivavci, ki so klicali: Čast Bogu po višavah! Ko on bere *list in evangeli*, zahvali Boga za razodete resnice in prosi za gnado, po njih živeti. — Pri *darovanji* zahvali Boga za vse prejete dobrote in daruj se mu sam popolnoma z dušo in s telesam. — Ko mašnik v *predglasji* glasno Boga hvali, povzdigni tudi ti svoje misli vnovič proti nebesam, in iz serca časti Boga, kterimu angeli neprenehama „Sveto“ pojo. Ko začne *tihe molitve*, moli tudi ti za vse žive, za ktere si posebno dolžan moliti. Ko pride *spremenjenje in povzdigovanje*, na persi terkaj, in kakor desni razbojnik Jezusa odpušenja prosi, moli ga v vsi ponižnosti, spomni se njegove neizrečene ljubezni na križu s prošnjo, de bi pri tebi zguđljena ne bila, ker On pravi: Ko bom od zemlje povzdignjen, bom vse k sebi vlekel. Spomni se potim vsih zvestih služabnikov, ki so že pred nami šli z znamenjem vere v večnost. — Mašnik se začne *pripravljati za sv. obhajilo*, móli Oče naš, ki vse v sebi ima, kar potrebujemo, prósi Jagnje Božje, de bi se nas usmililo, in de bi vredno zavžil nar veči skrivnost, in ko ima zavžiti, ponižno kliče: Gospod, nisim vreden, de greš pod mojo streho, pa reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša. Ti pa, de boš deležen tega opravila, se obhajaj po duhovno, to je, obudi in imej goreče želje, Jezusa prejeti; pred oči si postavi rimskiga stotnika, in ponižno izreci njegove prelepe besede, ter prosi Jezusa, de bi te On ozdravil in očistil, de bi kmalo smel v resnici ta zakrament prejeti. Ko mašnik *Boga zahvaluje* in poslednje molitve opravlja, zahvali tudi ti Boga za vse gnade in posebno za gnado, de si se te sv. skrivnosti vdeležil. — Pri *žegnu* prosi Jezusa, de te On blagoslovi po mašniku, de te njegov žegen povsod spremlja, te hudiga obvaruje in v dobrim poterdi; prosi ga, de On nadomesti s svojim zasluženjem, kar si pri ti daritvi pomanjkljiviga storil, de bo Bogu skoz in skoz dopadljiv in tebi koristen dar.

O ko bi tako bili pri sv. maši, kako bi bili pravični poterjeni, grešniki omečeni! kako nezmeren studenec časnih in večnih dobrot bi nam bila ta daritev! Kako lepo bi bilo viditi keršansko družbo okrog altarja, kakor izvoljene okrog sedeža Božjiga! Nad

nami bi se vresničilo, kar sv. Pavel piše od vernih, ki so se Kristusoviga zasluženja prav vdeležiti vedili: *Hvalim Boga vselej zavoljo vas za gnado, ki vam je dodeljena po Jezusu Kristusu, de ste po Njem vsi obogateli, de vam nobene gnade ne manjka.*

O preserčni kristjani, sama revšina nas je od glave do nog, na duši in na telesu, ter zmirej nam je treba Božje pomoči. Zaklad vsih darov in gnad pa je odpert vsak dan na naših altarjih. O pridimo sem radi in z veseljem v vsih potrebah in nevarnostih; položimo svojo prošnjo po Jezusu pred nebeškiga Očeta, bodimo pričujoči s svetim strahom, kakor pod križem na Kalvarii, povzdignimo in odprimo svoje pobožno in skesano serce, de bo v vsi obilnosti deležno vsih potrebnih gnad, ktere vernim dotekajo v ti skrivnostni daritvi po Jezusu Kristusu, Gospodu našim! Amen.

A. Č.

Šesto postno ali cvetno nedeljo.

Ponižal je sam sebe, ko je bil pokoren do smerti, smerti pa na križu. Fil. 2, 8.

Sveti križev pot.

Z veliko trumo ljudi se poda Jezus zadnjikrat v Jeruzalem na velikonočne praznike. Iz Betanije pod oljsko goro, kjer je bil nekoliko dni popred Lazarja, svojiga prijatla, obudil, pride na jutro današnjiga dne do Betfage, kraja že prav blizo Jeruzalemskiga mesta. Zdaj se hoče kakor poslani Mesija vsimu ljudstvu v svojim veličastvu pokazati, in jezdi po navadi jutrovih dežela v mesto kakor kralj miru na krotki oslici. Ljudstvo mu od vsih krajev naprot hiti in ga spremlja. Od veselja ne vedo, kako bi ga počastili; svoje oblačila mu na pot pogrinjajo; z lepimi cvetnimi vejami mu cesto zaljšajo; z oljknimi vejicami v rokah vsi veseli na glas kličejo in ga pozdravljajo rekoč: Bodi pozdravljen, obljubljeni Mesija, Sin Davidov! Slava Tebi, ki prideš v imenu Gospod Boga! Čast in hvala na višavi! Toliko časti mu skazuje vesela množica na ti veseli poti. —

Pa kako hitro in močno se je to spremenilo! Še teden ne mine, in ravno to ljudstvo, ki ga zdaj veselo sprejme ter mu hozana, čast in slavo kliče, od hudobnežev našuntano z divjim vpitjem kriči: *Krišaj ga, krišaj ga!* Le nekaj dni, in na oljski gori, kjer zdaj z veliko častjo memo gre, v kervavim potu zdihuje: *Oče, vzemi od mene kelih terpljenja!* Le malo časa, in po tistih ulicah, po katerih zdaj kakor častljiv kralj jezdi, On gre svojo zadnjo pot iz Pilatove hiše proti žalostni Kalvarii, ter pod težo križa omedluje. Zdaj ga učenci in prijatli spremljajo in svoje oblačila razgrinjajo, takrat gre sam od vsih učencov zapušen; zdaj ga veselo pozdravljajo, takrat le žalostne žene jokajo. De kratko rečem: Kakor vesel in častljiv je bil današnji Jezusov prihod, tako bitka in žalostna je njegova zadnja mertvaška pot s težkim križem. — Vender je pa ta njegova zadnja pot, od Pilatove hiše do Kalvarije in do groba, za nas močno podučljiva in zveličavna, ker nam kaže Jezusa v njegovim terpljenji, katero je On radovoljno na se vzel, in ž njim nas odrešil; *ponižal je sam sebe, ko je bil pokoren do smerti, smerti pa na križu.* De bi pač mi to njegovo zadnjo pot pogosto pred očmi imeli, silno veliko bi se mi učili, in obilno zaslužnja in gnad zadobili! V ta namen je sv. cerkev vpeljala posebno vsim znano pobožnost sv. križeviga pota; in skorej v vsaki farni cerkvi, in na več gričih vidimo štacijone ali staje križeviga pota, ktere pobožni kristjani obiskujejo ob petkih in nedeljah, posebno pa v postnim času. De bi verne k ti lepi pobožnosti še bolj spodbudil, in jim za njo nekatere potrebne vodila dal, sim si namenil, nekoliko govoriti *od sv. križeviga pota.* — O Jezus, ki si nas učil: Kdor hoče za menoj priti, naj vzame svoj križ in hodi za menoj, uči nas, Tebe vredno spremljati na ti bitki poti!

I. Sv. križev pot imenujemo tisto žalostno, terpljenja polno pot, po kateri je naš Zveličar s težkim križem obložen šel od Pilatove hiše na goro Kalvarijo potem, ko je bil krivično k smerti na križu obsojen. Ker se je Jezus na ti poti dvanajstkrat zadržal, po smerti pa še dvakrat prenesen bil, zato se križev pot v štirinajst štacijonov ali staj deli. Bere se, in je verjetno, de je Marija Devica pogosto obiskovala tiste kraje, na katerih je njen Božji Sin terpel, in je z milim srcem premišljevala velikost nje-

govih bolečin. Tedej se sme reči, de je Marija Devica prva obiskovala sv. križev pot, in to pobožnost ona prva začela. Po njenim zgledu so ravnali tudi aposteljini in drugi zmed prvih kristjanov; in kakor hitro je bil mir, so hiteli pobožni verni iz vsih krajev sveta proti svetimu mestu Jeruzalemu, in posebno so radi obiskovali kraje Jezusoviga terpljenja. De bi bili pa verni k obiskovanju tih sv. krajev, kjer je naš Zveličar terpel in umerl, bolj spodbujeni, so rimski papeži obilne odpustke delili tistim, ki so se podali na božjo pot v Palestino, obiskat sv. kraje Kristusoviga terpljenja; n. pr. popolnoma odpustek v Pilatovi hiši, kjer je bil Jezus k smerti obsojen, na gori Kalvarii, na kraji Kristusoviga groba; odpustek 7 let in 7 kvadragen (40danskih postov) na krajih, kjer je Marijo srečal, kjer je Simeon križ pomagal nositi, kjer je žene tolažil, kjer so oblačila razdelili.

Ko so pa pozneje sveti kraji v oblast sovražnikov keršanske vere, namreč mohamedancov prišli, in ker je sploh tako daljno popotovanje ljudem veči del nemogoče: so vpeljali mnihi reda sv. Frančiška pobožnost križeviga pota s tim, de so napravili po cerkvah podobe od tega, kar se je na vsakim štacijomu zgodilo, ter so verne k premišljevanju in obiskovanju napeljevali in spodbudovali. Verno ljudstvo se je rado te pobožnosti poprijelo in sv. križev pot se je čedalje bolj razširjal. Rimski papeži, posebno Inocenci XI. in Klemenž XII. so vse tiste odpustke, ki so bili dovoljeni sv. štacijonam v Jeruzalemu, dovolili tudi vsim kristjanam, ki postavno vpeljane in žegnane križeve pota obišejo, ter so to pobožnost vedno priporočevali in razširjali. Posebno učeni Benedikt XIV., viditi obilno korist, ki izhaja iz obiskovanja sv. križeviga pota, ni le te pobožnosti poterdil, ampak je tudi vse duhovne poglavarje opominjal, de naj v svojih cerkvah tako koristno pobožnost vpeljejo in jo vernim priporočajo.

Zares je pa sv. križev pot zlata jama in shramba nebeških zakladov, nikoli pozajet studenec časnih in večnih dobrot in gnad Božjih; zakaj obiskovanje križeviga pota ni družiga, kakor premišljevanje britkiga terpljenja Kristusoviga. Nobena pobožnost pa, piše sv. *Bonaventura*, ne obudi toliko sv. željá, kakor premišljevanje terpljenja, smerti in križa našiga Gospoda Jezusa Kristusa. Ena solza, pravi sv. *Arguštín*, v premišljevanji Kristusoviga terpljenja prelita več veljá, kakor post ob suhim kruhu. In sv. *Frančišk Sal.* uči: Po premišljevanji Jezusoviga terpljenja se nar po-

pred ljubezen Božja v naših srcih vžge; za to ga imenuje nar bližej pot k čednostim. Vse to velja tudi od križeviga pota; zato sv. *Tomaš Kempčan* pravi, de nobeno premišljevanje ne more grešne duše tako močno k pokori buditi in na poti pravičnosti napeljevati, kakor premišljevanje križeviga pota. Zato je rimska gosposka zapazila očitno poboljšanje v krajih, kjer so verni križev pot pogosto obiskovali. Božji služabnik, *O. Leonard*, je najdel v nekih krajih svojih misijonov ljudstvo posebno pobožno zato, ker so vsak dan, po letu pred delam, po zimi zvečer to pobožnost opravljali, in s tim v čednosti rastle. Zato je on imenoval štacijone vedne misijonske pridige, ker zmirej oznanujejo grešniku pokoro, in greha branijo, posebno pa učé posnemati Jezusove čednosti, in tudi veliko gnad po njih dobivamo. Pomislimo to nekoliko bolj.

a) Ta pobožnost nas k *pokori vabi in greha varuje*. Glasno nas budi iz spanja in oznanuje pokoro, ko vidimo, de je Jezus zavoljo naših grehov obsojen, de zavoljo naših grehov pod težkim križem pada, in svojo sv. kri preлива. Ko je sv. Vincenci Pavljan navadniga grešnika dolgo, pa zastonj k poboljšanju opominjal, mu je dal majhno podobo štacijona, pri katerim je Kristus pod križem padel, ter mu je miló rekel: *Usmiljenja vredni prijatelj! vzemi to podobo za spomin na ta najin resnobni, pa vender nerodovitni pogovor, in le to te prosim, de vsak večer to podobo en čas gledaš in premišljuješ, de so tudi tvoji grehi usmiljeniga Jezusa k tlam tlačili! Kako dolgo ga boš pustil pod tim težkim bremenam ležati? Kako dolgo se boš še abotavljal, s pravo pokoro sebi in Njemu breme polajšati, in mu od tal pomagati? In glej, čez malo časa pride popred oterpnjeni — zdaj pa skesani grešnik k sv. Vincenciju nazaj in reče, de ubogi Jezus pod križem mu ni več miru dal. Kaj pomaga moja kri, nam hoče On reči, ako se je sami z resnično pokoro ne vdeležite; le zares spokornim, ki skesano na svoje persi terkajo, in odpušenja prosijo, On s križa sveti raj obljudi. — Kristusov križ je pa tudi nar močnejši bramba zoper greh in skušnjave; tukej je zapisano: „In hoc signo vinces“, v tim znamnji boš premagal — vse zapeljivosti sveta, pod križem bo utihnil ogenj poželenja, odletele bodo vse pšice skušnjavcove. Zato govori sv. Avguštin: Kadar me nečisto poželenje skuša, hitro pribežim v kervave rane Kristusove, in sovražnik je premagan. O koliko jih je to moč skušilo! koliko jih je pri Jezusovim križu za vselej grehu odmerlo!*

b) Nas učí *Jezusove čednosti posnemati*. Pri obiskanji kri-

ževiga pota nam Jezus sam, ki ima besede večniga življenja, bolj močno na serce govori, kakor vsak pridigar. Zgléd sim vam zapustil, nam kliče, de hodite po mojih stopinjah. Jez sim pokoren do smerti, smerti pa križa; boditudi ti pokoren, če je ravno treba terpeti in se zatajevati. Jez se ponižam do smerti na križu; uči se od mene, ki sim iz serca ponižen. Jez zaničevanje voljno prenašam; uči se od mene poterpeti. Jez nesem težki križ zavolj tvojih grehov; poglej na me in boš lože svoj križ nosil. Jez se dam križati; križaj ti svoje hudo nagnjenje v zatajevanji samiga sebe. Zares križev pot je nar lepši ogledalo vsih čednost; sv. evangeli nam jih oznanuje, sv. križev pot nam jih kaže.

c) Po ti pobožnosti bomo gotovo potrebne gnade zadobili od Jezusa. Kakor je On Veroniki za njeno ljubezen podobo svojiga obraza v pertu podal, kakor je Jeruzalemske žene tolažil, in desnemu razbojniku sv. raj obljubil: tako bo gotovo posebne gnade za plačilo delil njim, ki ga po poti križa spremljajo, ž njim usmiljenje imajo, njegove kervavo zaznamvane stopinje posnemajo s poterpežljivostjo in vdanostjo v Božjo voljo. O naj bi vsak skušil, in bi poterjeno najdel nad seboj, kar zgodbe od drugih uče, de je sv. križev pot zares shramba nebeških zakladov! Kako obilno odpustke ti tukej že sv. cerkev ponuja, ktere zamoreš za se dobiti, ali vernim dušam v vicah v prid obrniti, in Bogu darovati!

Glej tedej, koliko svetih reči te križev pot uči, kako velik prid zamoreš od njega dobiti! Ali se ne bo tvoje serce vnelo od ljubezni za to pobožnost, ki toliko v sebi zapopade, toliko dobrot deli? Ne moreš iti v sv. deželo, in tamkej Jezusa v duhu spremljati od Pilatove hiše na goro Kalvarijo; vender se pa lahko vdeležiš ravno tih dobrot, ako v svoji cerkvi postavljeni križev pot pobožno obišeš. Zato ne opušaj te pobožnosti, temuč pridno se je poprimi. Majhen je trud, obilno pa plačilo, ki ti bo došlo iz tega neizmerniga zaklada.

II. De pa ta prid in sad zadobiš, glej, de boš to pobožnost vredno opravljal. Zato že pred začetkam zberi svojiga duha, in preseli se v mislih v Jeruzalem, kjer so od nekdej pobožni kristjani te svete štacijone obiskovali. Bodi *skesaniga, pripravniga serca*, kakor bi ti Jezus govoril: Ne jokaj čez mene, jokaj čez sebe in svoje grehe. Stori *namen in daruj* svojo pobožnost, de bi bila Bogu v čast, tebi v obilen prid in zadobljenje vsih odpustkov, grešnikom v spreobrnjenje in dušam v vicah v pokoj. *Prosi Je-*

zusa, de bi te On vodil v premišljevanji te kervave poti, po kateri je On hodil za tvoje odrešenje, de bi si njegovo terpljenje tako k sercu vzel, kakor bi ga z lastnimi očmi vidil; kakor so storili Marija, aposteljni in drugi pobožni kristjani.

Po vredni pripravi se podaj k posameznim štacijonam, in pri vsakim premišljuj njegovo skrivnost, obudi grevengo, odpovej se posebno *enimu* grehu, prizadevaj si za *eno* čednost; pri **1. štacijonu** vidiš, kako je Jezus, kterimu so pred kratkim hozana klicali, ki je smel vprašati: Kdo zmed vas me bo greha prepričal? kako je ta Jezus ranjen, s ternjem kronan in zvezan, od Pilata nedolžno v smert obsojen in se ti sodbi voljno vda, de bi nas smerti rešil. Misli, de so tudi tvoji grehi tiste krive priče, ki so sodbo podpisale; de je tvoj hudobni jezik vpil: Križaj njega, ki nima madeža na sebi. Prosi ga odpušenja in gnade, de voljno vse krive sodbe preneseš. — Pri **2. štacijonu** vzame Jezus težki križ na ramo; in kakor nedolžni Izak nese sam les za dar na rami; kakor jagnje ves krotek ne odpre ust. Glej, kako se na te milo ozera in kliče: *Kdor* ne vzame svojiga križa na se in za menoj ne hodi, ni mene vreden. Pomisli, kolikrat On s križem terka na tvoje serce, de bi mu odperl. Prosi ga, de ti da ljubezen do križa, de ga rad za Jezusam nosiš in s sv. Terezijo kličeš: Gospod, terpeti, ali pa umreti! — Jezus je sicer voljno križ na se vzel, pa ves oslavljen, opeša pod težo in pri **3. štacijonu** pade pod križem. Postoj, kristjan, zraven Njega, ki obleži pod križem, ki ga je za te nosil, ki si tolikrat v greh padel, se tako globoko pogreznil. Prosi ga gnade, de nič več v greh ne padeš in njegovih bolečin ne ponoviš. — Ko pri **4. štacijonu** Jezus sreča svojo žalostno mater, pomisli, kolika bolečina je presunila Jezusovo serce, ko je Marijo zagledal, in Mariino, ko je svojiga Sina srečala. To razumeti, bi mogel velikost nasprotno ljubezni pri Jezusu in Marii poznati. Oh kaj je obema vzrok tolike britke žalosti? Grehi, tudi tvoji grehi so tisti ojster meč, ki je presunil nar svetejši serci. Zato zdihni: O Jezus, obudi v mojim sercu serčno žalost nad mojimi grehi, de jih vse žive dni objokovaje milost najdem! O žalostna mati Marija, bodi tudi meni milostljiva mati!

Ko pri **5. štacijonu** Simeona prisilijo Jezusov križ nesti, in on po ti sili voljno Jezusu pomaga: pomisli, kako se tudi ti križa bojiš, pa ga vender velikrat moraš nositi; o podaj se, de ga voljno nosiš, de tudi za te pride zveličanje s. križa. Prosi Jezusa gnade, de z voljnim sercam križ za njim nosiš. — Ko pri

6. štacijonu Veronika Jezusu pert poda, poglej, kako z usmiljenim srcem ona želi Jezusovo terpljenje polajšati, in kako lepo ji Jezus ta trud poplača. O kako je pač ta pobožna duša pogosto pregledovala Jezusovo presveto obličje v ta pert vtisnjeno! Vtisi si tudi ti v svoje serce in v svoj spomin sveto podobo Jezusoviga kervaviga obraza, de ti bo ta britka podoba zmirej tudi v skušnjavah pred očmi, de njegove ljubezni do tebe grešne stvari nikol ne pozabiš. — Pri **7. štacijonu** Jezus drugič pade pod križem. Pomisli, kaj bo pri ostri sodbi s terdovratnim grešnikom, ki Jezusa še zmirej zaničuje in z nogami tapta, kakor nar hujši sovražniki, ki so ga na tleh z nogami sovali. Zdihni k Jezusu, de ti da pravo spreobrnjenje, de se grešniku življenju za zmirej odpoveš! — Pri **8. štacijonu** Jezus tolaži Jeruzalemske žene, de naj bolj nad seboj, nad svojimi grehi, kakor nad njegovim terpljenjem jokajo. Glej, kako Jezus sebe pozabi in druge ljubeznjivo tolaži, kako ljube so njemu prave solze. Prosi ga, de se tudi na te ozre, kakor na Jeruzalemske žene, de tudi tebi da prave solze, ktere primešane Jezusovim kervavim kapljam tvojo dušo očistijo. — Ko pri **9. štacijonu** Jezus tretjič pod križem pade, se spomni svojih tako pogostnih padcov v stare grehe, svoje nestanovitnosti v poboljšanju. Prosi ga pred njegovimi nogami, de poterdi s svojo gnado tvoje sklepe, de v stare grehe nikdar več ne padeš!

Pri **10. štacijonu** Jezusa slečejo, in On silno terpi za tvojo nečimernost in nesramnost. Glej, kakošen razloček je med Njim in med teboj! On ves ranjen in kervav, ti ves posveten in nespodoben. Prosi ga, de ti da čisto in ponižno serce, de se ti posvetnost in pregreha pristudi. — Ko pri **11. štacijonu** Jezusa na križ pribijajo, se spomni njegovih silnih bolečin po vsih udih, ktere terpi, ker smo mi z vsimi udi grešili. Kušuj njegove sv. rane na rokah in nogah, in prosi ga gnade, de se z rokami in nogami nikoli ne pregrešiš. — Pri **12. štacijonu** je Jezus na križ povzdignjen, umira in umerje. Pomisli tukej njegove sv. besede, ki jih je še s križa govoril; objemi kakor Marija Magdalena sv. križ, in se spomni besedi sv. Avguština, ki pravi: Pogledaj rane viséčiga, kri umirajočiga Kristusa; njegova glava je nagnjena, de bi tebe poljubil; njegovo serce odperto, de bi tebe ljubilo; njegove roke razpete, de bi tebe objele; — povzdigni tudi ti k njemu svojo glavo, steguj proti njemu svoje roke, ne odtegni se njegovi ljubezni in odpri mu svoje serce, de on vedno v njem prebiva! — Pri **13. šta-**

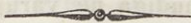
cijonu položé Jezusovo truplo v Mariino naročje, de zadnji meč žalosti njeno serce presune. Združi tudi ti svoje žalostne solze z Mariinimi, in prinesi jih njenimu ljubimu Sinu v dar, priporoči se Mariini priprošnji, de svétu odmerješ in le Jezusu živiš! — Pri 14. štacijonu je Jezus v grob položen; pomisli njegov častitljivi grob, in postoj pri njem, kjer je Jezus po tolikim terpljenji počitek najdel. Prosi ga, de On v tvojo serce pride prebivat, v njem ostane s svojo gnado, posebno kadar sv. rešnje telo prejmeš. Ozaljšaj svoje serce z lepimi čednostmi za Jezusovo stanovanje, in v njem vedno vtisnjen ohrani spomin Kristusoviga terpljenja.

K *koncu daruj* še enkrat Bogu to pobožnost, zahvali ga, in ponovi svoje dobre sklepe, rekoč: Usmiljeni Oče, po tisti neskončni ljubezni, s katero nas je tvoj ljubi Sin v svojim terpljenji odrešil, ti darujem ta sv. križev pot; sprejmi ga v povikšanje svoje časti, v odpušenje naših grehov, v zadobljenje potrebnih gnad, v rešenje vernih duš! O mili Oče, poglej obličje svojiga Kristusa, usliši glas njegove sv. kervi, in bodi milostljiv nam ubogim grešnikom! Zahvalim se Ti za svete misli in želje, za omečenje serca in vse dobre sklepe, ki sim jih pri ti pobožnosti občutil. Prosim te le še: Stori me močniga, de jih spolnujem, in se tako pokaže dragi, lepi sad tega sv. pota!

Ozri se še enkrat nazaj, in pomisli, koliko je Jezus iz ljubezni do tebe terpel, koliko kervavih stopinj je storil, kako je čez tvoj revni stan milo jokal, in za te kri prelival! Pa vse te bolečine ga toliko ne bolé, kakor, če se ti od Njega oberneš, in v pogubljenje tečeš. Oh kaj pomaga Njegovo zasramovanje, katero ponižno prenaša, če pa ti v napuhu in nečimernosti v lastno pogubljenje hitiš! Kaj pomaga terpljenje, ki ga je iz ljubezni do tebe prestal, ako ti v pregrešnim veselji sodbo zaverženja nad se kličeš! Kaj pomaga, če je tvojo dušo drago odkupil, ti jo pa z gerdim greham peklenski pošasti v oblast daš! To Njega bolj boli, kakor vse martre. Preglej tedej svoj dušni stan, in skerbi, de ti bo Njegovo terpljenje v večno veselje, Njegova smert v večno življenje pomagala.

Taki in enaki občutljeji in sklepi naj te vodijo pri obiskanju sv. križeviga pota, in ti bo odperl tudi pot v nebesa. Po razločnosti svojiga dušniga stanu se ozéraj ali bolj na velikost greha, ki te teži, ali bolj na lepe čednosti, ki ti tukej svetijo. Pa bodi kakoršen koli, nedolžen ali grešnik, učen ali priprost, ako le te

pobožnost opravljaš z dobrim namenam, s pripravnim sercam, boš vidil in okusil preobilni sladki sad, ki izraste iz tega sv. opravila; poterjeno boš najdel, kar nam sv. učeniki pravijo, de je tukej šola čednost, živi evangeli, zerkalo svetosti; poterjene boš najdel besede sv. *Bonaventura*, de ni boljšiga pomočka, v čednostih rasti, in gnado v sebi pomnožiti, kakor to premišljevanje Kristusoviga terpljenja. Stori, kristjan, to, kadarkoli imaš priložnost; spremeljaj Jezusa na tim britkim potu, hodi po Njegovih kervavo znamenjanih stopinjah, nosi ž Njim križ proti Kalvarii, de se boš ž Njim na Taboru veselil. Če tudi ne znaš brati, Jezusove rane glasno govore, On vse k sebi kliče, vse vabi na to pot, ki je vsim odperta in znana; le pridi in pogleduj, obžaluj in sklepaj pred terpečim Jezusam, ki je sam rekel: Ko bom na križ povzdignjen, bom vse k sebi vlekel. O de bi vsi to pobožnost prav pridno opravljali, de bi nam vsim sv. križev pot — pot kazal in pomagal v obljubljeno deželo k poveličanimu Jezusu! Amen. Č.

V praznik svetiga Jožefa.

„Očisti me, o Gospod! mojih skrivnih grehov; ako ti čez mene ne bodo gospodovali, bom brez madeža.“ Ps. 18, 13. 14.

Tudi samo z mislimi storjeni grehi so smertni grehi, in njih kazen peklenski ogenj.

Kakošniga, ljubi moji poslušavci! si vi le mislite sv. Jožefa, ženina prečiste device Marije in Jezusoviga rednika, ki ga današnji evangeli imenuje pravičniga, kaj vse je nek sveti Jožef storil, de ga sv. Duh tolikanj povzdigne? Ker je kersanska pravica iz dveh delov: *Varuj se hudiga, in stori dobro*, si moramo pač misliti, de sv. Jožef ne le samo nobene prepovedovane zapovedi nikdar nikoli ni prelomil, ampak si moramo tudi misliti, de je on vse svoje dolžnosti do Boga, do samiga sebe in do bližnjiga zvesto, na tanko spolnil, in toliko dobrih del storil, kolikor jih je mogel storiti. S prilogam: *Jožef pa, Mariin mož, je bil pravičen*, je sv. Duh vse izrekel, karkoli se v njegovo pohvalo

izreči zamore. Jožef je v sleherni čednosti do popolnamosti dorastel, razjasnuje sv. Krizostom besedo „pravičen“.

Ker tedej beseda „pravičen“ po razlaganji sv. Krizostoma vse čednosti v sebi zapopade, kaj pravite, na koliko zmed nas, ki smo tukej zbrani, bi jo smel obrniti sv. Duh, ko bi nas prišel soditi? Kteriga zmed nas bi kakor sv. Jožefa pohvalil in mu rekel: *Ti si pravičen?* Oh! ako pomislim le samo prvi, nar manjši del keršanske pravice: *Varuj se hudiga*, bi že utegnili marsikteri tukej biti, kterih bi sveti Duh s prilogam pravičnih ne mogel počastiti. Pomislim pa, de k keršanski pravici še drugi, imenitniši del grē: *Stori dobro*; oh! se pa po vsi pravici bojim, de bi sv. Duh tudi eniga samiga zmed nas ne najdel, kteri bi verh opušanja vsiga hudiga, tudi vse svoje dolžnosti na tanko spolnil, de bi nobenimu zmed nas reči ne mogel: *Ti si pravičen, kakor Jožef; zakaj ni ga, tudi eniga ne*, toži David, *kteri bi storil dobro*. Ps. 13, 3.

Kar pa ni pravično, ljubi moji! to je krivično; in ker nič krivičniga v nebesa ne more, sodite sami, kamo le pojdemo mi, ki nismo pravični, ki se hudiga ne varujemo, kakor bi mogli, ki toliko dobriga ne storimo, kolikor smo storiti dolžni? Ako iz krivičnih popolnoma pravični ne postanemo, peklu odšli ne bomo.

Ne reci mi pa: peklu bom že odšel, ker me svet za pravičniga ima in mi nobene krivice očitati ne vé, ker verh tega tudi toliko dobriga storim, de za pravičniga kakor pred svetam, tako mende tudi pred Bogam obveljam. — Ali poslušaj me, kaj ti na to odgovorim: Tvoja pravičnost, prijatelj moj! ti je res pred svetam čez in čez zadosti, de te po ječah ne vlačijo. De te pa samo zavoljo tega, ker te svet ne pogubljuje, tudi Bog v pekel pogubil ne bo, tega pa jez zagotoviti ne morem; zakaj vedi: Bog ima pekel v kazen pripravljen ne le samo tistim grešnikom, ki so očitno, pred svetam hudobije dopernašali, ampak tudi takim, ki so hudobno in krivično delati mislili, le želeli kaj taciga storiti, pa jim je pripravne priložnosti manjkalo, ino zdaj sami pri sebi mislijo, de, ker tega, kar so mislili in želeli storiti, le vender v djanji niso storili, so brez vsiga greha, so že pravični, in bodo Božji jezi, peklu odšli. Ali močno se motijo; tudi takim grešnikom, ki so le v mislih grešili, je pekel odpert in široko zija, jih požreti.

Ako bi ti, ljubi moj kristjan! keršansko pravico v vsi njeni obsegi pred svetam dopolnil, in se verh tega pred Bogam tudi skrivnih grehov, ki se samo s sercam, z mislimi storijo, skerbno

varoval, in ako si se kdaj s tacimi ognjusil, se tudi očistil pred Gospodam; potem še le jenjam te strašiti s peklam in kar veselo ti rečem, de si brez madeža, pravičen kakor Jožef, in pojdeš kakor on v nebeško kraljestvo. *Očisti me, o Gospod, mojih skrivnih grehov, zdihuje David; ako ti čez mene ne bodo gospodovali, bom brez madeža.*

De se ti torej ne bo le samo pozdevalo, ampak de se do živiga prepričaš, de tudi taisti, ki so le z mislimi grešili, pojdejo samo zavoljo tacih notranjih grehov v vnanje tame, kjer bo jok in škripanje z zobmi, poslušaj, kako bom dokazal, *de tudi & mislimi storjeni grehi so pravi smertni grehi, in njih kaznen peklenški ogenj.*

Ker pametni človek prej misli, in potem še le dela, je razvidno, de se vsaka zapoved, naj bo Božja, ali cerkvena, prej v sercu, v mislih prelomi, kakor v djanji; to sledi iz tega, ker pametni človek prej misli, in potem še le dela. Greh, smo se učili v keršanskim nauku, je zavedno in prostovoljno prelomljenje Božje zapovedi. K grehu je tedej treba uma in proste volje; um pa, s katerim umemo, se zavemo, kaj vemo, kaj zapopademo; in volja, s katero hočemo ali nočemo, poprimemo ali zaveržemo, nista lastnosti našiga mesa, našiga telesa, — sta le lastnosti naše duše. Ker je pa greh zavedno in prostovoljno prelomljenje Božje zapovedi, Božje zapovedi z golim telesam prelomiti ne moremo ravno zato, ker telo uma in proste volje nima, ni tedaj telo, katero greši; duša, duša je taista, ktera greh stori. Je pa človek tudi vnanje, pred ljudmi grešil, ni nič družiga storil, kakor to, de je njegova duša k notranjemu grehu, kteriga je že prej v sercu storila, še telo na posodo vzela, de bi ravno po telesu pričujočim zamogla dopovedati, pokazati, kakošno je njeno serce, kaj je v njem že storila, kaj sklenila.

Tat, goljuf, krivičnik, preklinjavec, opravljivec, nečistnik, vsi ti so že v svojim sercu grešili, preden so kaj taciga vnanje dopernesli. Tat je že v svojim sercu kradel, in če je kaj zmaknil, je notranjemu grehu roke posodil, s kterimi je zgrabil; opravljivec, preklinjavec, je že prej v svojim sercu preklinjal in opravljal, in de je to tudi drugim pokazati zamogel, je notranjemu grehu svoj jezik posodil, s kterim se je rotil, priduševal, in opravljal; ne-

čistnik je že prej v svojim srcu vse ostudnosti dopernesel, in de je notranji greh v djanji storiti zamogel, si je svoje telo z vsimi počutki na posodo vzel: oči, ušesa, jezik, roke, vse telo, s katerim je greh storil.

Ker človekovo telo njegovi duši v greh služi, le pomaga, de se notranji greh tudi vnanje stori, je tudi telo nekoliko deležno greha. Ker pa duša greši, preden se telo njeniga greha vdeleži, mora tudi duša prej terpeti, kakor telo. Je li ta prazna? ni gola resnica? Glejte! duša grešnikova, pa tudi pravičniga, prejme koj po smerti plačilo po zaslužnji, truplo se pa v grob položi in nič ne terpi do sodnjiga dné. Dan splošne sodbe bo pa vender tudi telo iz groba vstalo, se z dušo sklenilo, in kakor je ono nji služilo, ali v čednost ali v greh, se bo ono še le pozneje z dušo sklenjeno ali vekomaj v nebesih veselilo, ali pa vekomaj v peklu gorelo.

Ali če le dvomite o ti resnici, ktero nas zdrava pamet uči, de se prav za prav s sercam, s sprideno voljo, z mislimi greši, odprimo *sveto pismo*, in išimo tamkej spričevanja, de so z mislimi storjeni grehi, pravi grehi, ktere Bog s peklenskim ognjem strahuje.

Angeli, vemo, so čisti duhovi, ki imajo um in voljo, telesa pa ne. Vprašam: so angeli grešili? So, mi bote odgovorili. So grešili s svojim telesam? Kako s telesam, bote rekli, sej ga nimajo. O, ker je pa gotovo, de so angeli grešili, so grešili le s svojo voljo. Luciferja je napuhnjena misel obšla: *Enak bom nar Višimu*, (Iz. 14, 14.) samimu Bogu, in komaj je vanjo privolil, je Bog že bil razžaljen; in kakor hitro je bil Bog razžaljen, je bil že tudi greh storjen, kteriga je On kaznil s tem, de je Luciferja in njegove tovarše v pekel pahnil. Od velikosti kazni sklepamo na velikost greha; pekel je pa nar veči kazen za greh, in v to nar veči kazen je padel Lucifer zavoljo greha, kteriga je s svojo voljo storil; torej je tudi pekel v kazen pripravljen vsim tem, ki s svojo voljo v mislih grešijo, če tudi tega, kar so mislili storiti, v djanji le vender niso storili. Vse, karkoli misliš, pa storiti ne zamoreš, to ti bo Bog tako prištel, kakor de bi bil v djanji dopernesel, uči sv. Avguštin. Sodite po tem, kar smo slišali dozdej, ali so z mislimi storjeni grehi pravi grehi, in njih kazen peklenski ogenj? Gotovo.

Morebiti je pa *Jezus Kristus* sam od grehov, ki se z mislimi storijo, kaj drugač učil? Nič drugač ni On učil. On ni pri-

šel postaviti razdérat, le dopolnit jo je prišel. Mat. 5, 17. Jezus Kristus ni overgel deset zapoved Božjih, katerih deveta in deseta ne prepovedujeta pregrešnih djanj, kakor druge, ampak le gole pregrešne želje. Jezus Kristus ni preklical besedi Modriga v sv. pismu: *Hude misli ločijo dušo od Boga, in jo storijo njegovo sovražnico*. Modr. 1, 4. Jezus Kristus je poterdil, kar David v 23. psalmu poje, de le taisti pojde v nebeško kraljestvo, ki ima pravične roke in pa čisto serce, to je, kateri je brez vnanjih in notranjih grehov. Jezus Kristus, ki je kakor Bog, na tanko v človekovo serce vidil, nad katerimi grešniki se je nar bolj znesel? Morebiti nad ženo, katero so v prešeštovanji zasačili? Res imel jo je terdc; ali še velikoveč se je razserdil nad farizeji, kateri so bili na videz pravični, ki so Božje zapovedi, katerih zadnje dve le vender pravite: Ne želi svojiga bližnjiga žene, ne želi svojiga bližnjiga blaga, na rokah ovite, in na čelu pripete nosili, de so jim po obličji bengljale, te tolikanj natančne spolnovavce Božjih zapoved je imenoval kačji rod in obeljene grobe, pri več priložnostih je nadnje zagromel, rekoč: *Kaj mislite hudo v svojih sercih?* Mat. 7, 14. Njim je s povdarkam govoril, ter rekel: *Kar iz ust ven gre, to iz serca pride, in to je, kar ognjusi človeka. Iz serca izhajajo hude misli, prešeštovanja, loternija, ubijanje, tatvine, lakomnosti, hudobije, preklinovanje, napuh in nespamet*. Mark. 7, 21. 22. Še bolj osramotiti svetohlince, je Jezus svoj glas povzdignil in očitno učil, de ni le pred Bogam smertniga greha ubijanja kriv, kateri je človeka ubil, ampak tudi on je smertniga greha ubijanja kriv, in bo sodbi podveržen, kateri se je zoper njega le v svojim sercu razserdil; de ni le on šeste zapovedi prelomil, kateri je prešeštoval, ampak tudi on, kateri je svojiga bližnjiga ženo pogledal in je poželel, je že ž njo prešeštoval v svojim sercu. Mat. 5. Je mogel Jezus razločniši učiti, de z mislimi storjeni grehi, so pravi grehi? Slep bi bil mogel biti, komur toliko jasen uk v glavo ne gre.

Ravno tako enoglasno pa tudi vsi *sveti očetje* učijo, de z mislimi storjeni grehi so pravi grehi in njih kazen peklenski ogenj. Namesto vsih zaslišimo le sv. Avguština; on uči tako: Samo zavoljo tacih grehov, ktere je človek storil s tem, de se je v njih le poveselejal, če tudi tega, v čimur se je veselil, v djanji ni dopernesel, samo zavoljo tacih notranjih, skrivnih, samo s svojo sprideno voljo storjenih grehov, bo človek z dušo in s telesam pogubljen, vekomej v pecku gorel, ako mu taki grehi po Jezusovi

usmiljenosti ne bodo odpušeni. Grehi pa, naj si bodo v djanji, naj si bodo v mislih storjeni, se odpušajo le v zakramentu sv. pokore. Zavaljo tega je tudi sv. *Tridentinski zbor*, (Seja 14, člen 15.), ko je skladal nauk od grehov zoper 9. in 10. zapoved Božjo, kateri grehi so le notranji grehi, naravnost izrekel, de tudi taki grehi, zapazite dobro, se morajo na spovedi povedati, in od njih je dostavil še to: de taki skrivni, z mislimi storjeni grehi dušo globokeji ranijo in so nevarniši od teh, ki se v djanji dopernašajo.

Ta nauk sv. Tridentinskiga zbora, de notranji, le z mislimi storjeni grehi prvič dušo globokeje ranijo, kakor vnanji, v djanji doperneseni, se vam bo morebiti toliko čuden zdel de me bote vprašali, kako je to mogoče, kako nas boš tega prepričal? Kako nas tega prepričal? poslušajte, takole:

Greh, kakor smo že slišali, se prav za prav le z dušo stori, s sprideno voljo; ako tega nočes, kar Bog hoče, in pa ako to češ, kar Bog noče, si grešil. Duša, kaj ne, je svobodna in je hitreji od telesa. S telesam si zdaj tukej v cerkvi, in s svojo dušo utegneš biti tukej, utegneš biti pa tudi doma pri opraviilih, v tej ali uni, pošteni ali nepošteni družini; s svojimi mislimi si lakko tako nagel, kakor blisk, in vender s svojim telesam si zmirej na enim in taistim kraji, zdaj tukej v cerkvi.

Kakor lahko ti gre to v glavo, de je le tvoja duša svobodna in hitreji od tvojiga telesa, ali de si lahko s svojimi mislimi na več krajih, ker si s svojim telesam le na enim kraji, ti gre ravno tako lahko tudi to v glavo, de le duša greši in ravno zavolj tolikošne hitrosti svoje duše več grehov storiti zamoreš s svojimi mislimi, kakor s svojim telesam.

Nagla kot blisk je tvoja misel; v cerkvi si zdaj. Grešiš zdaj s svojim telesam? Oh! boš rekel, pač nisim semkej prišel, de bi tukaj grešil. Res, ne grešiš tukej s svojim telesam, ti hočem tudi jaz verjeti, ker bal ali sramoval bi se. Strah in sramožljivost te zaderžujeta, de tukej v cerkvi v djanji ne grešis. Zamoreš pa vse to, brez straha in brez sramote viden, zasačen biti, s svojimi mislimi storiti? tudi zdaj, tukej v cerkvi? Vse grehe zamoreš storiti tudi takrat, kadar molek v rokah deržiš in jagode na njem preštevaš, tudi takrat, pa tudi zdaj v cerkvi utegneš poželenje imeti po ptujim blagu in ga v duhu krasti, ali pa svojimu bližnjimu zavaljo njega nevošljiv biti, utegneš poželenje imeti po drugim spolu in se z njim v sercu pečati; utegneš svojiga bližnjiga so-

vražiti in mu vse nesreče želeli; ti ga utegneš kleti, zmerjati, obrekovati, opravljati, ga tepsti, ga tudi umoriti. Si li v stanu toliko različnih grehov na enim in taistim kraju, s svojim telesam tudi v djanji storiti, kolikor si jih v stanu storiti s svojo dušo, s svojimi pregrešnimi mislimi in željami? Gotovo ne. In ako bi jih tudi hotel storiti, bi ne imel vselej ne priložniga časa, ne pripravne priložnosti. Ali de v mislih grešiš, ti je vsak čas priložen, tudi vsaka priložnost pripravna: v hiši ali zunej hiše, v cerkvi ali doma, ali si sam ali si v družini; vselej in povsod zamoreš s svojimi mislimi grešiti, brez strahu, de bi te kdo vidil, de bi se ti bilo treba svojiga greha pred ljudmi sramovati; de bi te prijeli, vklenili in v ječo vergli.

Po pravici je torej sv. Tridentinski zbor izrekel, de notranji grehi dušo globokeje ranijo, kot vnanji, v djanji dopernešeni, prvič zato, ker njih število hitro raste; to število pa zavolj tega toliko hitro raste, ker s svojimi mislimi na več krajih, ob enim biti zamoreš, ker si s svojim telesam le na enim kraju; in drugič zavolj tega, ker notranje grehe povsod in vselej lahko dopernaš, kar bi pa v djanji vselej ne storil, ker bi se ljudi ali bal, ali pa sramoval. Glejte zavoljo tega notranji grehi dušo globokeje ranijo, kakor vnanji. Skušnjavec sam pa tudi tacih skrivnih grešnikov dalje ne zapeljuje: zadovoljin je, de ima le tvojo dušo v svoji oblasti, ti bo še branil, de tega, kar misliš, česar želiš, se veseliš in govoriš, tudi v djanji ne storiš.

Drugič pravi sv. Tridentinski zbor, de grehi le z mislimi storjeni so tudi nevarniši od teh, ki se očitno v djanji dopernašajo. Iz dveh vzrokov so pa notranji grehi od vnanjih nevarniši, prvič zato, ker jih je težko ozdraviti, in drugič zato, ker je lahko vanje pasti tudi v boleznih.

Zdravilo za greh je le zakrament sv. pokore; ali notranjih, le z mislimi storjenih grehov ni spoznal vsak za prave grehe, torej tudi zdravila zoper nje ni jemal; ni se jih na spovedi ne obtoževal ne kesal. Tako nas vsakdanja skušnja uči; malokterikrat se kdo obtoži, de bi bil tudi z mislimi grešil. To ali uno sim ukradel; enkrat, pa le enkrat sim zoper šesto zapoved grešil, in pa svojiga sovražnika, ki ga konec očesa viditi ne morem, sim enkrat nekaj omahal. To je vse, kar ima marsikak širokovestnež na spovedi povedati; to mi je žal, reče, se nekoliko po persih potolče in dostavi: prosim za potrebno pokoro, in za sveto odvezo, če

sim je vreden. Smem li jaz spovednik brez vsiga daljniga popra-
ševanja na tako poverhno obtožbo in na besedo: žal mi je, že
roko vzdigniti in ga odvezati? O zdajavec bi bil v svoji duhovski
službi, ako bi kaj taciga storil.

Naštel je naš širokovestni grešnik tri vnanje grehe: greh
tatvine, greh nečistosti in pa greh poškodovanja svojiga bližnjiga
na telesu, ker ga je pretepel. Od notranjih grehov, ktere je prej
in še v večim številu dopernesel, ni čerhnil; zakaj ne? zato, ker
jih za grehe nima. Preden je tatvino dopernesel, preden je svoje
nesramno poželenje nasitil, je pač večkrat mislil, kako bo to do-
pernesel, kateri bi bil nar ugodniši čas zato; včasih se je že vzdig-
nil pri belim dnevu, včasih v temni noči, pa iz strahu, de bi ga
kdo ne zasledil, lovil ali še celo vjel, se je vernil; de je vender
enkrat svoj namen dosegel. Enkrat je v djanji grešil, stokrat pa
v mislih in željah; en sam greh je na spovedi povedal, s stoterimi
pa na svoji vesti se je prederznil k angelski mizi pristopiti. Preden
je svojiga sovražnika pretepel, ga je celi mesec, ali dle sovražil,
mu vse hudo želel; kolikorkrat se ga je spomnil, tolikokrat ga je
tudi v sercu preklel, de ga je vender enkrat na samim dobil in
ga stepel. Enkrat se je v djanji nad njim pregrešil, ter roko nanj
stegnil, sto in še večkrat se je pa pregrešil zoper njega v mislih,
kterih grehov se ni spovedal; in vender so, kakor smo slišali in
se prepričali, z mislimi storjeni grehi, pravi grehi, od kterih sveti
Tridentinski zbor uči, de se imajo tudi na spovedi povedati. Kako
bo on na duši ozdravel, ki njene bolezni ne pozna? To je nemo-
goče. Kolikanj skrivniši je rana, tolikanj težej se zaceli.

Drugič so z mislimi storjeni grehi nevarniši od vnanjih, zato,
ker je lahko vanje pastj, tudi v bolezni. Človek v bolezni ni v
stanu veliko grehov v djanji, s svojimi rokami, s svojim telesam
dopernašati, čeravno jih je v zdravji dopernašal. Pa kar ne more
s svojim telesam, to pa zamore s svojo dušo, s svojimi mislimi in
željami. Kar je človek v zdravji rad imel, ljubil in neutrudeno
iskal, na kar je večkrat mislil, česar se je veselil in tudi večkrat
okušal; to mu bo tudi v bolezni pred očmi migljalo, tega mu bo
tudi v smertni uri glava polna, in ker je v življenji v take skuš-
njave rad privolil, bo vanje tudi v zadnjim zdihljeji lahko privolil.
Hudič, zvita kača, vediti, de ima pri bolnim še malo časa, ga
bo že bolj s skušnjavami pritiskal, in z nar bolj živimi barvami mu bo
zmaloval tisto osebo, s ktero se je pred boleznijo pečal; vse mu bo

v spomin sklicoval, koderkoli se je z njo potikal: izbe, plesiša, kerčme; vse to bo bolniku po glavi šumelo, in uboga duša, vajena v zdravji pregrešne sladnosti okušati, bo zdaj v nar veči nevarnosti, v skušnjavo privoliti, in se, kakor lucifer, zavoljo notranjiga greha, vekomej v pekel pogubiti.

Sodite zdaj sami, če ima Tridentinski zbor prav ali ne, ki uči, de samo z mislimi storjeni grehi dušo globokeje ranijo in so nevarniši od teh, ki se v djanji dopernašajo. In ker je temu tako, kaj mu je storiti, kateri ima mnogo tacih skrivnih grehov na svoji vesti? Kaj mu je storiti? Glejte to le: Kolikor moč, dobro izprašati svojo vest, se jih serčno kesati in natanko spovedati. Kdor je že več let v kakim navadnim grehu živel, če tudi zamore grehe v djanji dopernesene na število povedati, se bo grehov z mislimi storjenih le težko spovedal, imel jih bo več kot las na glavi, kterih šteti je nemogoče. Pa le zaupljivo naj se razodene svojimu navadnemu spovedniku, ako mu je v resnici mar, de na svoji duši ozdravi, zakaj tisti, ki spovednike vedno spreminjajo, so tudi navadno stari grešniki. Svojimu navadnemu spovedniku se torej po dobro izprašani vesti odkritoserčno razodeni, in on ti bo pomagal ne le skrivnih z mislimi storjenih grehov šteti, kar je nemogoče, temuč pomagal ti bo njih brezmerno število spoznati. Boš tako s spovednikovo pomočjo svojo vest očitnih in skrivnih grehov očistil; skerbi, de več vanje ne padeš. V to ti bodo pa služili dobro znani in že večkrat priporočevani pripomočki, které ti le naštejem in so ti: Stanovitna molitev, beg iz grešne priložnosti, neutrudljiva pridnost in pa pogostno prejemanje svetih zakramentov. Sicer pa svoj današnji govor sklenem z besedami sv. Pavla, kakor piše Filipljanam rekoč: *Sicer pa bratje in sestre v Jezusu Kristusu! karkoli je resničniga, karkoli je sramožljiviga, karkoli je svetiga, karkoli je ljubeznjiviga, karkoli je dobriga imena, kar k čednosti, karkoli k hvale vrednimu podučanju ravna, to mislite... pa tudi to storite, in Bog milosti bo z vami. Amen.* O. Sotesčan.

Veliki petik.

„Veči ljubezni od te nihče nima, de da svoje življenje za svoje prijatelje.“ Jan. 15, 13.

Ljubezen križaniga Jezusa.

Alfonz, španjski kralj, je v mestu, katero so sovražniki oblegli, dolgo časa sebe in svoje ljudstvo serčno branil. Kar se primeri, de njegovi edini sin pride sovražnikom v roke. Zdaj, so mislili, je mesto že v njih rokah. Vjetiga sina peljejo blizo mesta, in vpijejo proti obleženim: Alfonz, ali nam daj mesto, ali pa tvoj sin mora umreti! — O kako strašno je bilo to za kraljevo, za očetovo serce! Kako težko je bilo zvoliti, ali de ljudstvo trinogu v sužnost izroči, ali pa, de ljubiga ediniga sina dá v kervav dar! — Po silnim boji v svojim sercu verže kralj Alfonz svoj lastni meč čez zidovje in reče: Raji naj umerje moj sin; ljudstvo pa naj živi! Natorna ljubezen mora jenjati; zvestoba premaga.

Če se sme človeško djanje z Božjim primeriti, je ljudstvu Božjemu, vsimu človeškemu rodu, dolgo časa ojštra pravica žugala večno smert. Sin Božji, ki je z nebes na zemljo prišel, je bil od ojsdre pravice Božje vjet, in do nebes je šel glas: Ali mora človeški rod pogubljen biti, ali pa mora Sin Božji umreti. Nebeški Oče odgovori: Moj Sin naj umerje, človek naj živi; moj edinorojeni Sin naj bo križan, umorjen, človeški rod naj bo rešen, de ne bo pogubljen. *Tako je Bog svet ljubil, de je svojiga edinorojeniga Sina za nas dal; svojimu lastnimu Sinu ni prizanesel, temuč ga je za nas v smert dal.* In Sin Božji, naš dobrotljivi Odrešenik, svet in nedolžen, privoli v ta sklep nebeškiga Očeta. *Nihče, pravi On sam, mi ne more življenja vzeti; pa ga radovoljno dam. Darovan je bil, ker je sam hotel,* govori že prerok Izaija. *Tako me je ljubil,* kliče sv. Pavel, *de je sam sebe zamedal.* Iz ljubezni do nas je hotel Božji pravici zadostiti, kazni naših grehov prevzeti, s svojo kervjo naše dolgove zbrisati.

In ravno dans obhaja sv. cerkev skrivnostni spomin te britke Jezusove smerti. Od sebe je djala vso lepoto in v mertvaško obla-

čilo oblečena je vtopljena v morje žalosti; do kamna so oropani njeni altarji, in ne sliši se družiga, kakor žalostno petje in ropot lesá. In po pravici, ker nad to prečudno skrivnostjo se same nebesa zavzamejo in otemné, zemlje je groza, in se trese, živi terkajo na persi, mertvi vstajajo iz grobov, ves stvarjen svet se giblje in terpi, ko Stvarnik na križu terpi in umira. In zakaj Stvarnik za stvar terpi, Sin Božji za človeka umira? Le ljubezen ga je k temu naklonila. *Zares, ko je svoje ljubil, jih je do konca ljubil. Veči ljubezni nihče nima od te, de da življenje za svoje prijatle.* Skazal nam je pa toliko ljubezen, de bi tudi naše serca z ljubeznijo napolnil, in z vezmi ljubezni k sebi potegnil. Zato pogledjmo dans *ljubezen križaniga Jezusa, in učimo se Njega ljubiti.* *) — O križani Jezus, ki nam še zadnje ure z besedo in z djanjem ljubezen glasno oznanuješ, dotakni se serc vsih poslušavcov, de bodo pripravni, tvojo ljubezen spoznati in povračevati!

I. Bog je ljubezen, in vse, kar je storil, je storil iz ljubezni. Lepo sveti solnce ljubezni Božje pri delu stvarjenja; pa še lepši se nam kaže pri delu odrešenja — v terpljenji in smerti Sinu Božjiga, in nobena skrivnost sv. vere nam bolj živo ne kaže Njegove neizmerne ljubezni. Desiravno je vse njegovo življenje neprenehana ljubezen, se vender k koncu še nar bolj obilno razodeva. Nič se ne sliši na zadnje, kakor besede ljubezni, nič se ne vidi, kakor dela ljubezni. Z milo besedo pokaže svoje ljubezni polno serce že pri večerji rekoč: *Priserčno sim želel z vami jesti to velikonočno jagnje.* Še jim priporočuje svojo zapoved, rekoč: *Novo zapoved vam dam, de se ljubite med seboj, kakor sim jest vas ljubil;* in de bi jim besedo v zgledu bolj razumljivo storil, vzame vode in umije noge učencam. Pa močnejši in močnejši prihaja njegova ljubezen in znajde pot, vedno pri ljubljenih ostati. On postavi prečudno znamenje svoje ljubezni sv. rešnje telo, in hoče vedno med svojimi ljubimi prebivati. Ali nam zamore večí zaklad ljubezni dati, kakor de nam sam sebe v testamentu zapusti?

Pa ni mu bilo še zadosti; ljubezen ga pelje dalje proti Kalvarii, ktero sv. Frančišk Salezijan imenuje goro ljubezni, in kdor

*) Po Schlöru.

hoče ljubezen spoznati, naj gre na to goro v šolo Jezusoviga križa; križ je sedež ljubezni, kjer se ona v vsi velikosti razodeva; križ je altar ljubezni, kjer se ona v svojim lastnim plamenu daruje. Tukej poglej človeka bolečin, kateriga je lastno ljudstvo prebodlo! Kaj pomenijo rane na njegovih rokah in nogah? To so rože ljubezni, pravi *sv. Bernard*, ki so v naše zveličanje cvetele. In lepa roža na njegovi strani, ali nam ne priča glasno, de nas njegovo serce ljubi? Odpreti si je dal ta sedež ljubezni, de bi očitno vsim pokazal svojo ljubezen. Niso ga žebli na križ pribili, ampak le moč ljubezni; vzrok terpljenja je bila njegova ljubezen. Pač res veči ljubezni nihče nima od te, de da življenje za svoje prijatle. In ta križana ljubezen brez mere in brez konca, ki za nas dolge plačuje, in je močnejši kakor smert, visi na Kalvarii na križu razpeta med nebam in zemljo, s kervjo in ranami pokrita terpi neznane bolečine. Pa še v tim britkim stanu ljubezen uči in skazuje.

Velike trume divjiga ljudstva stojé okrog križa, ter umirajočiga zasramujejo in zasmehujejo, rekoč: Oh, ki Božji tempelj pouderaš, in v treh dneh zopet zidaš, reši sam sebe! Drugi vpijejo: Drugim je pomagal, sam sebi ne more pomagati! Če je Jezus Kristus, naj stopi s križa, in bomo vanj verovali. Med takim zasramovanjem se ozre Sin Božji z milim očesam proti nebesam, in poln usmiljenja do malopridnežev govori veliko besedo ljubezni: *Oče, odpusti jim, sej ne vedo, kaj delajo. O* prečudna ljubezen! On ne toži čez lastne britkosti, On ne želi šibe Božje čez svoje sovražnike; On pozabi lastne bolečine, se usmili lastnih morivcov in moli: *Oče odpusti jim!* Kar je v življenji z besedo učil, v smerti v djanji skazuje, in ljubezen razodeva, kakoršne svet še nikdar vidil ni. V nar hujših bolečinah nedolžna ljubezen prošni za te, ki so krivi vsih bolečin; blagoslovi te, ki jo preklinjajo; moli za te, ki jo zasramujejo. *O* neskončna ljubezen! kateri um te zamore zapopasti; katero serce ti zoperstati, de bi ne bilo omečeno, za tebe vneto?

In vender se dalje razlega preklinjevanje Judov: Je na Boga zaupal, naj ga reši, če mu je ljub; saj je rekel: Sin Božji sim. Celo eden zmed razbojnikov, že blizo smerti, se prederzne reči: Ako si Kristus, pomagaj sebi in nama. Druziga pa vname ogenj ljubezni, ki je gorel na altariji križa; žarek vere zasveti v njegovo temno serce, upanje odpušenja povzdigne njegovo glavo, grenka žalost se obudi v njegovim sercu, začne ljubiti in kliče: Gospod,

spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo! In ljubezni polni Jezus, ki tudi nalomljeniga stabla ne pokonča, dobri pastir, ki je prišel zgubljenih iskat in zveličat, ga ljubeznjivo zagotovi: *Resnično ti povem, še dans boš z menoj v raji.* — Kako nezmerna je tukej Jezusova milost in ljubezen, ki jo tudi zadolženi razbojnik doseže, ki mu jo Gospod še zadnje uro skaže, in ga hoče k sebi vzeti, ako le to ljubezen spozna in se je vdeležiti hoče! O de bi jo tudi mi tako obilno dosegli!

Zmirej še visi. Sin Božji na križu med nebam in zemljo z razpetimi rokami, kakor bi hotel vse objeti in na svoje serce pritisniti, in ne neha ljubezni skazovati. Pod križem stoji Marija, nekdanja srečna imenovana, zdaj z mečem žalosti v sercu, in desiravno se ves stvarjeni svet giblje, ona stoji močna po gnadi; njeno serce je le pri Njem, ki je njen Sin in Stvarnik, njeno vse. Zraven matere ljubezni stoji tudi učenec ljubezni — oh pa ne na persi, ampak na križ svojiga učenika naslonjen. S križa se na nju ozre Jezus in v skerbni ljubezni reče: *Žena, glej, tvoj sin! Sin, glej, tvoja mati.* O prelepa, za nas vse vesela beseda! Jezus ne skaže ljubezni le svoji žalostni materi, ki jo učencu v varstvo zroči; ne ljubi samo učenca, ki mu tako mater v tolažbo da; nas vse je ta skerbna ljubezen spoznala otroke Marije; nam vsim je postala njegova mati tudi naša mati, druga in boljše Eva, resnična mati vsih živih, ker nam je Začetnika življenja rodila. Tako mater nam je Jezusova ljubezen na križu dala; v nar večji britkosti njegovo serce še ljubeznjivo za druge skerbi.

Vedno se množijo njegove bolečine, vedno strašnejši groza ga opada. On zdihuje po tolažbi, pa je ne najde ne od spodej, ne od zgoraj; zato z milim glasom toži: *Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil?* On ne najde za se tolažbe, de jo mi najdemo; On je od Boga zapuščen, de nas ne zapusti. Glej tukej ljubezen, ki vse da, tudi nebeško tolažbo pogreša, ker le našiga zveličanja želi. — Poln teh želja in te ljubezni kliče: *Žeja me.* Dvojno žejo je občutil Kristus na križu; na telesu, ker je v svojih bolečinah toliko kervi zgubil; še hujši pa je bila njegova dušna žeja po našim zveličanji. Serčne želje, nas odrešiti, goreči ogenj ljubezni, nas zveličati, to je bila nar hujši žeja za njegovo dušo, de se je mogla od telesa ločiti. O ljubezen, ki sebe pozabi in le drugim dobro hoče!

Zmirej večji prihaja ta moč ljubezni, zmirej bolj gori nje plamen, in se polasti od vsih strani Jagnjeta Božjiga; lica vpadejo,

ustnice oblede, na čelu je mertvaški pot, bliža se ura ločitve; globoko povzame Umirajoči svoj glas, in reče v ljubezni, ki je vse premagala: *Dopolnjeno je*; vse sim storil, kar mi je nebeški Oče zapovedal, vse dopolnil, kar je stara zaveza od mene prerokovala in pomenila. Dopolnjeno je delo odrešenja; toliko ljubezen sim ljudem skazal, nar veči dar sim na altarlji križa prinesel, dolžno pismo sim na križ pribil, kači glavo sterl; nova zaveza neskončne ljubezni se začne in terpi vekomaj. Dopolnjeno je delo neskončne ljubezni, kaj bi bil še mogel storiti, de bi storil ne bil? Le še to ostane, de dam svojo dušo za njih duše. Poln zaupanja in ljubezni se On proti njemu ozre, od kteriga je bil poslan, in reče: *Oče, v tvoje roke spročim svojo dušo*, nagne glavo in umerje smerti ljubezni! O vi vsi, ki križ vidite, pogledjte in povejte, ali more kdo imeti veči ljubezen od te, de da svoje življenje za svoje prijatelje, še več, za svoje sovražnike!

Pa ta ljubezen tudi v smerti ni ugasnila; vedno živi, de ljudem gnado in zveličanje deli. Roke križaniga so zmirej razpete, nas vse objeti in na serce pritisniti; njegove oči so doli obrnjene, se na grešnike milo ozreti; njegova glava nagnjena, nam vsim dati kušljej ljubezni; njegove rane odperte, nam vsim dodeliti gotovo pribežališe. Vedno se On za nas daruje, in studenec rešnje kervi dalje teče s Kalvarije; do konca sveta stoji sedež ljubezni, s kteriga kralj ljubezni, ženin naših duš, Jezus Kristus, gnado za gnado deli iz neskončniga zaklada svojiga zaslužnja!

Tako nas je Jezus ljubil, tako nas On še ljubi. Kaj bomo Njemu za toliko ljubezen povernili? O kristjani, ljubezen se ne da drugač poverniti, kakor le z ljubeznijo. To je edino povračilo, ki ga križana ljubezen od nas hoče in ga mi dati zamoremo. O de bi pač tudi nas vžgal ogenj svete ljubezni pred altarljem ljubezni, sv. križem, ko je On sam govoril: Ko bom od zemlje povikšan, bom vse k sebi vlekel!

II. Tigran, armenski kralj, je imel dobro, čedno ženo, ki jo je priserčno ljubil; ž njo vred je bil vjet v vojski s Ciram. Cir ga vpraša, kaj bi hotel dati, de njegova žena prostost zadobi. Tigran odgovori: Ko bi imel še svoje kraljestvo, bi ga rad za njo dal; zdaj pa družiga nimam, kakor kri in življenje, tudi to z veseljem v dar prinesem. Cira, blagoserčniga gospoda, gane ta odgovor, ter da obema prostost in njuno poprešnje kraljestvo. Doma vpraša enkrat Tigran ženo, kako ji je dopadla na Cirovim

dvoru vsa lepota in imenitnost z nezmernim bogastvom, proti kterimu je njuno kraljestvo le revšina. Pa žena mu reče: Od kar sva bila vjeta, nimam za družiga misli in serca, kakor za njega, ki je pripravljen bil, za me kri in življenje dati. Zares lepa ljubezen in hvaležnost, de vse bogastvo, vso imenitnost sveta pozabi. Vender je bil pa Tigran le kralj armenski, in je bil le pripravljen, življenje dati za svojo ženo; ali kralj nebes in zemlje, Jezus Kristus, je v resnici v dar dal svoje življenje za nas, de bi nas rešil sužnosti greha in večne smerti; večji ljubezni nihče nima od te, de da svoje življenje za svoje prijatle.

Ker nas tedaj On tako priserčno ljubi, tudi želi in hoče, de bi mi Njega ljubili, in že po Mojzesu govori: *Kaj hoče Gospod, tvoj Bog od tebe, kakor de ga ljubiš iz vsiga serca?* On hoče to ljubezen, ter stoji pred vratmi našiga serca in terka rekoč: *Moj Sin, daj mi svoje serce!* On hoče to ljubezen, ko kaže na svoje serce, ki od ljubezni puhti, ter pravi: Poglej moje serce in povej, ali je tvoje tako do mene, kakoršno je moje do tebe? Moja stran je prebodena, in ti priča od mojiga ljubezni polniga serca; moje roke in noge, ki so le dobrote delile, in se v delih usmiljenja utrudile, so zavolj prevelike ljubezni prebodene; moj jezik v hudi suhoti le ljubezen oznanuje in skazuje.

Zares pa nobena reč ni pripravniši, naše serce z ljubeznijo napolniti, kakor ravno križani Jezus. Kdo bo stopil k temu altarju ljubezni, de bi sam od nje ne gorel? kdo se bo bližal temu ognju, de bi se sam ne ogrel? Kristusove rane, pravi sv. *Bonaventura*, tudi terde serca omeče, in tudi merzle duše z ognjem ljubezni vžgejo. Kteriga premišljevanje umirajočiga Kristusa z ljubeznijo ne napolni, ne bo nikoli Boga ljubil, govori modri *Skupoli*. In sv. *Ignaci* pravi: Noben les ni bolj pripraven, ogenj ljubezni vžgati, kakor les sv. križa, in zato kliče: Moja ljubezen je križana. In sv. *Avguštin* s podobo križa v roki kliče: O Gospod, zapiši svoje rane v moje serce, de bom v njih bral tvoje bolečine in tvojo ljubezen, de bom zavoljo te ljubezni vse drugo zapustil, in de družiga ne bom ljubil, kakor tebe! — V ti ljubezni do križaniga Jezusa so pravični najdlji vse veselje, vso sladkost, in pričali od tega, kar že David govori: *Okusite in pogledjte, kako sladak je Gospod!* O le tisti, pravi sv. *Bernard*, ki je sam skusil, zamore razumeti, kaka sladkost in kakšno veselje je že v ti dolini solza, Jezusa ljubiti! To je skusila sv. *Roza Limanska*, ko je iz njenih

ust tako goreča ljubezen, kakor ogenj puhtela. To je skušil sv. *Stanislav Kostka*, ki si je persi z merzlo vodo močil, de bi potolažil ogenj sv. ljubezni do Jezusa, ki ga je vnemal. To je skušila sv. *Katarina* iz Genuje, ki je bila od sv. ljubezni toliko vneta, de se ji je ogenj ljubezni z obličja svetil, in ni najdla besedi, to ljubezen popisati. O srečne duše, ktere edini taka ljubezen s Sinam Božjim; nje imenuje On svoje prijateljice, svoje neveste; one okušajo že tukaj srečo, ktera bo enkrat nar. obilniši veselje izvoljenih: Jezusa ljubiti in z Njim sklenjenim biti!

V ljubezni do Jezusa je pa tudi vsa svetost in popolnost praviga kristjana. Ona je čednost vsih čednost, solnce vsih, iz ktere se kakor žarki druge izhajajo; ona je po besedah nekiga učenika studenec vsih dobrih del, življenje čednost, krona zmage; ona je tolika, de se Bog sam imenuje ljubezen. Kdor to čednost ima, mu ni težko, Bogu služiti in zapovedi spolnovati, goreča je njegova molitev, ker je serce goreče; voljno prenaša težave, ker rad hodi po potu križa za njim, ki ga ljubi; ne bo mu težko, skušnjave premagati, ker v ljubezni z Jezusom združen vé, de je On pri njem, ki je vetrovam zapovedoval ter smert in greh premagal. Zato tako lepo pravi sv. *Arguštin*: Ljubi, in stori, kar hočeš; v ti besedi je vse zapopadeno, kar se imenitniga reči zamore. In sv. *Ignaci* kliče: O Gospod, daj nam svojo ljubezen, in zadosti bomo bogati!

Kakor lepa in imenitna je pa ta čednost, ljubezen do Jezusa, vender s težkim sercam od nje govorim, ker je človeška beseda preslaba, toliko svetost obuditi, zraven pa vender tako malo ljubezni med njimi, ki se po svojim Učeniku kristjane imenujejo; in morebiti bi bilo boljši za njo moliti, kakor od nje govoriti. Oh, kje jo boš najdel med kristjani? Ali pri mladosti, ki si pregrešno ljubezen prisega, in do dobriega Jezusa zaduši še perve iskre, ki so bile v otročjih letih vnete? Ali pri priletnih, kterih serce je postalo kakor suha, pohojena zemlja, in je neobčutljivo za besedo, zaperto gnadi Božji? Ali pri tistih, ki imajo to ljubezen na jeziku v lepih besedah, v sercu pa še gospodarijo strasti nevošljivosti in napuha, jeze in sovraštva? O Jezus, kako malo je vnel serca današnjih vernih ogenj, kteriga si ti na svet prinesel! Kako malo ljubezni ti skazujejo oni, kterim si ti iz ljubezni vse dal in storil! Kako britko je za tvoje ljubezni polno serce, de vidiš toliko serc do Tebe merzlih in neobčutljivih; serc, ki so za Tebe vstvarjene

in po Tebi odrešene, in te vender ne ljubijo! O kristjani, ali se niso po pravici zavzeli svoje dni neverniki, ko so zaslišali, da kristjani tako dobriga Boga imajo, pa ga vender ne ljubijo? Kako nas bo osramotilo toliko zgledov pravičnih, katerih nobena stvar ni mogla ločiti od ljubezni Božje, ki je v Jezusu Kristusu? Kako bomo enkrat pri sodbi obstali, če pomislimo strašne besede sv. Pavla: Kdor ne ljubi našiga Gospoda Jezusa Kristusa, naj bo preklet!

Od kod pa vender pride, da je te ljubezni do Jezusa le malo med nami? Zakaj so naše serca toliko merzle do neskončne dobrote? To pride od tod, ker mi Jezusa ne poznamo, in ne pomislimo, koliko hudiga nas je rešil, koliko ljubezni nam je skazal; ne pomislimo njegove ljubezni na križu, kjer ljubezen uči in skazuje. Pod križem so se ljubezen učili svetniki, in jo v vsim svojim djanji obilno skazovali, in v svetosti rastli. Hođi tudi ti rad in pogosto v to šolo ljubezni, k nogam križaniga Jezusa, in pritisni ga pogosto na svoje usta, da tudi tvoje serce postane altar, s kteriga se dobre dela v duhu ljubezni neprenehama proti nebesam vzdigujejo. Če si bil dozdej merzliga serca do Jezusa, je bilo zato, ker se tega pomočka nisi poslužil; zato pa zdaj odpri oči in serce, in reci, kakor sv. *Anguštín* potim, ko se je bil k Gospodu vernil, v nezmerni ljubezni milo toži: O večna in zmirej nova lepota! kako pozno sim te spoznal, kako pozno začel ljubiti; pa še pristavi: Kako malo te še ljubim, ki si neskončne ljubežni vreden, in si meni toliko milost skazal! Čigar duša je enkrat neizrečeno sladkost te ljubezni okusila, ne more dosti obžalovati, da te neskončne dobrote toliko časa ni ljubil.

Zato kristjan, dāns, ko zaslišiš glas Gospodov, ne vterdi svojiga serca; glas Gospodov s križa je, ki te k ljubezni vabi in jo serčno priporoča; tje pojdi in obljubi mu ljubezen, ter prosi ga za njo, rekoč: O Jezus, ti veš vse, tudi veš, da te ljubim! Ljubim Te, pa stori, da Te bom še bolj ljubil, da me nobena stvar ne bo od tvoje ljubezni ločila! — O križani Jezus! ljubezen brez konca in mere, vdihni nam vsim tisto ljubezen, ki brez prenelanja gori in nikdar več ne ugasne, da Te vedno ljubimo zdaj v življenji, in bomo enkrat s Teboj sklenjeni v večni ljubezni! Amen. Č.

Veliko nedeljo.

Tam ga bote vidili. Mark. 16.

Kako visoko nas je Sin Božji s svojim vstajenjem povzdignil; kako močno je našo vero poterdil.

Za nočjo pride dan, za mrakam solnce, za žalostjo veselje; za dolgočasnim postam veselo Aleluja; zakaj „*solnce izide in zajde, in se zopet na svoje mesto verne*“; pravi sv. Duh (Prid. 1, 5.). To solnce je Kristus naš Gospod, ki je izšel v svojim rojstvu, zašel v smrti, in zopet izšel v svojim častitljivim vstajenji. In ravno to častitljivo vstajenje je veselje otroka, mladenča, in starčka današnji dan.

Natora se v se oberne, mnogo zeliš omahne, in veliko cvetic se stisne in zapre, ko zahaja kraljevo solnce; ko pa solnce izhaja, vse žive in nežive stvari kviško seboj povzdigne. Tako je Kristus Jezus, ko je od smrti vstal, človeka od *žalosti k veselju, od maloserčnosti k zaupanju*, čez vse pa *k neki visokosti in častitljivosti povzdignil*, katero le tisti bolj spozná, kdor vé in preudari, koga je bil človek brez Kristusove vere. Pred vsimi nar bolj pa to visoko povzdignjenje človeka po Kristusovim vstajenji spozná naša mati sv. Cerkev; torej ona dans, in še več časa potlej *Alelujo na Alelujo* prepéva v svoji nar slovesniši lepoti oblečena, in je ta dan od nekdej svoj nar srečniši dan imenovala.

De se pa tega tudi mi še bolj prepričamo in hvaležni spoznamo, premislimo nekoliko bolj na tanko: **1. kako visoko je Sin Božji človeka s svojim vstajenjem povzdignil, 2. kako močno je s tim našo vero poterdil.** *)

I. Skušnjavec je človeku rekel: „Nikar ne bodi Bogu pokoren, in boš kakor Bog.“ In on ni bil pokoren, in bil je kakor Bog, ali čuden bog; — neusmiljen in samopašen in poželjiv. Padla je bila z njegoviga čela časti krona, s katero ga je bila Stvarnikova roka ozaljšala; po tem se je slep na dušnih očéh *v blato*

*) Po Gaume-u in drugih izvirkih.

greha usedel, pozabil, kaj de je bil, kaj je vreden, in kaj bi mogel biti. Od tod je bilo pri nejevercih tako *globoko zaničevanje človeka* samiga do sebe in do bližnjiga. Povsod zaničevanje človeštva: zaničevanje *nad otrokam*, ki so ga po svoji volji zadavili, zavergli, prodali; zaničevanje *nad starši*, ki so jih njih lastni otroci neusmiljeno morili. Zaničevanje *nad ubogim*, ki so ga kakor nečisto žival od sebe podili; *nad sušnjim in slušabnikom*, ki so ga v železje kovali, do smerti topli, levam, tigram ali morskim pošastim ljudem v zijaštvo požreti metali. Zaničevanje človeka do samiga sebe; zaničevanje na umu, kteriga je z naj nagnusnišimi zmotami pasel, rodovitne in svete učenosti pa zaničeval. Zaničevanje na sercu, ki ga je z nečednim poželenjem ognusoval; zaničevanje na počutkih, ktere je brez usmiljenja omodeževal, ker jih je v sužnost vsakterih naj ostudniših hudobij in pregreh dajal. Zaničevanje poslednjič *nad svojim lastnim šivljenjem*, kteriga si je, bivši brez vere in upanja, z železom ali trupam sam sebi jemal, in zaničevanje *celiga svojiga bitja*, kteriga je sam v gnus in sramoto izdal in oskrnil.

Človek ni več poznal svoje lastne časti in visokosti, zvezda podobe Božje v njegovim bitju je bila zatemnela, človek se je bil poživinil pod železno palico nejeverstva. Treba ga je bilo zopet iz blata vzdigniti, pa ne le povzdigniti, temuč ga opomniti in podučiti, kdo de je, in kaj ga čaka, treba ga je bilo od zveri k angelu povzdigniti.

Ko je vse človeštvo, zunaj nekaj malo Izraelcov, čumelo skoz štirikrat deset sto let zapušeno v toliki sužnosti, lejte! kar se perkaže *obnovljavec človeškiga rodú*, Sin Božji se včloveči. Njegov namen je, vse človeštvo iz teme k svitlobi, iz nečednosti k lepoti, iz sužnosti k sinovstvu povzdigniti, iz živinskih ljudi modre ljudi napraviti — nov rod, kteri bi bili vredni, njegovi bratje imenovani biti, s kakoršnim imenam jih je vse sam počastil. Sin Božji se nobeniga ne ogiba, *vsi so njegovi*; ozirno se na visoko, ozirno se na nizko; vsi so njegovi: *otroci* so njegovi; *sušnji* so njegovi; *ubogi* so njegovi, *bolni* so njegovi; *očetje* so njegovi, *matere* njegove: vse je njegovo, — nobeden mu ni prenizek, nobeden preubog; tudi grešniki so njegovi — berž ko se poboljšajo. Ako sim komu škodo storil, je rekel *Cahej*, Gospod! čveterno mu bom povernil, — in že je bil njegov. *Magdalena* nič ni rekla, njene solze so govorile, in že je bila njegova. Od nog do glave, od zi-

beli do groba, od ubožca do častnika je Sin človekov ljudstvo posvetil, k Bogu povzdignil. *Vsak je podoba Božja*, vsak, tudi nar ubožniši in sključeni in hromasti tam na cesti je časti in spoštovanja vreden; Sin človekov je govoril: *Vse, kar koli nar manjšimu zmed človeštva storite, to meni storite*; — dobro vedite, ne njemu, ampak meni, meni storite. Mat. 25.

In zdaj gre Božji glas do nas, in kliče: O človek! ali se boš vedil zdaj *spoštovati s svetim spoštovanjem samiga sebe*? Boš vedil spoštovati *svojiga bližnjiga*, tudi *poslednjiga*, tudi *nar manjšiga* tudi naj *slabšiga* tebi enaciga spoznati? Mu boš podal v sili svojo roko? Ali ga boš *zniževal*, zaničeval, po krivim zoper njega pričal? Ga boš *terpežil*, *moril*, sramotil in omadeževal po svoji hudi volji? Dobro glej! ako se ga dotakneš, se *dotakneš sredice* Božjiga očesa: ako ga zaničuješ, zaničuješ otroka Božjiga; ako ga omadežaš in pohujšaš, ti pohujšaš otroka Božjiga! Jest se bom zanj maševal, govori Gospod, moja strela je perpravljena, in večnost je v mojih rokah. Jest *sim ga ljubil*, sim ga visoko cenil, v otroka sim ga sprejel. In ker si tudi ti sam otrok Božji, moj sin, in brat svojimu bližnjimu, uči se ga ljubiti, ga spoštovati kakor samiga sebe, če je tudi ubog in stergan, če je tudi slep ali hrom. On je bil sužinj, kakor ti, ali *nebeški Kupec ga je odkupil*, kakor tebe, ga je plačal z visoko ceno in s svojim pečatnikom zaznamnjal; visoko *med nebo in zemljo* se je dal povzdigniti, in v obliči Božjim, angelov, ljudi in satanov je On ceno položil zanj, in ta cena je bila *njegova kri*. In ko je njegova kri na curke tekla, je šel glas od kraja sveta do konca njegoviga: Človek! ti *nisi več svoj*, ampak *moj*; odkupil sim tebe, odkupil sim vse tebi enake, lej, *zakoliko ceno* sim te odkupil! *lej, koliko si zdaj vreden!* In kolikor si ti vreden, je vsak človek vreden, otrok je vreden, revež je vreden, vas vse sim odkupil, vse za ravno tisto ceno.

In ko je bila *vojska odrešenja dokončana*, ko je bilo neomadežano Jagnje razdraženiga zmaja, staro kačo premagalo, se je začel tudi *človek čutiti*, kaj de je, čigave podobe, čigaviga rodú. *Lev iz judoviga rodú* (Zveličar) je stopil *pred pekel*, je vklestil satana, in ta trinog, ki se je bil prederznil Glavo skušati, je tudi gospodarstvo čez ude zgubil. Neomadežano Jagnje je rešilo s kervjo svojiga testamenta *vjete spred pekla*, in ko je bila premagana smert in začetnik smerti, je začetnik življenja *tretji dan častiljiv od smerti vstal*, potem ko je bil minljivo odložil in

se oblekel z oblačilam lepote in neumerjočnosti. In ko je bilo vse to dokončano, in se je človek kakor iz *globokiga spanja zbudil* in predramil in vidil in slišal, kaj se je zavoljo njega zgodilo, ni mogel od čudenja skorej k besedi priti in glasilo se je v ustih prvih kristjanov: *Jest sim vreden, de je tekla za me Božja kri; jest, vsak otrok, sužinj, ubožec, žena, mož, vsak je vreden, de je kri Božja za njega tekla. Jest sim otrok Božji; otrok, sužinj, revež — vsak človek je otrok Božji. In človek, ki je poslušal apostoljski nauk od kraljestva Božjiga, je stopil v Zveličarjeve stopinje, je bil poln ljubezni, poln svetosti, dober, usmiljen, k Bogu povzdignjen, ves novorojen, kakor v življenji prvih kristjanov vidimo. Tako visoko tedaj si ti, o človek, povzdignjen s Kristusovim zasluženjem in častitljivim vstajenjem. Ali pa to spoznaš, ali se zaveš, ali čutiš? Ali ti je mogoče živeti, de bi Njemu ne bil hvaležen, kateri te je tako povzdignil?*

II. Kristus pa s svojo smertjo in vstajenjem ni le človeka visoko povzdignil, temuč njegovo vstajenje je tudi skrivnost *našiga narvikšiga tolažila*, ker je s tem našo vero v prihodnje življenje uterdil, de vemo in smo si svesti, zakaj de živimo, zakaj terpimo in zatajujemo sami sebe. — *Nesrečen*, do konca nesrečen je tisti človek, kateri *od resnice svoje vere ni prepričan*. *Sleherna neumna žival je srečniši*, kakor pa taki človek. Zakaj žival nima, ne pozná in tudi ne poželi nobene večí sreče, kakor je ta, ki jo na tem svetu ima; človek pa, naj bo kdor koli je, čuti v sebi hrepenenje in gnanje do večí in stanovitne sreče, in tudi vé, de le samo v pravi veri se do te sreče priti zamore. *Pa če nobeniga prepričanja nima*, ali je njegova vera tista, po kateri se v večno srečo priti zamore, kolik nepokoj mora vender taki človek v sebi občutiti, kolikorkrat se spomni in sam per sebi misli: morebiti, de moja vera ni tista, po kateri se v večno zveličanje pride? Koli-košen mora še le ta *nepokoj o njegovi smertni uri* biti, ko začne misliti: *Zdaj, če nisim v pravi veri bil, tudi nisim prav Boga častil, kaj bo zdaj z menoj?*

Kako *srečen* pa je tisti človek, tako dobro v življenji, kakor v smerti, kateri ima *gotovo prepričanje, de se v pravi veri znajde!* In lejte! ravno to, de je *Jezus*, začetnik in dokončavec naše svete vere, tretji dan od *mertvih vstal*, je *očitno spričevanje*, in nar- močnejši prepričanje, de se v pravi veri znajdemo. —

Ko je Jezus še v grobu bil, so se njegovi sovražniki, višji

duhovni in farizeji, tega nar bolj bali, de bi le od smerti ne vstal, kakor jim je v življenji večkrat pravil, de bo od smerti vstal. Zato so vse počeli, kar so vedili in znali, de bi se ta čudež ne zgodil. So šli k Pilatu in mu rekli: *Gospod, spomnimo se, de ta zapeljivec, dokler je še živ bil, je rekel: čez tri dni bom vstal.* Ukaži tedaj, naj se grob obvaruje, do tretjiga dne, de kje njegovi učenci ne pridejo in ga ne ukradejo, in ne porekó med ljudstvam: vstal je od mertvih, in bi bila poslednja zmota hujši od prve. Ko jim je Pilat rekel: Pojdite in obvarujte grob, kakor veste, so šli, grob obvarovali z varhi, kamen zapečatili; in ko so tretji dan varhi groba vsi prestrašeni k njim pritekli in jim povedali, de je Jezus iz svoje lastne moči ves častitljiv in v svitlobi iz groba vstal, so svet imeli, kaj de jim je zdaj storiti, in so varham dosti denarjev dali, rekoč: „Recite, de njegovi učenci so peršli po noči, ko ste vi spali, in so ga ukradli“. Tako so Zveličarjevi sovražniki vse storili, kar so vedili in znali, de bi Jezusovo vstajenje od smerti zatopili. Pa kaj, ker je bil ta čudež preočiten in je imel preveč prič; ker se je bil verh vsiga tega Jezus še toliko ljudem perkazal; varhi groba so bili potlej sami Jezusove priče, na prvo Petrovo pridigo se jih je precej 3000 spreobrnilo in kerstiti dalo, in drugi dan pri 5000, ker Jezusovo vstajenje je bilo povsod tako očitno, de je slehern spoznal, de Jezus ni noben zapeljivec, kakor so ga zapeljivci judje imenovali, ampak Gospod življenja in smerti, pravi Bog, večna Resnica; ker je bil sam iz svoje moči od smerti vstal.

O verni kristjani! ali čutite kaj, koliko gotovost in terdnost od resnice naše sv. vere nam Jezusovo vstajenje daje? Ako bi Jezus ne bil pravi Bog, kakor je sam rekel, in ako bi njegov nauk ne bil resnica, ali menite, de bi mu bil Bog dal moč od smerti vstati, ali de bi ga on sam obudil bil? Nikakor ne. Jezus je rekel: *Jest in Oče sva eno*; je rekel: de bo *pšenico v svoje šitnice spravil* (dobro v nebeško veselje vzél), *toliko pa s večnim ognjem požigal* (hudobne večnimu terpljenju izdal); je rekel, *nebo in zemlja bo prešlo, moje besede pa ne bodo prešle*; in vse te in take nauke je on s svojim vstajenjem poterdil. *Vzemite tedaj tudi vi v roko škit vere*, vam rečem z aposteljnám (Ef. 6, 16.), *s kterim zamorete vse ognjene pšice nar hujšiga ugasiti.* Ta škit vere je Jezusovo vstajenje od smerti, s kterim zamoremo vse skušnjave zoper vero odbiti. Ko bi vas tedaj *hudi duh* kdej s ka-

kim dvomam nad katero resnico naše sv. vere kaj skušati hotel; precej mu škit sv. vere zoper postavite in recite: Jezus Kristus ki je to resnico učil, jo je tudi poterdil, ker je on iz lastne moči od smerti vstal. Ko bi kdej vpričo vas kak *krivoverec* katoliško cerkev in njene zakramente, p. spoved, kaj zaničeval, odgovorite mu s serčnostjo: Katoliško cerkev in njene zakramente je Jezus postavil, in on ni ne Lutru, ne Kalvinu, ne Mohamedu ključev dal, ampak dal jih je sv. Petru, in de je vse to resnica, kar je storil, je s tem poterdil, ker je od smerti vstal. Ko bi vam kdej kdo rekel, *de ni vse tako, kakor katoliška cerkev uči*, ker tudi krivoverci v Kristusa verujejo; pa veliko naukov drugač imajo; odgovorite mu: Kar katoliška cerkev uči zdaj, to je vselej učila, in to uči Jezus, ki je le samo katoliški cerkvi obljubil, *de ostane per nji vse dni do konca sveta*; — tega pa gotovo luteranski ali drugi krivoveri obljubiti mogel ni, ker je tačas še na svetu ni bilo, in na to obljubo se smemo terdno zanesti, ker je Jezus iz svoje lastne moči od smerti vstal. Ko bi vas kadaj iskal kdo zapeljati in bi vam govoril, *de nečistost* ni noben greh; serčno mu odgovorite: Jezus je oostro zaterdil, *de nič omadežaniga ne more iti v nebesko kraljestvo*, in ta svoj nauk je on poterdil, ker je iz lastne moči od smerti vstal. Ko bi vam kdo *tajil*, *de ni nobeniga Boga*, ne prihodnjiga življenja, ne nebés, ne pekla; recite mu: Če ni Boga, kakó je pa Jezus od smerti vstal, ki je sam učil, *de je on Bog*, in je živel; — in če ni prihodnjiga življenja, kako je pa Jezus živel po svojim vstajenji in vpričo veliko ljudstva v nebesa šel in še živi na desnici Boga Očeta, in ravno on nam je dal nauk od nebés in pekla, in ga je poterdil, *ne le s čudeži*, ampak tudi s svojim od mertvih vstajenjem. Per teh kratkih besedah: *Jezus je od smerti vstal in on je to poterdil*, mora vsak skušnjavec zoper našo sveto vero, naj bo kdor hoče, človek ali hudič, per tej priči obmolkniti in osramoten biti. Tako terdno in mogočno nas Jezusovo vstajenje potolaži, *de se mi, ki njegov nauk imamo, v pravi luči znajdemo*, in de, če po tem nauku svoje življenje ravnamo, naravnost proti obljubljeni deželi večniga pokoja gremo.

Ker je Kristus našo sv. vero s svojim vstajenjem popolnoma vterdil, se nič ni čuditi, *de so se verni katoliški kristjani sploh ob vsih časih tako močne v veri skazovali in se skazujejo še vselej*, per tem ko pa krivoverci vedno omahujejo, zdaj tako, zdaj drugači verujejo, in so kakor terst, ki je od vetra sem ter tje majan,

Zgodbe iz jutrove Indije pripovedujejo od nekiga imenitniga vladarja Džihangira, ki se v tisti deželi veliki mogul imenuje, in je bil Mohamedove vere. Ta je bil nad resnico svoje turške vere jét dvomiti, in je v svojim poslopij polno svetih in družih podob nastavlil, vino pil in svinjsko meso jedel, kar vse je po turški veri in njih svetim pismu ali koranu ojstro prepovedano. Ko so mu duhovni njegove vere jeli praviti, de te reči koran svojim verčam prepoveduje, je bil zavaljo tega serdit in je žugal, de bo Mohamedovo vero s silo zaterl in keršanstvo vpeljal. To je bilo zadosti, jih s strahom navdati; precej mu pošljejo naznanilo, de zapovedi korana so le za ljudstvo in ne vežejo njih visokiga poglavarja. Vse drugači je po keršanski veri, ktera ima ene in ravno tiste zapovedi za naj nižjiga, kakor za naj vikšiga. Papež, cesar in kralj se morajo svojih grehov ravno tako, kakor naj ubožniši berač, spovedovati in za nje pokoro delati, in vse verske dolžnosti spolnovati, ako hočejo zveličani biti. To vidimo nad cesarjem Teodozjem, kteriga sv. Ambrož škof velikonočni dan celo v cerkev ni pustil, ker je bil ljudstvo nekiga mesta po nedolžnim dal posekati, in ko se je cesar izgovorjal: Sej je tudi David grešil, pa mu je Bog odpustil, mu je odgovoril škof: Si z Davidam gresil, moraš tudi z Davidam pokoro delati. — Kako terdna de je vera praviga katoličana, je skusil ravno popred imenovani veliki vladar *Džihangir*. Ta poglavar je nekiga dne sklical duhovne svoje vere, in je tudi poklical katoliškiga misijonarja, jezuitarja *O. Jožefa da Kosta*, in je temu misijonarju ukazal, de naj unim učenim Mohamedove vere vse razodene, kar vé zoper veljavnost korana. Misijonar se začne z njimi prepirati in jih je tako vgnal, de so vsi obmolknili in mu ni mogel nobeden besede odgovoriti. Zdaj mu pa eden zmed njih reče, de je keršansko sveto pismo skaženo in popačeno. Misijonar v svoji terdni veri in čistim prepričanji, de je vse sveto pismo neskaljena beseda Božja, svetuje unimu nejeverniku, de naj skušnjo naredita: naj vzame nejeverec svoj koran, ki ga za sveto pismo čisla, in on, misijonar, pa keršansko sv. pismo, in bota oba ž njim skoz oginj šla. Ker se je bil pa nejevernik začel tresti, jima je poglavar to ognjeno skušnjo odpustil, ali misijonar Jožef da Kosta je od tistiga časa imel ime: Ognjeni pater.

Resnica katoliške vere je z Jezusovim od smerti vstajenjem tako vterjena, de je vsakimu človeku že kakor prirojena, in vsak,

kogar ni kako hudo nagnjenje oslepilo, jo mora spoznati. Za to imamo tudi silo veliko zgledov, de *na smertni postelji*, ko ima človek že večnost ravno pred seboj in vse bolj jasno vidi, jih obilno veliko prestopi v katoliško cerkev; nimamo pa zgledov, de bi ljudje na smertni postelji katoliško vero zapuščali. Ko je neki naslednik imenovaniga Džihangira v Indii imel ravno po nedolžno od svojiga brata ob glavo djan biti, je preserčno prosil, de naj mu katoliškiga misijonarja perpeljejo; ker ga pa niso k njemu pustili, je vender v zaupanji v Jezusa kratko pred smertnim udarcem rekel lepe besede: „*Mohamed me je končal, Jezus Kristus, Sin Večniga, me bo otél*“.

Pa tudi naši skorej nar hujši sovražniki, protestanti, so bili velikrat persiljeni, se čuditi in stermeti nad stanovitnostjo in serčnostjo kat. kristjanov v njih sv. veri. To nam pričajo zlasti tisti časi, v katerih je bila protestanška vera v angleško zemljo vsiljena, in pri katerih je neznano veliko ljudi, zlasti duhovnov, za katoliško vero smert terpelo, zato ker niso hotli od sv. kat. vere odstopiti. Med drugimi neštevilnimi je bil tudi *duhoven Reynold* še z dvema drugima, enim duhovnam in enim neduhovnam, k smerti vlečen. Ko je bil na moriše perpeljan, je med drugim rekel: „*Ko bi toliko življenj imel, kolikor je svetlih zvezd na nebesu, bi vse rad dal za to pravično reč*“, namreč za sveto katoliško vero. Ko so bili ti sveti možje nar popred od protest. rabeljnov na moriše neusmiljeno vlečeni, potlej obešeni in na zadnje že mertvi še četerteni ali na 4 dele raztergani, so celo protestanti stermeli, več zmed njih se jih je jokalo, tudi veliki rabelj sam, in eden zmed njih je rekel: „*Pač dolgo bi mogli čakati, de bi kdo iz naše vere tako umrl, kakor ti možje umirajo za svojo vero; rajši bi se k sto veram spreobrnili*“. Neki protestanški plemetnik pa je rekel, de je nejevoljin, ker so jih obsodili, ker to je izvir, de jih bo *namesto teh dveh duhovnov 2000 družih za papežem potegnili*. Tako tedaj tudi naši sovražniki sami spoznajo, kako terdni in stanovitni so pravi katoliški kristjani v spoznanji in pričanji svoje svete vere, in zanesti se smemo, de tudi taki, ki so viditi ali so tudi res bolj mlačni, ko bi na to peršlo, de bi jih kdo silil, sv. vero zatajiti, bi se k serčnosti in gorečnosti povzdignili in rajši umerli, kakor de bi od vere odstopili, desiravno se mora tudi k našimu osramotenju spoznati, de se najdejo tudi taki, katerim je vera in zveličanje manj, kakor njih življenje, ali še kaj manjšiga.

Od kod drugod je pa tolika stanovitnost, kakor od tod, ker smo iz Jezusovih čudežev, in zlasti iz njegoviga vstajenja od mertvih čisto in popolnoma prepričani, de je naša vera prava in resnična.

Ravno tako prečudne zglede verine stanovitnosti imamo nad *kristjani na Japanskim*, ktere je bil sv. Frančišk Ks. kerstil in se je bilo pred 200 leti hudo preganjanje zoper nje vnelo, ki je 10 let terpelo. Samo prvo leto jih je bilo 20000 nekaj križanih nekaj sežganih. V nekim poznejšim preganjanji nam posebno mati z dvema otrokama lep zgled stanovitnosti daje. Sin je bil 11, hči 16 let stara. Vse 3 so k kolam privezali, tode takorahlo, ko bi se biliskesali in hotli nezvesti biti, de bi se bili lahko odvezali. Okoli vsaciga je kake 3 čevlje deleč bilo zakurjeno, in rabeljni so imeli povelje, kar per ti priči oginj pogasiti, ako bi kdo omahnil, želel rešen biti in malike moliti. Permeri se, de se je sinček na zadnje odvezal, in kristjani so prestrašeni na glas zavpili, ker so mislili, de hoče zavoljo prevelicih bolečin od vere odpasti. Ali kako so od veselja ostermeli, viditi, de je otrok čez vse ognje naravnost k materi tekel, jo objel in se je oklenil in tako dolgo per nji ostal, de je oba smert rešila. Hči je naj dalj terpela; poslednjič se je od kola odvezala, se na tla perpognila, si živiga oglja kakor krono na glavo djala, in se spet po koncu zavnala in oči v nebesa povzdignila. Bolečina jo le premaga, zgrudi se in pade mertva na žerjavico. —

Ker tedaj, prëljubi kr.! po eni strani vidimo, kako visoko nas je Sin Božji s svojim častitl. vstajenjem povzdignil, in de bi sramotno bilo, ako bi se zdaj sami v blato nazaj zatapali, — po drugi strani pa spoznamo iz povedanih zgledov, kako lepo in častitljivo je, ko se kristjan svoje vere terdno derži in ravno tako živí, kakor ona uči; torej vas povabim dans, de bi vsi Božjimu Jagnjetu zvesti ostali, in kteri še niso z Božjim Jagnjetam, k dušnimu življenju vstali, de bi se ne mudili vstati, ter prave in resnične pokore storiti. Dans je vse veselo, kar je Božjiga, in v sercu in v ustih Aleluja nosi. Jagnje Bozje — z banderam premaganja iz groba vstalo — daj to srečo tudi skorej skorej tistim, kteri je še nimajo, de bomo vsi skupej v nebeško Galilejo šli in tam ga bomo vidili na vekomaj. Amen.

Velikonočni pondeljik.

Zdaj pa ostanejo vera, upanje, ljubezen, te tri; vender poglobitna med njimi je ljubezen. I. Kor. 13, 13.

Tri rožice na Jezusovim grobu.

Hvaležni otroci imajo lepo navado, de na grobu svojih ljubih staršev rože sadijo. Radi jih s svojimi solzami zalivajo, in rožice, ki prirastejo, pobožno utergajo, in v posebni časti imajo. — Tudi mi, ljubeznjivi moji! smo pretečene sv. dni pri Jezusovim grobu molili; molili z žalostjo in veseljem. Z žalostjo, de so naši grehi tolikiga terpljenja Jezusu krivi bili; z veseljem, de je Jezus za nas umerl, in večniga pogubljenja nas odrešil. Mi smo odrešeni, smert je premagana, Jezus je od smerti vstal! Aleluja!

Vender, preljubi poslušavci! preden se popolnoma ločimo od Božjiga groba, in se veselo za Jezusam podamo, najmo kakor hvaležni otroci v spomin Jezusoviga vstajenja tudi mi na njegovim grobu nektere rožice si utergati. Rastejo namreč nad Jezusovim skalnatim grobam marsiktere lepe rožice, kristjanam v veselje in podučenje; tri izmed njih vam jaz danes v spomin Božjiga groba podam. Perva roža je bela lilija sv. vere Jezusove; druga roža je prelepo zelenje keršankiga upanja; ino tretja roža je rudeča cvetlica čiste ljubezni. Zdaj pa ostanejo vera, upanje, ljubezen te tri; poglobitna med njimi pa je ljubezen.

Preljubi Jezus! tvoja usmiljena roka je te rože sama sadila, ti sam si jih s svojim kervavim potam na oljski gori zalival; o dodeli nam, de jih z veliko pobožnostjo danes utergamo, in na svojih persih neovenljive do smerti ohranimo!

1. Perva roža, ktera prelepo na Jezusovim Božjim grobu cvete, je bela lilija sv. vere Jezusove. *Če Kristus ni od smerti vstal, pomenljivo sv. apostelj Pavel kristjanam v Korint piše, je prazna vaša vera.* I. Kor. 15, 14. V resnici, ljubeznjivi moji,

če Kristus ni od smerti vstal, je prazno in je laž vse, kar mi govorimo s prižnice; je tudi prazno in brez zasluženja, kar vi verujete v svojim sercu. Preroki so že v stari zavezi oznanovali, de bo obljubljeni Mesija od smerti vstal; tudi Jezus sam je od sebe pričal: *Poderite ta tempelj, ino v treh dneh ga bom zopet sozidal.* Jan. 2, 19. *Ne bo vam danó drugo znamnje razun znamnja preroka Jona.* Če se torej te besede dopolnile niso, če Kristus ni od smerti vstal, ni res, kar je on učil; vse je le gola sleparija, in zapeljevanje; ni res, de je od Boga poslan, de je Sin Božji. Vender, veselimo se, prelubeznjivi! de temu ni tako! Kristus je v resnici od smerti vstal; se je Magdaleni, Petru in drugim učencam prikazal; Tomaž je roko v njegovo stran položil; glasno pričajo od Jezusoviga vstajenja aposteljni v Jeruzalemu vpričo vsiga ljudstva; nobedén Jezusovih sovražnikov si ne upa jim zopergovoriti; preglasno je ta čudna prigodba po vsim mestu že znana; že na prvo pridigo sv. Petra se da tri tавžent ljudi kerstiti.

Če je pa Kristus od smerti vstal, je res vse, kar mi učimo v njegovim imenu; je res vse, kar vi verujete v njegovim imenu na našo besedo. Ker je Kristus zares vstal, je spričana njegova Božja natora, ki je rekel: *Oblast imam, dati življenje in ga spet vzeti.* Kakor je druge k življenju obudoval, tako zdaj sam častitljivo vstane, ki je radovoljno v smert šel. Kamen, ki so ga delavci zavergli, je postal vogelni kamen. Ker je Kristus vstal, je poterjena resnica njegoviga nauka, in naše dolžno pismo je zbrisano, ker Jagnje, ki je zaklano, spet živi; po pravici se je On imenoval resnico in življenje; njegov križ je postal znamnje zmage in odrešenja. Ni ga več greha na svetu, ne tako velikiga ne ostudniga, de bi nam odpušen ne bil, če po Jezusu Kristusu Boga odpušenja prosimo. Ni ga več grešnika pod solncem, kateri bi ne mogel zveličan biti; zakaj za vse je Jezus na križu molil: *Oče, odpusti jim, je prosil.* Nič več se nam ni treba, ljubeznjivi moji! večniga pogubljenja bati, če čisto serce ino čisto vest imamo; Jezus na križu nam je zaperte nebesa odperl. Nič več ni zastonj, kar mi britkiga terpimo na zemlji; noben žulj, ki ga od teškiga dela imate na roki; nobena kaplja potú, ki vam v poletni vročini na čelu stoji; nobena težava in reva, ki jo voljno prenesemo; nobena solza, ki nam v žalosti teče po licu; vse to nam bo plačano po smerti, križ in terpljenje se nam bo spremenilo v neskončno veselje; zakaj Jezus je od smerti vstal, ino res je to-

rej, kar je učil: Blagor žalostnim, zakaj potolaženi bojo, blagor lačnim in žejnim pravice, zakaj nasiteni bojo; blagor jim, ki so čistiga serca, zakaj Boga bojo gledali. O glejte, ljubeznjive čiste duše! tudi vaša vojska za sv. čistost zastonj ni; ni zastonj, de svoje meso pokorite, se posvetniga veselja zderžite: Blagor jim, ki so čistiga serca, pravi Jezus, zakaj oni bojo Boga gledali. O presladka vera Jezusova! čigavo serce bi se v takošnih naukih ne razveselilo! čigavo serce v njih miru in tolažbe ne najdlo! Hvali zato, keršanska duša, svojiga Zveličarja; polna žive vere kliči s prepričanim Tomažem: *Moj Gospod in moj Bog*; z začudeno množico ukliči: *Velik prerok je med nami vstal, in Bog je svoje ljudstvo obiskal!* in tudi tebi se bo zgodilo po Jezusovi besedi: tvoja vera bo tebi pomagala. Glejte, tako je vsa lepa, bela lilija sv. vere Jezusove, ki perva nad njegovim skalnatim grobam cvetè; bela lilija ji pravim zato, ker je dušno oblačilo človeka, ki po tej sv. veri živi, bolj belo, ko beli sneg, bolj čisto njegovo serce, ko belà lilija, ino kër jo tudi marternikam radi v roke vpodobimo, ker so ravno za sv. vero kri in življenje dali. Vender bolj žlahтно, kakor lilija sv. vere, je še prelepo zelenje keršanskiga upanja, druga roža, ki nad Jezusovim grobam cvete.

2. Žalostno je polje jeseni, kadar ga ostri sever obrije, ino vsa rujava vsaka travica mraza trepeče: ali kadar zopet začnejo pihati mlačne sape mladiga leta, z zelenjem se odevati planine in doline, zeleno pérje po drevji se razvijati, gleda veselo naše serce prihodnji jeseni nasproti, zakaj zelenje nam novo žetev obeta. Zelena barva je barva veseliga upanja. Žalostna, kër še nima, kar pričakuje, ino vender vesela, kër upa zadobiti, kar rada ima, ino ravno zato ne môdra, ne rudeča, ampak zelena. Ino tudi ta rožica raste nad Jezusovim grobam. Če Kristus ni od smerti vstal, bi od smerti ne vstali tudi mi. Umerlo bi naše telo, ino na vekomaj v grobeh trohnele naše trupla, naše duše pa jokale v večnim pogubljenji. Vender Kristus je od smerti vstal, ino torej bomo od smerti vstali tudi mi; zakaj on je le pervina spijočih, govori sv. pismo. Kristusovo vstajenje nam je tudi naše vstajenje poterdilo. Čudno je ino skoraj nas grozi, če pomislimo: Mladi in stari se danes združeni tukaj veselimo, ino morebiti še ne bo preteklo 60 let, ino lahko že tudi nar mlajši med nami več živel ne bo. Drugi se bojo današnji praznik tukaj veselili, mi pa mirno počivali in spali po grobèh. Tekle bojo leta, pozabile se popol-

nama naše imena; nobeden se nas več spomnil ne bo; drugi bojo v naših hišah gospodarili, strohneli križi na naših grobih, prekopalala se bo zemlja, v kateri bojo naše kosti spale, in nevoljno si ljudje od nog otresali blato, ki je zdaj naše prevzetno meso. Tode veselimo se, ljubeznjivi moji! nad Jezusovim božjim grobam prelepo zelenje keršanskiga upanja cvete — tako zmirej ostalo ne bo. Kakor danes praznik Jezusoviga vstajenja obhajamo, tako bo prišel tudi enkrat veliki dan, ko bojo bučale trobente božje nad našimi grobi, odpérale bojo pokopališa, ino z ravno tem telesam, s katerim zdaj tukaj stojimo, bomo vstajali iz zemlje.

O blagor nam, če je bilo Jezusovimu življenju podobno naše življenje, podobno bo po tem njegovimu tudi naše vstajenje. Veselite se torej, vsi pobožni kristjani! kateri si po Jezusovih naukih živeti prizadevate; in nikarte se motiti, če vidite, de se razujzdanim ljudem boljši, kakor vam godi; prišel bo našiga vstajenja veliki dan — ino ta mora priti, Jezusov prazni grob nam je tega porok — takrat bo razločil večni sodnik dobre od hudobnih, vi bote postavljeni na desno, grešni posvetneži na levo. Takrat se bo vam po krivim dolženim ukradena čast povernila; takrat se vam pomankanje v večno obilnost spreobrnilo; takrat bote vi žalostni potolaženi, in zävoly, svete čednosti hude skušani k nebeški večerji poklicani. Takrat se bo očitno pokazala pravica božja; vi zdaj zaničevani se bote veselili na desni; grešniki, zdaj srečni in veseli, od strahú in sramote trepetali na levi. To upanje je tolažilo že pobožniga Joba, ko od vsih zapušen v silnih bolečinah vender poln zaupanja kliče: Vem, de moj Odrešenik živi in de me bo poslednji dan zopet obudil; de bom spet obdan s svojo kožo, in ga bom s svojimi očmi vidil. Ako je že to moč imelo upanje, preden je Jezus iz groba vstal; koliko veči moč mora imeti pri nas, ko nam je njegovo vstajenje spričano, ko vidimo toliko zgledov pravičnih, ki so v tim upanji tolažbo najdlji v terpljenji in v smerti. O kako lepa je zelena roža keršanskiga upanja, ki nad Jezusovim božjim grobam cvete; ino kako lepo se k beli lilii sv. vere prileže! Pervya nas uči prav živeti, druga nam serce daja, de ne opešamo, temuč vedno naprej gledamo na svojiga vstajenja veliki dan, kjer nam bo plačano vse, kar zävoly Jezusa terpimo na zemlji. Tode lepši ko obedve, je še tretja roža, ki nad Jezusovim božjim grobam cvete, ino ta je rudeča cvetlica čiste ljubezni.

3. Naše serce je za ljubezen vstvarjeno, zakaj Bog je ljubezen, ino po božji podobi smo vstvarjeni mi. Človeško serce ljubi od zibeli do groba; ino razložek je le ta, de je naša ljubezen ali čista in sveta, ali pa nesramna in grešna. In ravno rudeča cvetlica čiste ljubezni, prelepo nad Jezusovim božjim grobam cvete. Jaz pravim rudeča, zakaj prava ljubezen za tega, kteriga ljubi, tudi kri in življenje da. Zgled take ljubezni nad Jezusam v božjim grobu imamo. Ljubiti vsak zamore; dete še prav misliti ne zna, in govoriti ne ve, in že ljubi svojo mater; prijatelj ljubi svojiga prijatla, žena svojiga moža, prejemnik svojiga dobrotnika, zato drugi drugimu mnogo dobriga storijo; ino tudi ta ljubezen je čista, Bogu prijetna; tode toliko dobriga nam noben človek storil ni, toliko za nas nobeden terpel ni, kakor on, kteriga smo pretečene dni v božjim grobu častili, in ki je danes od smerti vstal. On nas je ljubil, preden smo ga mi še ljubiti zamogli, on nas je ljubil vse življenje; iz ljubezni do nas je terpel uboštvo, revšino, zaničevanje; on nas je ljubil še v svojim terpljenji, v nar hujših bolečinah je sebe pozabil ino za nas molil, on nas je ljubil noter do smerti, ino zadnjo kapljo kervi je iz ljubezni do nas prelil. On si da odpreti svojo stran, de bi mi vsi njegovo serce, to svetišče ljubezni, vidili, in v njem pribežališa iskali. Iz ljubezni On redno pri nas ostane, se nekervavo za nas daruje, in se nam vživati daje. On tudi v nebesa seboj vzame znamnja svoje ljubezni in svojiga terpljenja, ter za nas prosi pred Očetam. Zares je čudež ljubezni, kar je On nam skazal in za nas storil. Take ljubezni še svet poprej vidil ni, in je tudi v prihodnje vidil ne bo. O kako prelepo torej rudeča cvetlica ljubezni nad Jezusovim grobam cveteš! Če je pa Jezus nas ljubil, ga hvaležno in iz vsiga serca ljubimo tudi mi. Kdor zamore brez žalosti pred Jezusovim križem stati, z merzlim sercam Jezusa v božjim grobu gledati, in se mu od ljubezni do njega serce ne vname, je terji, ko kamen, in se bo teško kedaj poboljšal. In glejte ljubeznjivi moji! to je tretja in nar lepši cvetlica — cvetlica čiste ljubezni, ki rudeče nad Jezusovim božjim grobam cvete.

O kako lep je venček, spleten iz teh rožic ki smo jih zdaj premišljevali, bela lilija sv. vere, rudeča roža čiste ljubezni, ino v sredi med njima zeleno perje kersanskiga upanja. Blagor mu, kdor ta venček vse življenje na persih, in v sercu nosi! blagor

mu, kdor vere nikdar z greham ne zataji, upanja nikdar ne zgubi, ino ljubezen vedno v sercu ohrani! on je že neskončno srečen v življenji, pa bo še bolj srečen po smerti. Vera bo nehala, zakaj gledal bo obličje v obličje, kar zdaj le véruje; upanje bo nehalo, zakaj vžival bo na vekomaj, kar zdaj pričakuje; ljubezen pa mu bo večno ostala.

O ljubi Jezus! z veselim in hvaležnim sercam pred tebe poklekemo, ino te z gorečo pobožnostjo zahvalimo za prelepi nauk, kteriga nam s svojim vstajenjem iz božjiga groba daješ. Ti si v resnici od smerti vstal, resnična je torej naša vera, resnično naše upanje, pa tudi goreča naša ljubezen do tebe. O pomnoži te čednosti v našim sercu bolj in bolj; in ako bi kadaj jele pešati, nas spomni svojiga božjiga groba, nad katerim prelepo cvete bela lilija tvoje vere, prelepo zelenje našiga upanja, rudeča cvetlica tvoje in naše ljubezni, de bo zmirej bolj močna in živa naša vera, terdno in stanovitno naše upanje, goreča in velika naša ljubezen, dokler se vera in upanje v gledanje in vživanje ne spremenite, ljubezen nas pa s teboj združi tam, kjer veseli Aleluja nikdar ne neha. O dobrotljivi Jezus, iz čigar častitljiviga groba so te skrivnostne rože prečudno prirastle, daj nam gnado, de se tudi v našim sercu lepo razcvetejo, obilno sadu obrodé, in nas k tebi pripeljejo v nebeško čast in veselje! Amen.

K - ,

V god oznanjenja devici materi Marii.

„Glej, dekla sim Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi“.
Luk. 1, 38.

Mariino in naše zročenje v Božjo voljo.

Bližala se je polnost časov, v kateri je Bog hotel poslati svojiga Edinorojeniga, de bi bil, rojen od žene, nam enak, postavi podveržen. Zato Bog pošlje svojiga angela k devici Marii, kateri ji nar veči veselje oznani, ter jo s častjo pozdravi, rekoč: *Češena si, Marija, gnade polna, Gospod je s teboj, šegnana si med ženami; milost si najdla pri Gospodu, glej, spočela boš in Sinu*

*imela; imenuj ga Jezusa. On bo velik, in Sin nar Višiga imenovan... njegovimu kraljestvu ne bo konca. In ko devica pomišlja, kako se bo to zgodilo, jo angel zagotovi, de se bo zgodilo po čudežu, z močjó sv. Duha, in de bo njeno dete Sin Božji, ker ima odrešiti vse ljudstvo greha. O veselo, častitljivo oznanjenje, ki se ga veseli nebo in zemlja, in ima devico čez vse stvari povzdigniti! Ne pomišljaj dalje, govôri, o Marija! glej na tvojim privoljenji, tvojim odgovoru stoji odrešenje sveta; željno ga pričakujejo očaki, ki so želeli ta dan viditi; njega čakajo preroki, ki so te naznanovali kot devico, ki bo spočela; njega se vesele vsi pravični, ter se milo k tebi ozérajó; govôri, o devica in pomagaj rešiti nesrečni svet! In ona odgovori: *Glej! dekla sim Gospodova, zgôdi se mi po tvoji besedi. O besede, katerih se nebesa razvesele, ktere zemlji vrata odrešenja odprejo! Dekla Gospodova sim; zgôdi se mi po tvoji besedi. O prelepi odgovor, de lepšiga vsi učeni niso v stanu dobiti; besede, v katerih se kaže Mariina prelepa duša, kakor v ogledalu, in nam naznanujejo njeno ljubezen do revnih Adamovih otrok, nje ponižnost pri vsi visokosti, sklenitev njene volje z Božjo voljo! Zato tudi po opominovanji sv. cerkve kristjani ponavljajo vsak dan besede angela do Marije, pa tudi besede Marije v čast Marije in v lastno spodbujenje. O de bi pač teh lepih besedi ne imeli le na jeziku, ampak tudi v djanji se po njih ravnali! Polne nauka so za nas v sreči in nesreči, de se v sreči ne prevzamemo, v nesreči ne mermramo. Zato si hočemo dans o veselim Mariinim prazniku Marijo v zgled vzeti in pomisliti, kako je ona vedno po tih besedah ravnala, in kako imamo tudi mi ravno tako storiti, de časno in večno srečo dosežemo. — O Marija, ki si dans sicer za mater Božjo izvoljena, pa se vender le dekle Gospodovo imenuješ, obudi po svoji prošnji tudi v vernih kristjanih skerb, de si za pregovor vzamejo v besedi in v djanji, v veselji in v žalosti tvoje podučljive, prelepe besede: Dekla Gospodova sim; zgôdi se mi po tvoji besedi!**

I. Po vsim keršanskim svetu je ena vera in en glas, de zmed vsih stvari nar bolj popolnoma in nar bolj sveta, pa tudi Bogu nar bolj dopadljiva in nar bolj povikšana je ona, ki jo angel imenuje gnade polno, nar srečnejši med vsimi ženami, ki je dekla in mati Gospodova, devica in porodnica, ki je rodila Jezusa, nar svetej-

šiga. Ktera pa je čednost in pot, ki je Marijo peljala in vzdignila na visoko goro popolnosti, ji pomagala k tolikim gnamam? Zares prečudnih čednost je ona polna, ki jo obdajajo, kakor svitle zvezde. Ni je nji enake v ponižnosti, ki sicer spozna, de jo bodo vsi rodovi blagrovali, vender se le dekle imenuje, ki, zvoljena mati odrešenika, vender podložna ostane postavi. Angelam enako jo stori njena čistost, ki v sredi med posvetnim ljudstvom zamore reči: Moža ne poznam. Čez vse pravične jo povzdigne njena bogaboječnost, ki je rada v svojim sercu besedo Božjo premišljevala, rada svojo dušo v molitvi k Bogu povzdigovala. Pa vso njeno svetost vkupej najdemo v nar viši stopinji v njeni vdanosti v Božjo voljo, kakor je že angelu odgovorila: *Dekla sim Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi*; kakor bi rekla: Oznanilo od Gospoda prineseno sim zaslišala, Božje vsigamogočnosti in modrosti sim prepričana, moj stan, radovoljno izvoljen, je znan Vsigavednimu. On je Gospod, ki ima zapovedati, jez njegova dekla, ki ima pokorna biti; naj me povzdigne ali poniža, naj me razveseli ali z žalostjo navda, jez sim vselej zadovoljna, se izročim njegovi sv. volji, ter hodim po poti njegove modre voditve, prepričana, de bo to nar bolj gotova pot k mojimu poklicu: k svetosti in zveličanju. Dekla Gospodova sim; zgodi se mi po tvoji besedi; ta odgovor je podoba njene presvete duše, ki je vsa vdana Božji volji. Ker je namreč ona pri oznanjenji angela, desiravno prestrašena, precej te besede na jeziku imela, pričuje, de je nje serce zares bilo podverženo Božji volji, de jih je pogosto ponavljala; zakaj, česar je serce polno, to tudi iz ust gre. Ne le v sreči tedej, ko ji angel nar veči veselje oznani, tudi v britkostih, kterih je bilo polno njeno življenje, ona ostane vselej Bogu vdana; le poglejmo nekoliko v njeno življenje.

Desiravno kraljeviga rodu, ona raste enaka skriti vijolici, svetfu neznana v revšini in tihoti, vesela, de le Božjo voljo dopolni. Loči se od tega, kar je nam nar ljubši, od staršev, in se v tempelj poda, ter se daruje z dušo in s telesam Bogu, in mu prinese nar ljubši dar, svojo lastno voljo, in se srečno šteje, de je v gnadi Božji ter govori: *Dekla sim Gospodova*. Ona močno želi obljubljeniga Odrešenika, vender tudi pri tim hrepenenji moli Božjo modrost, in pričakuje z vdanostjo prerokovaniga Emanvela. In ko se po spočetji v težavnim stanu mora podati na dolgo pot proti Betlehemu, in so ji vse hiše zaperte; ko mora v bornim hlevu pre-

bivati, kjer ni bilo nobene postrežbe, kako milo ji je moglo biti pri sercu! Vender ona mirna ostane, in sama ta misel: Gospod je tako naredil, je dosti, vse težave v veselje serca spremeniti, in ona si misli: *Dekla Gospodova sim.* Še bolj očitno se pokaže in je bolj terdo skušena ta njena vdanost po rojstvu Sina Božjiga. Vsa pokorna postavi novorojeno dete Gospodu daruje v tempeljnu, in prečudni občutljeji napolnijo njeno materno serce, ko Boga — Bogu daruje v dar. Pa kako ojstra skušnja tudi tukej za njeno vdanost! Simeon poln sv. Duha, pokaže sicer vsimu ljudstvu to dete za luč sveta, pa prerokuje, de bo mnogim v spotiko, prerokuje, de bo materno serce meč žalosti prebodel. Spoznala je zdej, de se bodo Jezusovimu nauku ustavljali, de bodo Njega za nespametniga, požrešniga, obsedeniga imeli, in umorili. Od zdaj jo to vedno spremlja; kakor jelena, ki je od pšice ranjen, bolečina spremlja, kamor koli beži, ker mu pšica v kosti tiči, tako Marijo spomin tega prerokovanja; vender ona ostane mirna, in Bogu vdana govori: *Dekla Gospodova sim:* Ko je bila kralju Davidu oznanjena po preroku Natanu smert njegoviga sina, ni imel več miru, je jokal, se postil, spal na golih tléh; Marija je le Bogu vdana. Ko Abraham tri dni popred zve, de ima darovati sina Izaka, več ne more spati; Marija ve to 33 let poprej; in kar je še hujši, nje Sin je nar ljubeznjivši, ki raste v starosti in modrosti, na katerim imajo nebesa in Marija vse dopadenje; in bolečina raste, kolikor bolj se bliža čas spolnjenja, vender ona z očmi v nebo vpertimi kliče: *Dekla sim Gospodova!*

Ravno tako vdana ostane pri novi skušnji, ko mora bežati v ptujo deželo pred grozovitnim Herodam ž njim, ki je prišel odrešit ves svet. Zdaj z žalostjo spozna, de se začenja spolnovati Simeonovo prerokovanje: De je postavljen v znamenje, kterimu se bo zopervalo; komaj rojen, je že preganjan in za smert iskan; ž njim mora bežati v ptujo deželo, brez pomoči, deleč od znancov, deleč od tempeljna praviga Boga med malikovavce! Kaj bi občutila sleherna mati, ko bi mogla bežati med nevernike, kjer ni nič njeniga, nič znaniga? Marijo vterdi v tim britkim stanu njena vdanost v Božjo voljo; vé, de je Gospod to pripustil, in de je On povsod pri nas, de On vé za naše britkosti in jih nam v prid obrne; zato Njemu zročena z zaupanjem reče: *Dekla Gospodova sim,* hudiga se mi ne bo zgodilo, ker me bo On obvaroval in ohranil.

Ona sicer pride nazaj po Herodovi smerti, in veselje je imela

nad detetam, ki je rastlo na letih in ljubeznjivosti, pa tolikanj ojstreji je bila skušena njena vdanost, ko zgubi to ljubeznjivo dete v tempeljnu! Žalostna stori dolgo pot, in poprašuje, kakor nevesta v visoki pesmi: Ali ga niste vidili, ki ga ljubi moja duša? Kakor Ruben po svojim bratu Jožefu, je ona trudna od hoje in skerbí klicala: Mladenča ni več tukaj, kam hočem iti in kam se djati! Kakor David je ona tri dni zdihovala: Solze so moja jed noč in dan, ker mi vsak dan pravijo: Kje je tvoj Bog? Hujši je bila ta skušnja njene vdanosti od drugih, v katerih je imela vsaj Jezusa, svoje veselje, pri sebi; zdaj je brez njega, in ne ve zanj; in tolikanj hujši je ta ločitev, kolikor bolj ga je ljubila. Naj si mislijo tiste pobožne duše, ki spoznajo, de je že na svetu nar večí nesreča, od Jezusa ločenimu biti, kako je bilo Marii, ktere serce je za tega gorelo, ki ga je pod sercam nosila! Zato s Tobijem toži: *Kje je kako veselje za me, ki v temi sedim in Luči nebes ne vidim!* Kaka skušnja njene vdanosti! Vender ni nejevoljna, ne mermra, le žalost naznani: *Moj sin! zakaj si nama to storil?* Vsa Bogu vdana, vé, de je tudi to On pripustil, ter si misli: *Dekla Gospodova sim!*

In ko ga vidi po vsi deželi učiti resnico, čudeže delati in dobrote skazovati; nasproti ga pa Judje le čertijo in preganjajo, mu dobrote s krivico povračujejo: ona ne toži čez Božjo previdnost, se ne grozi nad nasprotniki; v svojim sercu si misli in z ustmi govori: *Dekla Gospodova sim!*

Če pa hočeš to njeno čednost viditi v vsi visokosti, pojdi na pot proti Kalvarii. Sina nar nedolžnišiga, obloženiga s križem, oslavljeniga, zapljevaniga, raztepeniga, de ni podobe na njem, sreča nar boljši mati, in vender ne omedli, čeravno nje serce gori od ljubezni do terpečiga Sina. Ko je Marjeta, hči Tomaža Mora, srečala očeta po nedolžnim k smerti peljaniga, je omedlela, in ni mogla družiga reči, kakor: *Moj oče! moj oče!* Marija, je sicer v žalost vtopljena, ker vse bolečine dobriga Sina občuti dobra mati, vender podperta od posebne gnade Božje, ker Bogu vdana, spremi Sina na mertvaško goro, gre za nedolžnim Jagnjetam, ki ima biti zaklano v dar za ves svet.

Pa še ni dosti skušena njena vdanost, še hujši skušnja je čaka na kraji, kamor spremlja Sina Jezusa. Na gori Kalvarii stoji Marija pod križem umirajočiga Sina. Več, pravi sv. Janez, se od britkosti Mariine reči ne more. Velika, kakor morje, je moja ža-

lost, ona tukaj zdihuje; pogledjte in povejte, če so bolečine, kakoršne so moje. Na križu nar svetejši Sin se s smertjo bori, pod križem stoji mati, ki vso britkost ž njim čuti. Kolikor ran je imel Jezus na telesu, pravi sv. Hieronim, toliko ran je čutila Marija v sercu. Takrat sta bila viditi na Kalvarji dva altarja, piše sv. Avguštin, na katerih sta darovana dva velika darova, na enim telo Kristusovo, na drugim serce Mariino. Ona ne oberne svojih oči od Njega, de se ji bolečine toliko bolj v serce vtisnejo; vender ne omedli, Bogu vdana stoji pod križem. Sliši ga kličati: *Žejn sim*, pa nima druge vode zanj, kot solze. Sliši, kako ga preklinjajo in zasmehujejo, pa si misli: Bog to pripusti. Tožiti ga sliši: *Moj Bog! zakaj si me zapustil?* pa pomoči nima nobene. Kako gredo skoz njeno serce besede: *Žena! glej tvoj sin*, človeški namesti Božjiga, ptuji namesti lastniga; ona ne omedli, kot druge matere; ne beži, kot učenci, ne mermra; Marija stoji pod križem, na katerim Sin v smertni britkosti visi, ga vidi glavo nagniti, in sliši klicati: *Oče, v tvoje roke zročim svojo dušo!* Sulica prebode stran blediga Sina, in meč žalosti materno serce. Komu te bom primeril, o hči Sionska, velika kakor morje je tvoja žalost! vender ona stanovitna stoji, nobeniga znamnja nejevolje ali obupa ne kaže. Ona hoče, kar Bog hoče, časti njegove sklepe in molči, pa tudi na zapertih ustnicah se berejo besede: *Dekla Gospodova sim!* Toliko je vdana v Božjo voljo v ti nar večji žalosti, pravi sv. Anton, de bi bila na Božje povelje pripravljena, kakor nekdanj Abraham, lastniga sina sama darovati.

S križa Jezusa snamejo, in mertviga dajo Marii v naročje; njegove oči so zatisnjene, roke omerznile, jezik je omolknil. Ktera mati bi ne bila tožila čez tako britkost? Do zdaj je imel vsaj lastni Sin usmiljenje; ali zdaj je mertev, sama zapušena od vsiga sveta, in vender kakor kraljica marternikov serčna in stanovitna, ker Bogu vdana, kakor se je od svojiga Sina učila moliti: *Zgodi se tvoja volja!* S solzami moči rane mertviga; pa še to tolažbo zgubi, z naročja ga ji vzamejo ter v merzli grob položé. Rada bi bila ž njim v Gospodu zaspala, in se nič več od njega ne ločila; pa Božja volja ni; z žalostnim sercam se poslovi in zroči sebe in Njega večnemu Očetu z besedami svojiga Sina: *Ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!* In to jo ohrani pri žalosti, za katero bi bile po besedah sv. Bernarda vse druge stvari pomerle.

Kaj bi še pregledovali daljno življenje Device Marije po Je-

zuvim vnebohodu? Gotovo britko zanjo, de, ko nje Sin z izvoljenimi v nebesa gre, ona še na revni zemlji ostane; gotovo britko, če prav pomisliš Mariine goreče želje, biti pri Bogu in svojim Božjim Sinu, in vender ne ž njim k Očetu iti; to je za njo, ki je tako močno Boga spoznala in ljubila, britkost, ktere si merzel kristjan ni v stanu misliti, britkost, ki dušam v vicah terpljenje tako hudo dela. Tukaj biti v dolini solz, v deželi pokore, kjer se Adamovi otroci pokoré za dolg, kteriga ona ni imela; tukaj biti od nebes ločena, ktere je že tolikrat zaslužila, je gotovo za njo velika poskušnja. Če sv. Pavel zdihuje: *Žene me, želim se ločiti in s Kristusom biti*; če druge pobožne duše po nebesih zdihujejo z Davidom: *Kako ljubeznjive so tvoje prebivališa, o Gospod! kdaj bom prišel in stopil pred obličje Bošje*: ali je v ljubezni polnim sercu sv. Device manjši hrepenenje puhtelo, k Očetu in Sinu priti? Ali bi ne bila mogla sprostiti od svojiga Sina, de bi bila ž njim v nebesa vzeta? ali bi bil taki Sin taki materi prošnjo odrekel? Pa drugačno prošnjo se je učila od njega: *Zgodi se tvoja volja, ne kakor jez hočem, ampak kakor ti hočeš, naj se zgodi!* Če imam še dalje ostati na ti revni zemlji, naj se zgodi po tvoji volji. Desiravno vsa hrepenim po svojim Bogu in Sinu, in ogenj ljubezni na altarji mojiga serca vsak dan močneje gori, vender ne želim biti vzeta v nebeško kraljestvo, biti pri ljubljenim Sinu popred, kakor bo Gospodu dopadlo: *Dekla Gospodova sim!*

Tako je hodila Marija po stermi poti volje Božje; veselje in žalost, sreča in terpljenje se je spreminjalo, kakor solnce in dež; pa v vsih je bil noter do smerti vedno njen pregovor in njeno djanje: *Dekla Gospodova sim*; njena volja je bila v vsih okolišinah z Božjo voljo sklenjena, in ravno to je vzrok Božjiga dopadenja in njene zadovoljnosti in svetosti; to nar boljši del, ki si ga je zvolila. Njo imenujemo po pravici kraljico vsih svetnikov, ker je nar svetejši zmed vsih stvari. Pa to je ona postala posebno s tim, ker se je v vsim Božji volji podvergla, zmirej v svojim sercu le mislila: *Dekla Gospodova sim!* To je edina prava pot k svetosti in sreči, to je Marija nam vsim pokazala. O de bi pač mi, njeni otroci in častivci, si te Mariine besede v serce zapisali, de bi se mi v vsaki britkosti in vsakdanji zopernosti vselej Božji volji podvergli, koliko bi nam Gospod gnad dodelil, ktere bi nam vsi v veči svetost služile! Koliko bi pa tudi to k naši časni sreči: k pravi zadovoljnosti pripomoglo!

II. Ko bi bil še tako v posvetne opravila zamišljen, in bi bil še tako močno Boga pozabil, vendar moraš spoznati, da nisi za ta svet vstvarjen; tukaj ne moreš svojih želj dopolniti, ne pokoja najti za svoje serce, ki je za Boga vstvarjeno. Le svetost in zveličanje ste za človeka pravi cilj in konec. Pa ktera pot nas pelje nar bolj gotovo k temu cilju in koncu? dobrote ali nadloge, kratko ali dolgo življenje? Tukaj se misli križajo, in človek v oziru na svoj stan ne more nič gotoviga vediti, kaj bi mu v zveličanje služilo; sreča ali nesreča, zdravje ali bolezen, kratko ali dolgo življenje. Abraham, David in toliko drugih pravičnih vsih časov so se posvetili v svoji sreči in obilnosti, časti in imenitnosti. Koliko drugih pa se je v enakim stanu z evangeljskim bogatinam pogubilo! Manaseta je nesreča k Bogu peljala, Heroda je v hudobii vterdila. Peter britko joka, ko ga Jezus milo pogleda, Judež je oterpnjen, ko ga prijazno ogovori. Na Jezusovi strani se eden razbojnikov spokori, in milosti prosi; eden je pa oterpnjen in preklinja. Tega kratko življenje obvaruje zapeljivosti svetá, uniga dolgo življenje k pokori oberne; kar je temu v zveličanje, bi utegnilo biti unimu v pogubljenje.

Kristjan, kaj bi bilo za te dobro, kaj bi tebe peljalo tukaj v veči popolnost, in enkrat v zveličanje? Ali bi te sreča in zdravje do Boga bolj hvaležniga storile, ali bi te revšina in bolezen nečimernost sveta bolj spoznati učile? Ali ti ni v časih, o kristjan, kakor bi ne vedil, kaj storiti, česa se varovati, da zveličanske poti ne zgubiš, kakor slep sromak, ki ne vidi in ne pozna nevarnost? Ali te ne obide v tvojim delavnim stanu skerb, ker ne utegneš tolikrat v cerkev iti, v bolehnosti, ker se ne moreš postiti? Kakor trudni popotnik okrepčanja, tudi ti razsvetljenja in moči potrebuješ; pa najdel je boš, če se v Gospodovo voljo zročiš, kakor moliš; Zgodi se tvoja volja, in z Marijo govoriš: Gospodov služabnik sim, in gotovo si na pravi poti čednosti in zveličanja; žark Božje gnade te bo razsvetlil; če si v sreči, te bo učil jo prav obračati, in prave sreče le v Bogu iskati; če si v nadlogah, boš tudi nje spoznal za gole dobrote milosti Božje. Če tudi v revnim stanu nimaš družiga, kakor kar si s kervavimi žuli zaslužiš, te On uči ne iskati tega, kar je na zemlji, ampak le, kar je zgorej, v nebesih; *kjer je tvoj zaklad, tam je tvoje serce.* Če so ti tudi vzeti starši, otroci, dobrotniki, s kterimi si srečno živel, te uči ne na ljudi se zanašati, ampak v večniga Boga svoje upanje staviti. Če

tudi bogaboječo dušo dobri Bog tolikrat skušati in velike notranje britkosti terpeti pusti, bo spoznala, de se ima ponižnosti učiti, in de se čednost v slabosti poterdi. Tako so v Božjo voljo vdanimu vse britkosti le skerbne služabnice nebeškiga Očeta, ki ga le k Njemu peljejo, de bi ga zveličale. Ne bodi nejevoljin, kadar se pri tebi oglase, ampak s ponižnim sercam odgovôri: Naj se zgodi Božja volja! in nar bolj gotovo si na poti zveličanja.

In komu bi se smel bolj zročiti, kakor Bogu, ki ima toliko skerb za naše zveličanje! Zato se On primeri dobrimu pastirju, ki pozna svoje ovce, iše tudi zgubljene, in da življenje zanje; materi, ki lastniga deteta pozabiti ne more; očetu, ki si je sinove zredil; koklji, ki mlade skerbno pod perute spravlja, de nevarnost odverne. On nas obdaja po besedah kralja Davida z dobro voljo, kakor z močnim škitam. On nas vodi na kraj dobre paše in k hladnimu studencu po poti pravice zavoljo svojiga imena. Kdo bi se tedej volji tega dobriga Očeta ne izročil in ne govoril: *Zgôdi se tvoja volja?* Kdo bi se mu mirno ne podal, ker je nar bolj gotovo na poti zveličanja in popolnosti?

Res le to je pot k pravi popolnosti in svetosti. Saj kdor vselej to hoče, kar Bog hoče, je vse storil, kar Bog zapové; in ni mogoče, de bi grešil ta, ki je vselej Božji volji vdan. Zato govori sv. Frančišk Salezijan: „Ko bi se ti popolnoma v Božjo voljo vdal, bi po poti keršanske popolnosti deleč prišel, de bi sam ne vedil, kdaj in kako; kakor ljudje, ki se po morji vozijo, in se tistimu prepusté, ki barko vîža, deleč pridejo, ko ne vedo, kdaj in kako“. Zato je sv. Jedert pri vsaki priložnosti s kratko molitvico zdihnila: „Prosim, o Gospod, ne čislaj celo nič moje volje, ampak le tvoja presveta volja naj se v vsih rečeh zgodi. Zato zdihuje sv. Frančiška Fr.: „Kdaj bo prišel tisti srečni čas, de bomo vživali sladkost Božje volje v vsih rečeh, ki se nam bodo pergodile, in de v nobeni družiga ne bomo želeli, kakor njegovo dopadenje? Kdaj se bomo popolnoma podali v roke svojiga preljubeznjiviga nebeškiga očeta, de si ne bomo nič ohranili, temuč le želeli njemu dopasti, in mu služiti, kolikor mogoče“? In neki sv. mož, ki je visoko stopinjo svetosti dosegel, in so ga na zadnje prosili prijatli, naj jih uči, kako in kaj imajo storiti, de tudi sami k taki svetosti, doidejo odgovori: „Družiga ne, kot volji Božji se vdati, voljo Božjo spolnovati“. De, kristjani, v tim je vsa svetost: Gospod, ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!

Nasproti pa, kaj družiga je vzrok vsiga hudiga, kakor lastna volja? kaj je greh družiga, kakor upor lastne volje zoper Božjo? Kakor je nemogoče, de bi bil tam greh, kjer sta stvar in Stvarnik združena, ene volje, tako tam ne more biti brez greha, kjer se hlapec loči od volje Gospodove. Ni treba tega na dolgo spričevati; vzemimo vso černo trumo pregreh, ali niso vse, od greha angelov in prvih staršev noter do zadnjiga doperneseniga, od v nebo vpijočih grehov noter do malih slabost, ali niso vsi rodovina lastne spridene volje, ki se zoperstavlja Božji volji? Res lastna spridena volja, ki se Božji volji zoperstavlja, je studenec vsiga greha. Ta jih pelje toliko v jezo, preklinovanje, zamudo; ta jih slepi s podobno pobožnosti tudi pri molitvah in prejemi sv. zakramentov. Zato kliče sv. Katarina iz Genve, de nobena kuga ni hujši in nevarniši, kakor kuga lastne volje, ki se tako dolgo brani in zgovarja, hinavsko skriva in vsiluje in slepi, de Božji volji nasproti ravnamo, in tudi po toliko prejetih gnadah k pravi svetosti ne pridemo.

In kam nas pelje ta lastna volja, ki se Božji noče vdati? Žalosten zgled tega imamo nad Izraelci na poti iz Egipta proti obljubljeni deželi. Sto in sto nevarnost so prestali na poti, sovražnik jim je protil, v goli pušavi jim vsiga pomanjkuje; pa trud vsih, zunaj dveh, je bil zgubljen; v Božjo voljo se ne vdajo, z mermranjem se pregrešé, in zato pri vsim trudu ne smejo iti v obljubljeno deželo. Tako bodo ž njimi vsi spoznali: Mi smo se trudili, in kaj nam je pomagalo? O de bi se bili v Božjo voljo vdali, nikdar bi ne bili zgrešili poti svetosti in zveličanja! De bi bili z Davidam rekli: Ali svoje duše ne bom podvergel Bogu, od kteriga samiga zveličanje pride?

Pa tudi že časne sreče prava zastava je vdanost v voljo Božjo. Resnična zadovoljnost je nar veči dobrota tega življenja, ona je konec vsiga truda in hrepenenja. To so spoznali ajdovski modri; to vidi vsak človek. Kralji in cesarji bi zamenjali svoje trone in krone za pravo zadovoljnost. Pa kje jo najdeš to lastnost? Ali pri bogatinu, ki ga mučijo želje še več imeti, in skerb, vse to ohraniti? Ali v sercu serditiga, častiželjniga, nečistiga, ki jih hude strasti, kakor močni viharji, sem ter tje mečejo? Oh kjer strasti razgrajajo, poželenje peče, se strah in upanje verstí, tam ne prebiva srečna zadovoljnost; ona je najti le pri tim, ki se v vsim voljno v Božje roke zroči in pri vsih okolišinah govori: Naj se zgodi Božja volja. Sicer zastonj išeš zadovoljnosti na svetu; če preja-

driš morje in prekoplješ gore; najdel je ne boš, kakor le v vdanosti v voljo Božjo; imej vso učenost in bogastvo, naj ti streže pol sveta in se giblje na tvoj migljej: sreče in zadovoljnosti serca imel ne boš, dokler te učenosti ne razumeš: Zgodi naj se mi po Božji volji. Ako pa tako vdaniga tudi hude šibe zadenejo, ga Gospod terdo skuša v stanovitnosti, in čisti v peči terpljenja; če mu tudi blago in zdravje, prijatle in dobro ime pusti vzeti: on ostane miren in zadovoljin ter z Jobam govori: *Gospod je dal, Gospod je vzel...*; njegovo ime naj bo češeno! In ko drugi v stiski zoper Boga in bližnjiga mermrajo, v nepoterpežljivosti križ z rame na ramo prekladajo: Bogu vdan človek ostane, kakor mirna voda, v kateri se lepo vtrinja solčna podoba; je kakor visoka gora, z nogo stoji v temni megli, in oblaki se opérajó nanjo, verh ali glava pa je razsvetljena od zlatiga solnea. Kakor mirno počiva nedolžno dete v maternim naročji, tako mirno in zadovoljno živi on, ki se v vsim Božji volji podverže. Saj ve, de je Bog moder in dober kralj, ki pri vsih naredbah ne iše družiga, kakor sreče svojih podložnih. Saj je on moder zdravnik, ki grenkih zdravil le da, de sladko zdravje zadobimo, ki bolni ud žge, de vse truplo reši; naj žge ali reže, vemo, de v dobro. Saj vé, de je Gospod zgolj ljubezen, ki se je tudi sam v terpljenje za nas podal, in bi nas zdaj zapustil?

Ko te tedej njegova roka zadéne, veselo govori s svetim možem: Ta roka, ki me je zadela, je bila za me na križ perbita, ni neusmiljena, ampak mila. Če te po ternjevi poti vodi, reci: To je pot, ki pelje v nebesa; ne najdem na nji le eniga ternja, na kteriga bi Jezus, in njegova mati ne bila stopila ter ga tako rekoč s svojo kervjo okervavila. In če tudi prosiš, de bi ti Gospod stan polajšal, križ odložil, miren in poterpežljiv ostani in Bogu vdan pristavi: *Ne moja, ampak Božja volja naj se zgodi.* In kakor po hudim vremenu še enkrat lepši solnce posije, tako bo tebi dobri Bog že tukej za terpljenjem še veči veselje pripravil, ako se v njegovo voljo vdaš; kakor je Jožefa, od bratov in hudobne žene močno preganjaniga še v veči čast peljal, Joba terdo vdarjeniga in mnogo skušaniga še obilniši blagoslovil, Tobiju po slepoti in velikim siromaštvu obilno veselje pripravil. —

In kaj bi ti pomagalo, se ustavljati Božji volji? Kdo se je zoperstavlil, in ni bil pogubljen? Zdravilo, ki ti ga Gospod daje, si spremeniš v strup; kamen, ki ga vzdigneš zoper Božjo previdnost, nazaj na te pade; nadlog se hočeš odkrižati, pa si jih še

množiš, kelih odverniti, pa ga le greniš. Božjih sklepov ne moreš spremeniti, Božji roki ne uiti.

O vdanost v Božjo voljo! ti prelepa čednost, ti nar lepši zvezda nad glavo nebeške kraljice, ti studenec toliko gnad in vse zadovoljnosti, kako malokrat se dobiš med pozemeljskimi otroci, ki bi te bilo vender toliko treba, in si vsim blizo, ki tolikrat Mariine besede ponavljajo: *Dekla sim Gospodova*, meni se zgodi po tvoji besedi! O lepe, svete besede, ki si jih imamo v serce vtisniti, in se jih pri vsih, veselih in žalostnih okolišinah spomniti, de nas peljejo in ohranijo na poti svetosti in zveličanja, de nam tolažijo ranjeno serce, in v mirnim zaupanji povzdignejo! O vdanost v Božjo voljo, ti nam vsim toliko potrebna in koristna čednost, ki v zveličanje pelješ s teboj obdarovane, in že na zemlji nam solze brišeš, in z Bogam ediniš, o de bi pač ti obilniši med nami prebivala! Amen. Č.

Pervo nedeljo po veliki noči.

Mir vam bodi! Jan. 20, 19.

Kdaj se z mislimi greši.

Že preroki so obljubljeniga Odrešenika naznanovali kakor kralja miru, kakor tega, ki bo pravi mir prinesel. Zato angeli že pri Kristusovim rojstvu vošijo mir ljudem na zemlji, ki so dobriga serca. On sam zveličane imenuje mirne, ker bodo otroci Božji imenovani. In ko se od učencov pred terpljenjem poslovi, jim spet reče: Svoj mir vam zapustim, svoj mir vam dam. Po vstajenji so spet to Njegove perve besede, ko se učencam prikaže: Mir vam bodi! In po pravici, zakaj zdaj je bil peklenski sovražnik premagan, Božji pravici je bilo zadosteno, ter mir in prijaznost med Bogam in človekam je bil storjen po besedi psalmopevca: Pravica in mir sta se kušnila. Ta nebeški mir ljudem naznanovat, On pošlje svoje učence po vsim svetu, de mir oznanujejo in delé z odpušenjem grehov v Jezusovim imenu, in tako se razlegajo te vesele Jezusove besede: Mir vam bodi, po katoliški cerkvi

povsod, kjer koli se grešnikom grehi odpusajo, in se pravi nebeški mir v njih spokorne serca vliva.

Pač res srečni so verni kristjani, kateri imajo ta nam po Jezusu zasluženi mir v svojim sercu! Njim ne delajo prevelikih skerbí ne težave, ki jih zadenejo, ne skušnjave, ki čez nje pridejo; s psalmopevcam v miru počivajo, ker jih je Gospod z zaupanjem napolnil.

Vender je pa veliko tudi zares pobožnih kristjanov, katerim ta notranji mir podérajó in brez potrebe hud nepokoj delajo pogoste skušnjave, slabe misli, ki se jim v sercu budé, ker dostikrat napéno mislijo, de so take misli in skušnjave že same na sebi greh, če tudi vanje ne privolijo. Ali pobožne duše! ne dajte si miru vzeti, in ne bojte se, ako ste tudi pogosto skušane in v vedni vojski; v tolaživnim nauku vam hočem pokazati, *kđaj se z mislimi greši*, ali kđaj se v skušnjavi pade. Zvesto poslušajte ta nauk ter ga v sercu ohranite, in gotovo bo zginil prevelik strah, ki vas v skušnjavah obhaja, in od Jezusa nam vsim zasluženi mir se bo povernil v vaše serca.

Ni ga človeka na svetu, naj bo v pobožnosti še toliko vterjen, kteriga bi neprenehama le božje, svete misli obhajale. Slabe, kakoršni smo po žalostnih nasledkih poerbaniga greha, nas Adamove otroke vse le prerado kake hude misli pomotijo, kake gerde skušnjave obidejo. Pobožne duše tenke vesti, ako jih le kaka gerda misel obleti, se že ustrašijo, preplašijo, v svojim sercu nepokojne postanejo, ter menijo, de so se s tem, de jih je ta gerda skušnjava obšla, Bogu že zamerile, in ga smertno razžalile.

Bogoljubne duše vé, ki radovoljno nobenimu grehu ne služite; vé, ki imate svoje počutke toliko uberzdane, de nikoli v nobeni veliki reči ne Boga prostovoljno ne razžalite, ne svojiga bližnjiga ne pohujšate; vé, ki pred senco greha že tako urno bežite, kakor pred strupeno kačo, bogoljubne duše! vedite v svojo potrebno in zasluženó tolažbo prvič, de slabe misli le občútití samo na sebi še ni noben greh. Ko bi vsaka skušnjava, vsaka nespodobna misel, ki se v nas zbuja, ino zoper našo terdno voljo v glavo vri-va, že smerten greh bila, kdo bi se zveličal? Greh v mislih tedaj še ni nikakor v tem, de si imel kako gerdo misel, kako hudo skušnjavo.

Vsaki je skušan, uči sv. apostelj Jakop, kadar je od svojiga poželenja vlečen ino vabljen. Pa kdor je vlečen, gre le po sili, siliti se pa more le telo, duša nikakor ne, in kdor je vlečen, utegne biti tudi močnejši od tega, kateri ga vleče; in kdor je vabljen, lahko tudi odpove in reče: ne grem tje, kamor me vabiš; tedaj od poželenja skušan, vlečen in vabljen biti, še ni noben greh. Sv. apostelj Jakop še dalje govori tako: *Poželenje pa, kadar spočne, rodi greh; greh pa, kadar je storjen, rodi smert.* Jak. 1, 14. 15.

Kdaj pa hudo poželenje spočne? je zdaj nar imenitniši vprašanje. Hudo poželenje spočne takrat, kadar se dobro zaveš, de je to, kar ti zdaj po glavi roji in blodi, ali v kar si skušan, po kaki Božji ali cerkveni zapovedi pod greham prepovedano, ino ne, de bi se tega urno otresel in hitro znebil, pri tem še obstojiš, to premišljuješ tako, de se ti kri vnema in počutki oživljajo; glej! kadar se kaj taciga v tebi godi, takrat je tvoje hudo poželenje spočelo.

Pa vse to nadlegovanje prepovedanih misel, tudi zbudovanje tvojih počutkov še ni greh, ampak le pripravljeno je vse za greh, to utegne le roditi greh. V tem stanu, ko tvoje hudo poželenje spočenja, se mi zdiš, kakor dobro posušeno trušlje, kjer je le samo iskrice treba, de se vneme in zagori pa trušlje se še ne bo vnelo, ako se mu z ognjem ne bližaš; tako tudi tvoje hudo poželenje, ako ravno je že spočelo in je pripravljeno roditi greh, le greha rodilo, storilo ne bo, ako sam nočeš, ako v skušnjavo ne privoliš. Kadar je k tvojimu hudimu poželenju pristopilo privoljenje, takrat in pa tudi še le takrat je storjen greh, ki rodi smert tvoje duše, ki te oropa gnade Božje

De tako dolgo, dokler k hudimu poželenju tvoje privoljenje ni pristopilo, de tako dolgo še tudi greh ni storjen, poterdim s sledečim zgledam.

Sveta Katarina Sienska, tako se bere v popisu njeniga življenja, je bila neki dan hudo, hudo v nečistost skušana, in kakor ona sama pripoveduje, je imela glavo polno nesramnosti in ostudnosti; po njenim umu so se pahale in dervile skušnjave, kakor se dervijo in pahajo oblaki na nebu, kadar se nasprotni vetrovi stepó; vsi njeni počutki in serce, vse je v nesramnim ognji gorelo; le samo v njeno voljo se ni zamogel plamen nesramnosti vriniti. V tem nar hujšim boji, pravi sv. Katarina, je bila moja volja, ktera je bila še edina in sama v moji oblasti, že tako slaba, kakor

majhno dete, kteriga brezdušni starši zaveržejo, de na samotnim kraji lakote, žeje in mraza umira. In v tem nar britkejšim stanu, v tej nar hujši vojski razgrete poželjivosti z njeno voljo je Katarina dolgo časa bila, dokler se ji ljubi Jezus sam ne prikaže, pri kteriga zagledu skušnjava zgine, in se pokoj v njeno serce poverne. Zdaj ona ljubimu ženinu svojiga serca milo potoži, rekoč: Oh, kje si le bil, ljubi moj, ko sim tolike britkosti v svojim sercu terpela, zakaj mi nisi na pomoč pritekkel, ko sim te toliko milo klicala? In Gospod ji na to milo pritožbo odgovori, rekoč: Takrat, o nevesta moja! sim jaz ravno v sredi tvojiga serca prebival. O moj Jezus! Katarina rahlo povzame, kako si zamogel v taistim prebivati, ko ni bilo vredno prebivališe za te? kako si zamogel prebivati v sredi toliko nesramnost, ktere so ga topile, de bi ga bile zalile? Povej mi, jo dalje vpraša Jezus, si pri svojih gerdih skušnjavah li kaj veselja, kaj dopadajenja občutila? Gospod, kratko nikar, odgovori Katarina, ne veselja, stud, stud sim občutila, z vso svojo voljo sim se jim branila in nar grozovitniši muke bi bila ložeje na svojim telesu terpela, kakor te skušnjave v svojim sercu. Glej zdaj, Katarina, povzame Gospod, ženin njene ljubezni, kdo drugi, kakor jaz, ki sim v sredi tvojiga serca prebival, je tvojo voljo krepčal, de si se branila, kdo drugi, ko jaz, ti je pomagal, de nisi v skušnjava privolila? Katarina, jaz sim bil takrat s tabo, in ti si bila takrat z mano, ino glej! zavoljo tega si zmagala. Ta tolaživni odgovor iz samih Jezusovih ust, de Katarina pri vsih svojih skušnjavah zoper angeljsko čednost čistosti, ker vanje ni privolila, Jezusove ljubezni ni zgubila, je svetnico popolnoma vpokojil.

Bogoljubne duše, ki ste večkrat hudo skušane, glejte! če tudi Jezus sam ne pride, vas kakor Katarino potolažit, vam vsaki posebej reč: dokler v skušnjava ne privoliš, še nisi grešila, vas zamore ta nauk le vender vpokojiti ino vam vsaki strah odvzeti zato, ker vam to njegov namestnik oznanuje, kteriga je v sv. evangeliu tako poslušati zapovedal, kakor samiga sebe, torej v zaslužno tolažbo zaslišite še enkrat: dokler v skušnjava ne privolite, še niste, niste grešile.

De kdo z mislimi greši, je treba treh reči: Pervič je treba, de je to, v kar si po skušnjavi napeljevan, po božjih ali cerkvenih zapovedih storiti ali pa tudi le izgovoriti, pod greham prepovedano. Drugič je treba, de si takrat, kadar si skušan, toliko

pri sebi, pri zdravi pameti in čistim umu, de lahko spoznaš, de to, v kar si skušan, je pod greham prepovedano. Nezadolženi stan nezavednosti človeka greha izgovarja, zadolženi pa le toži. Pijanec, postavim, zadolži, de ne vé, kaj dela; pa to, kar v pijanosti zoper kako zapoved stori, se mu v greh prišteje in se tudi njegove pregrešne misli v greh prištevajo, ako ravno zanje ne vé, ker je nezavednost sam zadolžil. In tretjič je treba, de je tvoja gerda misel in huda skušnjava greh, tvojiga privoljenja. Dokler ni privoljenja, tako dolgo tudi ni greha. Bi skušnjava tudi več časa terpela, celo uro, celi dan, ali še dle te motila, dokler se je braniš, dokler se ji ne vdaš, dokler vanjo ne privoliš, še nisi grešil.

Tukej je vender zapomniti to, ko bi bil kdo vnemaren proti skušnjavi, bi je ne odganjal, pa tudi ne poprijel; bi je ne sovražil, pa se je tudi ne veselil; ta še ni grešil, vender je pa v bližnji nevarnosti v skušnjavo privoliti in tako grešiti. S kačo igrati ni varno, pičiti bi te utegnila. Iz tega pa tudi samo od sebe sledi, de se morajo skušnjave odganjati, kakor hitro se oglasijo, in de se je tudi vsih taistih priložnost skerbno ogibati, po katerih človeku rade hude skušnjave pridejo.

Kar sim vam dozdej v kratkim povedal, iz tega lahko spoznate vsi, kdaj se z mislimi greši. Takrat namreč se z misljo greši, kadar v zavednim stanu gerdo misel, hudo skušnjavo zadovoljno poprimeš in vanjo privoliš. Ta nauk od skušnjav, kteriga si nisim sam izmislil, ampak iz sv. pisma, iz cerkvenih očetov in dobro znanih učencikov duhovskega življenja posnel; ta nauk zamore popolnoma potolažiti vsako resnično bogoljubno dušo in ji odvzeti tisti strah, kateri jo spreleti, kadar kako gerdo misel, nanaglami, zoper svojo voljo v svojim sercu občuti.

In bogoljubne duše, kaj bi se bale skušnjav tolikanj? — Pervič, kakor se zanesem, ne išete skušnjav, ker ne zahajate v grešne priložnosti in svoje oči skerbno obračate od vsih tacih reči, ktere bi grešne misli v vas obuditi utegnile; če vam pa le vender pri vsi vaši čuječnosti pridejo, vé niste vzrok njih. Drugič, kadar se zaveste te ali une skušnjave, se že stresete, se je ustrašite, je ne poprimete, jo odganjate, kar je očitno znamnje, de vanjo ne privolite; ino ker ne privolite, tudi ne grešite. Zadnjič, kakor menim, živite v gnadi Božji, brez smertniga greha na svoji vesti, in imate terdni sklep, raji umreti, kakor Boga kdaj s kakim

greham razžaliti. Storite si tedaj serce in nikakor se ne bojte preveč.

Vse prav, bote morebiti rekle pobožne duše vé, vse prav, tvoje besede nas sicer potolažijo, pa — še le bolje bi bilo za nas, ko bi bile popolnoma proste vsih skušnjav, vsih grešnih misel, ktere nas tolikokrat v nevarnost postavijo, Boga razžaliti. Res, vaše želje, skušnjav proste biti, so dobre želje, ker se operajo na šesto prošnjo sv. očenaša: In nas ne vpelji v skušnjava. Molite le pogosto sv. očenaš, in kadar na to prošnjo pridete, še posebno pobožno izgovarjajte: in nas ne vpelji v skušnjava. Tode če vas Gospod Bog ne usliši, vam skušnjav ne le ne odvzame, temuč vam taiste še pomnoži, ne mislite, de ste zastonj molile, ne prestrašite se zavoljo tega, ker Gospod velikokrat pripusti, de so njegovi nar zvestejši služabniki, njegove nar ljubši prijatlíce hudo skušane. Sveto Marijo Egipčanko, znano grešnico, pa tudi znano spokornico, je hudič po njenim spreobrnjenji celih 17 let motil, skušal ino jo hotel v staro pregrešno, razujzdano življenje pripraviti. Svetiga Jeronima je nečisti duh v samotni pušavi večkrat zalezoval. In de še kakiga družiga hudo skušaniga opominim, poglejmo le v sv. pismu sv. aposteljna Pavla, ki je bil gotovo zvest in priden hlapec božji, ino vender je Bog pripustil, de so ga skušnjave motile tako, de sam od sebe pravi: *Dano mi je šelo mesa, angel satana, kteri me bije. Večkrat, trikrat že,* govori Pavel sam, *sim Boga prosil, naj mi odvzame to skušnjava. Ali Bog mi odgovori: Zadosti ti je moja gnada. 2. Kor. 13.* Glejte tako Bog tudi vas, kakor Pavla, ne usliši precej na prvo prošnjo, vam skušnjav ne odvzme, marveč vam od ene strani pomnoži skušnjave, od druge pomnoži pa gnado, de ne padete, ako pridno ž njo delate.

Zavoljo tega nam Jezus Kristus sam po prošnji: *In nas ne vpelji v skušnjava,* veli koj še drugo imenitniši prošnjo dostavljati: *temuč reši nas hudiga.* Hotel je reči: Ako ne bo Gospodu dopadlo vas skušnjav oprostiti, marveč vas bo skušal s taistimi, prosite velikoveč za gnado, de v skušnjava ne privolite, in tako greha ne storite, kteri je pravo in edino hudo, kteriga se nad vse bojte.

In ako me dalje vprašate, zakaj vas Bog skuša, ali skušati pripusti, vam odgovorim, de Bog po skušnjavah iz vas zvediti hoče to, kar je hotel iz Izraelcov zvediti, ko jih je pustil med mali-

kovavci živeti, de bi namreč zvedil, ali hodijo po Gospodovi poti, kakor so njihovi očetje hodili, ali ne. Sod. 2, 22. Ker Gospod Bog nikogar v hudo ne skuša, ampak le v dobro; tedaj tudi vas po skušnjavah le v dobro skuša, skuša vas, kako zvesto njegove zapovedi spolnujete, koliko ga ljubite. Dokler se človeka nobena huda skušnjava ne loti, dokler se mu vsako početje po sreči izhaja, in mu gotov dobiček donaša, dokler je človek srečen, zdrav, v veljavi pri ljudeh; rad moli, je pobožen, ponižen, poterpežljiv; misli, de je že popolnoma vterjen v vsih lepih čednostih in tako le prehitro sam sebi preveč dopade; misli, kdo vé, koliko obilno je njegovo zasluženje pri Bogu, koliko svitla je krona, ki mu je v plačilo pripravljena. — Ali Bog te postavi na poskušnjo, kakor tudi ti vsako reč poskusiš, preden jo kupiš, postavim blago, napreden ga kupiš, na vse strani pregleduješ in skušaš; tako tudi tebe Bog marsikaki poskušnji podverže, prepričati se, ali si tudi v sleherni čednosti toliko vterjen, kolikor se sam sebi zdiš, in drugim dozdevaš še ga boš tudi v nesreči, v revšini, v pomanjkanjni, v boleznih, s katerimi te je obiskal, toliko hvalil, kolikor si ga v sreči, v obilnosti, v zdravju povzdigoval, si pokazal, de si pravi, v kreposti vterjen kristjan, in rad ti bo k tvojimu nekdanjimu plačilu veliko primaknil; ozaljšal ti bo tvojo krono s toliko dragimi biseri, kolikor njegovih poskušenj si srečno prestal.

Današnji kratki nauk od skušnjav, je res tolažbe poln; velja pa le za taiste resnično pobožne duše, ki se greha v djanji skerbno varujejo. Ž njim naj se pa nikakor ne tolažijo taisti, ki grehe v djanji tako urno doprinašajo, kakor bi vodo požerali, kateri bi radi tudi to tolikokrat v djanji doprinesli, kolikorkrat so skušani, in tudi tolikokrat v djanji dopernesejo, kolikorkrat se jim le pripravna priložnost naleti. Pri tacih so navadno gerde misli in hude skušnjave že tolikokrat smerten greh, kolikorkrat jih obidejo, zato, ker takih skušnjav prostovoljno išejo, se v njih poveseljujejo, in vanje popolnoma privolijo. Ti, če v tem stanu, s samo tacimi notranjimi z mislimi storjenimi grehi umrejo, grejo naravnost v pekel, kakor Lucifer, kateri je tudi le z mislimi grešil.

Vé bogoljubne duše pa, ki se s skušnjavami vojskujete, ne obupajte; ne mislite, de je vas Bog zapustil, ko je vas s skušnjavami obiskal; On vas gleda, kako se vojskujete in pripravljeno zmagovavsko krono ima, jo vam na glavo posaditi. Bi vam pa serce vpadalo, bi vaša moč pešala, hudič zmagoval in vas toliko

nadlegoval, de se vam pozdeva, zgubljeni smo, o! takrat storite tako, kakor delajo otroci, če jih kdo straši, in plaši. Jokaje tečejo k svoji materi in kadar se njeniga krila deržijo, potihnejo. Ravno tako se tudi mi k Marii zatecimo, kadar smo skušani, in na vrata njene materne milosti terkajmo, ko nas hude skušnjave motijo, po opominovanji sv. Bernarda: *Ako se vzdigujejo vetrovi skušnjav, če si veršen na skalovje otožnosti, kliči Marijo. Ako te valovi napuha, opravljanja in ljubosumnosti sem ter tje zanašajo; če jeza, lakomnost, mesena poželjivost tvoj dušni čelnič zibljejo, kliči Marijo. Ne pusti je iz svojih ust, ne iz svojiga serca. Ako se nje deržiš, ne zaiđeš; ako njo kličeš, ne obupaš; ako nanjo misliš, se ne zmotiš; če te ona derši, ne padeš; ako si pod nje brambo, si varen; če te ona spremlja, boš brez vse nevarnosti hitel proti bregu večniga zveličanja in v resnici zvedil, koliko moč ima v sebi, klicati Marijo. K Jezusu se zatecimo, ki je skušnjavcu moč odvzel, smert in greh premagal, ter nam ljubi mir prinesel in zaslužil, in po Jezusovi in Mariini pomoči bo prišel kakor po hudim viharji prečudni, nebeški mir v naše serca. Amen.*

O. Sotesčan.

Drugo nedeljo po veliki noči.

Jest sim dobri pastir, in poznam svoje (ovce), in moje (ovce) poznajo mene. Jan. 10, 14.

Kaj je dobri pastir do nas? Kakošni bodimo mi proti njemu?

Kako lepe in ljubeznjive so prilike in podobe, pod kterimi se Jezus v sv. evangeliu nam vernim oznanuje! Kmalo se primerja sejavcu, ki seje dobro seme Božje besede; kmalo vinski terfi, ktere se moramo mi kakor mladike deržati, ako hočemo sadu prinesti. Zdaj se imenuje luč sveta, ki razsvetljuje vse ljudi; zdaj nebeški kruh, ki daje večno življenje. Enkrat govori od zdravnika, ki je prišel rešit in ozdravljat bolne; drugič od ljubeznjiviga očeta, ki tudi zgubljeniga sina z veseljem sprejme. Zmed nar lepših prilik pa je gotovo prilika današnjiga sv. evangelijsa od dobriga pastirja, ko pravi: *Jest sim dobri pastir.* Pastirje so

imenovali nekdam kralje in poglavarje, ki skerbe za sebi podložno ljudstvo, kakor skerben pastir za sebi zročeno čedo. Tako Gospod sam novo zvoljeniga kralja Davida imenuje pastirja Izrael-skiga. V novi zavezi postavi Jezus svoje učence in pred vsim sv. Petra za pastirja svoje čede, ko mu reče: *Pasi moje jagnjeta, pasi moje ovce.* Zato se imenujejo nasledniki učencov ali namestniki Božji po pravici duhovni pastirji, ker oskerbljujejo duhovne potrebe svoje čede. Za timi imenuje sv. Avguštín tudi vsaktere starše — dušne pastirje njih družine, pri kateri imajo namestovati in opravljati imenitno delo duhovniga pastirja. Pa vsi ti so le podoba praviga pastirja, in nobeden se tako po pravici in priserčno ne imenuje dobriga pastirja, kakor Jezus, ki nam kliče: *Jest sim dobri pastir.* In nobena zmed lepih evangeljskih prilik nima toliko ljubeznjiviga in priserčniga kakor ta; še toliko znana in premissljevana zmirej napolnuje z novim veseljem in veči prijetnostjo; še tolikrat slišana zmirej nove nauke daje. O de bi vsi razumeli priserčno ljubeznjivost te prilike, ktere nas sv. cerkev tolikrat opomni, ktere se spomniti imamo vedno priložnost v vsakdanjim življenji; ktera je vsim razumljiva, in ni treba druge učenosti, kakor le priprostiga ponižniga serca in boš v nji najdel veliko tolažbe in veselja, nauka in spodbujenja! Posebno je dvojno v ti priliki pomisliti, namreč od ene strani: Kaj je storil on, ki se imenuje dobriga pastirja? in od druge strani: Kaj on hoče od svojih ovác, kaj smo mi storiti dolžni? Oboje nam Kristus v današnjim evangeliu razloži, namreč, On pozna in ljubi svoje ovce, ima ž njimi poterpljenje, jih vodi na dobro pašo, ter da življenje za nje. O kako lepo je On vse to storil! O de bi tudi mi od svoje strani tako spolnovali svoje dolžnost, namreč, de bi pastirja spoznali, ga poslušali, za njim hodili! Oboje hočemo kratko premisliti.

I. *Pastirja jim bom obudil, de jih pase . . . Jagnjeta bo lovil v svoje naročje, in jih pertisnil na svoje persi.* Tako so napovedovali že preroki obljubljeniga Odrešenika. Misli si pa podobno dobriga pastirja, kakor nar bolj popolnoma moreš, kaj boš zamogel pričakovati? Ali ne, de svoje ovce pozna in ljubi, de ima z njimi poterpljenje in jih bolezní ozdravlja, de jih na dobro pašo vodi, in je v potrebi pripravljen tudi življenje za nje dati.

Pa vse, kar si o tim misliti zamoreš, je le slaba podoba nar bolj-šiga pastirja Jezusa Kristusa.

a) *On pozna in ljubi svoje ovcé.* On je poznal dobro serce priprostiga Natanaela, preden ga je vidil; On je poznal hudobno djanje Samarijanske ovčice pri Jakopovim vodnjaku; on je poznal hudobne misli in naklepe farizejev in Judeža. Nič ni skritiga pred njegovimi očmi, vse misli in želje človeškiga serca so mu odperte, vse naše naklepe in dela z vsimi skrivnimi nameni pozna. Kako tolažbe polno je to za nas, kadar smo po nedolžnim zaničevani, kadar velike britkosti čez nas pridejo, ali nas hude skušnjave nadlegvajo; Jezus, dobri pastir, nas pozna, On ve za naše težave, in nam bo vedil vse v dobro obrniti! Kako strašna je pa ta misel za hudobne, ki skrivaj svojo hudobijo vganjajo, ki imajo ovčjo obleko, znotrej so pa dereči volkovi, ki so v svoji hinavšini podobni pobeljenim grobam, zunaj lépi, znotrej polni smradu in gnjilobe! Jezus, zdaj sicer dobri pastir, bo kakor pravični sodnik enkrat odkril njih skrito hudobijo in osramotil njih hinavšino.— Dobri pastir tudi ljubi svojo čedo. Njegovo ljubezen oznanuje ves stvarjeni svet; njegovo ljubezen kaže Betlehemski hlevcec, in vse Judovske pokrajine, kjer je dobri pastir hodil in dobrote skazoval; njegove ljubezni priča je zadnja večerja in mertvaška gora, kjer On ljubezen uči in skazuje; njegova ljubezen terpi še zmirej, de po pravici govori sv. pismo: *Z večno ljubeznijo nas je ljubil.* Res dobri pastir nas ljubi in ne neha ljubiti, desiravno je poznal našo nevednost in nehvaležnost; On nas ljubi, desiravno je vedil, de mu bomo večkrat nezvesti, Njega pozabili in zapustili; in ravno v tim se Njegova ljubezen očitno pokaže, ker

b) dobri pastir ima s svojimi ovčicami *poterpljenje in usmiljenje ter njih bolezni ozdravlja.* Kako prečudno lepo se svetijo te lastnosti dobriga pastirja nad Jezusam, poterpežljivim prijatlam revnih grešnikov, ktere je usmiljeno k sebi vabil, in jih z odpertimi rokami sprejemal! Kjerkoli je vidil solze prave pokore, je vlil tolažljive besede v ranjeno serce. Vse njegovo življenje je polno takih zgledov. On sam tako rekoč ne najde dovolj besedi in prilik nas prepričati svojiga usmiljeniga serca. Ali ne popisuje sam sebe v priliki od pastirja, ki je eno ovco zgubil? Komaj je pogreši, hiti za njo, in nima miru v sercu, dokler je ne najde. In kako ljubeznjivo jo sprejme in objame; de bi ji težavno pot nazaj polajšal, jo sam zadene na svoje rame, in kliče nebeške prebi-

vavce se ž njim veseliti, ker je najdel, kar je bilo zgubljeniga. Ali je to zgolj prilika? ali ni resnično popisovanje milosti, ki smo jo mi najdlji; skerbi, ki jo je za nas imel? *Mi vsi*, pravi Izaija, *smo zašli, kakor ovce, vsak je šel po svoji poti*. Pa dobri pastir pride in se ne utruji nas klicati in iskati. Usmiljenje ima celo do oslepljenih, terdovratnih grešnikov, in se milo zjoka nad nespokornim mestam Jeruzalemam; še zadnjo uro izgovarja hudobijo, in usmiljenja prosi za lastne morivce. S koliko ljubeznijo ozdravlja še le tiste, ki njegov glas slušajo, in se spet k Njemu vernejo, to zamorejo pričati le tiste spokorne duše, ki so tako srečne bile, se k Jezusovi čedi spet verniti; le same zamorejo čutiti, s koliko ljubeznijo jih je dobri pastir spet sprejel, koliko veselje in tolažbo so same v svojim sercu občutile, ko so bile, zgubljenimu sinu enake, spet olepšane z dragim oblačilam gnade Božje.

c) Kako obilna, nezmerna je dobrotljivost dobriga pastirja, ker vse, pravične in spokornike *vodi na dobro pašo!* tukej On nasituje pravice lačno dušo z Božjo besedo, in kaže, de človek ne živi le od kruha. Hrana Božje besede pravične poterduje, grešnike meči, vse razsvetljuje in s serčnostjo napolnuje na poti proti večnosti. — Pa dobri pastir nam je pripravil še boljši pašo, nad katero se nebesa zavzemajo in jo angeli molijo, zapopasti pa je nihče ne zamore. On sam reče: *Vzemite in jejte; to je moje telo To storite v moj spomin.* „Kje, vpraša sv. Krizostom, je pastir, de bi s svojim mesam čedo nasitoval?“ On tedej ni le pastir in prijatelj, ampak tudi živež naše duše; telo dobriga pastirja je vedno za nas shranjeno in pripravljeno; zmirej nas on iz tabernakeljna vabi in kliče, rekoč: *Jest sim živi kruh, ki je iz nebes prišel*; pridite, ki ste slabi, in poživite se; ki ste revni, obogatite; ki ste žalostni, bodite potolaženi; zajemajte vsi iz studenca življenja, in zbirajte se radi okrog dobriga pastirja, čigar veselje je, biti med človeškimi otroci. Ali nas ta mili glas dobriga pastirja in prijatla ne bo spodbudil? O obilno obdarovana čeda Jezusova! hiti za njim na dobro pašo, iši si dobre hrane njegovih naukov in njegove gnade, ki je v presvetim zakramentu tako preobilno za nas hranjena; in razveseli se v Kristusu, svojim pastirji, ter veselo zapoj s kraljevim prerokam: *Gospod je moj pastir, in nič mi ne bo manjkalo; v kraj dobre paše me je postavil, in k hladnim studencam me pripeljal. Pred mojimi sovražniki mi je mizo pogernil, in njegov močni kelih kako zveličaven je!*

d) Še nekaj pristavi Gospod sam k lastnostim dobriga pastirja, namreč: *Dobri pastir da življenje za svoje ovce*; umreti hoče sam, de bi one živele; sam v smert gre, de bi svojo ljubo čedo smerti in pogubljenja rešil; ponižal se je in je bil pokoren do smerti, smerti pa na križu. Le poglej, o kristjan, na podobo križa! koga vidiš na njem? Jezusa, dobriga pastirja, ki da življenje za svoje ovce, ki je za te okusil grenkost smerti, de bi s svojo kervjo tvoje dolgove poplačal, in tebe večne smerti otel. Dobri pastir je jagnje zaklano od začetka sveta, in z njegovim terpljenjem smo mi rešeni. Še celo v svoji neskončni časti v nebesih vedno kaže Očetu rane, ki jih je za nas prejel, in neprenehama prosi usmiljenja za svojo ljubo čedo. — O trikrat srečna čeda, ktere pastir je Jezus! Kaj bi mi bili, ko bi ne bili ovce njegove čede? Oh le otroci jeze Božje bi bili, razstresene, zgubljene ovce, ki jih lakota in kuga pokonča, ali padejo v oblast hudiga sovražnika in nesrečen konec storé! Zdaj pa je Jezus naš pastir, in ž njim smo vse zadobili, pravo spoznanje in živež za svojo dušo, pomoč v potrebi in nevarnosti, rešenje pred smertjo in pravico do nebes. Jezus je naš pastir; kdo ima besede, izreči in popisati to srečo? kdo razumnost in serce, jo prav zapopasti in občutiti?

II. Vender pri ti veseli misli nekaj kali čisto veselje, misel namreč, ali smo zvesti temu dobriemu pastirju? Pri tim spominu nas sramota obleti, in britko očitaneje čutimo namesti veselja. Dobri pastir bi mogel imeti le dobre ovce; pa marsikterimu vest nasprotno očita, de je neobčutljiv in nehvaležen za toliko dobrot in gnad, nezvest njegovimu vodilu, nepokoren njegovim zapovedim. De bi si to bolj k sercu vzeli, poglejmo kratko dolžnosti ali lastnosti dobrih ovác.

Svojiga pastirja poznati, njegov glas poslušati, za njim hoditi, je znamnje zveste ovčice po Jezusovim nauku, ki pravi: *Moje ovce me poznajo, slišijo moj glas in hodijo za menoj.* 1) To je tedej prvo, de *spoznamo Jezusa*, dobriga pastirja. *To je večno življenje*, uči On sam, de *spoznajo tebe, praviga živiga Boga, in kteriga si poslal, Jezusa Kristusa*; de spoznamo, kdo je On, ki pravi: *Jest in Oče sva eno*; kdor mene vidi, vidi Očeta; kdo je On, čigar povelju sta nebo in zemlja pokorna, čigar beseda je mertve oživljala; kdo je On, brez kteriga bi bili mi vsi otroci pogubljenja, ker pravi: *Nihče ne pride k Očetu, razun po meni.* O kaj bi

nam pomagala vsa modrost tega sveta, vse človeško znanje, ako bi ne imeli spoznanja Jezusa Kristusa? Vsa učenost bi bila le temota in zmota. Zato resnično pravi sv. Tomaž Kempčan, de nar bolj priprosti človek, ki Jezusa spozna, je bolji, kakor prevzetni modri tega sveta. Zato po zglédu sv. Pavla nič tako ne čislajmo kakor imenitno spoznanje Jezusa Kristusa. — To spoznanje pa, ako je resnično, ne bó merzlo, prazno, ampak bo goreče, serčno, in torej delavno; razodevalo se bo v *sveti ljubezni*, ker je On nas tolikanj ljubil. Če ti dobitljiv človek usmiljenje skaže, rad to hvaležno spoznaš in v djanji pokazati želiš. Če posvetni kralj sovražnika srečno premaga, se veselé zvesti podložni, in svoje veselje v djanji razodevajo. Kje pa imaš dobrotnika, kakor je tvoj dobri pastir Jezus? kje častitljivšiga zmagovavca in kralja, kakor Jezusa na desnici Boga Očeta? Ali to spoznanje ne bo vžgalo tudi v tebi ljubezni do tega dobriga, častitljiviga pastirja, ki je vsa lepota nebes, pa vendar ves ponižen in usmiljen? Ali ne boš od te ljubezni vnet s sv. Pavlam pripravljen vse dati, in kakor blato vsiga imel, de le Kristusa pridobiš? O kako nesrečne so pa tiste zgubljene ovce, ki v svet in greh zamišljene ne spoznajo in ne ljubijo dobriga pastirja; milo toži čez nje dobri pastir, de ne spoznajo, kaj jim je v zveličanje; le prazno senco lové, in dragi zaklad zgubé!

Kristjan pa, ki Jezusa spozna in ljubi, bo dobriga pastirja tudi *očitno* spoznal, kjer koli bo potreba in priložnost; kakor Jezus sam opominja: *Kdor koli bo mene pred ljudmi spoznal, ga bom tudi jest pred nebeškim Očetam spoznal*; on bo z besedo in z zglédam očitno in z veseljem pokazal, de mu je pred vsim skerb za Jezusovo češenje in razširjanje njegoviga kraljestva; de nič bolj ne želi, kakor, de bi vsi Jezusa spoznali in častili, de bi bil *en* pastir in *ena* njemu pokorna čeda, po pomenu prošnje, ki pravi: *Pridi k nam tvoje kraljestvo*. — Srečen, kristjan, ako tako zares dobriga pastirja spoznaš in ljubiš ter očitno častiš! Saj po besedah sv. Tomaža Kempčana, kdor Jezusa pridobi, je vse pridobil; in On dobri pastir tudi tebe spozna in te bo enkrat očitno pred Očetam spoznal!

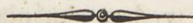
2) Drugič je treba dobriga pastirja tudi *poslušati*; poslušati glas njegoviga vabljenja, ki se vedno razlega in sliši, kakor nek-daj po Judeji, tako zdaj po vsi keršanski cerkvi, in nam govori zdaj v notranjim našiga serca, po glasu vesti, zdaj na svetim krají

v Božjim nauku; zdaj nas milo vabi z dobrotami, zdaj ojstro svari s šibami. Poslušati moramo glas njegovih namestnikov, katerim je On skerb svoje čede zročil ter jim povelje in oblast dal, ji deliti kruh besede in gnade Božje. On sam je postavil te namestnike in jim po sv. Pavlu naročil: *Čujte nad seboj in nad vso čedo, čez katero vas je sv. Duh oskerbnike postavil, vladati cerkev Božjo, katero je s svojo kervjo odkupil.* Dobri pastir sam ojstro zapoveduje, te namestnike poslušati, rekoč: *Kdor cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in grešnik. Pokorni jim bodite, in podložni, opominja po svojim aposteljnu, ker oni čujejo kakor taki, ki bodo za vaše duše odgovor dajali, de to storé z veseljem, ne zdihovaje; zakaj to bi za vas ne bilo dobro.* — O kako srečna bi bila Jezusova čeda, ako bi vsi radi njegov glas in glas njegovih namestnikov poslušali, nikdar se pa ne dali zmotiti od slabih zgledov, nikdar ne poslušali zapeljivih prerokov, ki kakor satanovi najemniki pridejo, in drago odkupljene Jezusove duše slepé in pogubljujejo! Kristjani, ne dajmo se preslepiti, in deržimo se Jezusa, ediniga praviga pastirja in njegovih namestnikov, kar posebno s tim pokažemo, de

3) za dobrim pastirjem *hodimo*. Hodimo za dobrim pastirjem, de vse po njegovim povelji storimo. On nas uči obilniši pravico, ki tudi notranje serca presodi; nas uči ljubezen iz čistiga serca; nam priporoča pot križa in zatajevanja; priporoča pred vsim iskati Božjiga kraljestva. Delajmo po njegovim povelji; *zakaj ne poslušavci, ampak delavci postave bodo opravičeni.*—Hodimo za dobrim pastirjem s tim, de posnemamo njegov zgled, kakor v današnjim listu sv. Peter uči: *Kristus nam je zgled zapustil, de hodimo po njegovih stopinjah. On, ko je bil preklinjan, ni klet; ko je terpel, ni protil.* Ozrmo se večkrat na njegovo poterpežljivost in krotkost, ponižnost in ljubezen, in hodimo za njim; saj nas On sam opominja rekoč: *Učite se od mene; ker sim krotak in iz serca ponižen.* — Hodimo za njim, de bomo po svojim stanu in po svojih okolišinah tudi mi drugim dobri pastirji; saj nas ktemu veže že vesoljna zapoved keršanske ljubezni, ktera z aposteljnám želi vsim vse postati, de bi vse Kristusu pridobila. O koliko bi jih bilo obvarovanih greha in nesreče, ko bi bližnji kakor dobri pastir ga lepo opomnil in milo posvaril! Posebno naj tako za Jezusam hodijo starši in gospodarji, ki so od Boga postavljeni dušni pastirji sebi zročeni ovč. O de bi tudi ti z Jezusam reči

zamogli: Mi smo dobri pastirji, nobeniga zmed njih, ktere si nam zročil, nismo zgubili; de bi ne bili dostikrat le najemniki, kterim ni skerb za zročeno čedo, in se nespametno izgovarjajo rekoč: Kaj so meni drugi mar?

Tako, ljubi moji, hodimo za dobrim pastirjem Jezusam, njega poslušajmo, in si perzadevajmo če dalje bolj ga spoznavati. Pravo srečo in veselje bomo že tukej občutili in vživali. Enkrat pa bo pastir naših duš ločil dobre od hudobnih, ter bo dobre postavil na svojo desno in hudobne na svojo levo. Pa tudi tisti strašni dan bodo zvestim ovčicam veljale njegove besede: *Ne bojte se, majhna čeda, kër Očetu je dopadlo vam dati kraljestvo;* in jim poreče: *Pridite, vi izvoljeni mojiga Očeta, in posedite kraljestvo, vam pripravljeno od začetka sveta!* In dobri pastir bo sam preobilno plačilo dobre čede, z njo sklenjen v večni ljubezai. Amen. A.

Tretjo nedeljo po veliki noči.

Resnično, resnično vam povem, de bote jokali in žalovali, syet pa se bo veselil; vi bote žalovali, pa vaša žalost se bo v veselje spreobernila. Jan. 16, 20.

Terpljenje na svetu je ključ od nebeških vrat.

Globoko se nam v serce vtisnejo mile besede dobriga prijatla, ki se od nas loči, in nam pogosto v misel pridejo. Tolikanj bolj moramo poslednje nauke Jezusove, ki jih pred svojo smertjo učencam in tudi nam daje, v sercu ohraniti in pogosto premišljevati. Za to skerbi sv. cerkev, ter zdaj v veselim času od velike noči do binkošť jemlje svoje evangelije iz tih lepih nauk pred ločitvijo, od kterih sv. evangeli nima lepših. Tudi današnji evangeli je iz njih vzet. Milo se ozre po učencih, kteri svojo srečo le v Jezusu najdejo, in vse zaupanje vanj stavijo. Pa kako strašno bo njih zdanja sreča ogrenjena in upanje omajano, ko bo Učenik kmalo v roke grešnikov dan in umorjen. Rad bi jim On to polajšal, in de bi jih nenadama ne zadelo, jih na to pripravlja in jih tolaži, preden jih zapusti, rekoč: *Le malo časa sim se pri vas, zapustil vas*

bom. Pa kakor človek sploh težko in nerad razume, česar se naj bolj boji, tako tudi učencam ni šlo v glavo, da bi se mogli že ločiti od Jezusa, brez kteriga se jim je zdelo vse veselje — nečimerno, še življenje zoperno. Ko se pa zavoljo tega poprašujejo, jim Jezus še bolj resnobno in očitno napove njih žalost in britkost zavoljo ločitve; *resnično vam povem*, jim reče, *vi bote jokali in žalovali, hudobni svet pa se bo veselil*; pristavi jim pa tudi tolažbo, da se bo njih žalost v veselje spreobrnila že zdaj po vstajenji, in še bolj obilno enkrat v nebesih, kjer ne bo več ločitve, in veselje ne več vzeto. In tako se je zgodilo. Velika je bila njih žalost pri smrti njih Učenika, pa kratko je terpela, in kmalo se je spremenila v neizrečeno veselje.

Terpljenje in žalost, ljubi moji, je tukaj v dolini solz delež nas vsih; vsim je odmerjena obilna mera britkost, ki jih ima vsak v svojim stanu, mladi in stari, revni in bogati, pravični in grešniki. To je resnica, ki jo vedna skušnja dovolj poterdí, pa tudi resnica, ki je v vsaki sili tolažbe polna za nas vse, ker nam vsim velja Jezusova obljuba: *Vaša žalost se bo v veselje spreobrnila*. Kdo bi pa ne terpel žalosti bolj serčno in voljno, ako ve, da je kratka, in mu v srečo in veselje pomaga? Ni ga pa človeka, da bi mu terpljenja treba ne bilo v večí spokorjenje in zasluženje, ker je to edina pot v nebeško veselje. In ravno to hočemo nekoliko pomisliti, da *brez terpljenja na svetu ni veselja v nebesih*, ali, da je terpljenje ključ od nebeških vrat.

Ko pravim, da terpljenje na svetu pelje v nebeško veselje, ne govorim od terpljenja grešnikov, to je tistih, ki tje v en dan v grehah živé; zakaj taki, dokler se ne spreobernejo, dokler niso v gnadi Božji, za nebesa nič ne zaslužijo; tudi ne govorim od otrok, kateri se še pameti ne zavedo; zakaj taki zamorejo priti tudi brez terpljenja v nebesa: ampak govorim le od odraslih, katerim je za nebesa skerb, takim terpljenje v nebesa pomaga, in jih nobena druga pot tje ne pelje, kakor pot križa in terpljenja, kakor Jezus sam govori: Kdor hoče za menoj priti, naj zataji sam sebe, naj vzame svoj križ, in naj hodi za menoj. Le terpljenje, hoče On reči, vam kaže pravo pot v nebeško veselje, in vam bo odperlo vrata večne sreče. Le pogledjmo nekoliko, kako nam to resnico poterdijo zgledi sv. pisma že v stari zavezi. Ali ni že prvim

starsšem po storjenim grehu Bog hudiga terpljenja napovedal, in jih ni le po hudih britkostih vzel v boljši življenje? Ali ni bil pravični Abraham hudo skušan, ko mu je bilo zapovedano lastniga sina darovati, in le, ker je bil v grozni britkosti Bogu zvest, je šel po velikim terpljenji v kraj počitka? Ali ni bil egiptovski Jožef zavoljo svoje bogaboječnosti od lastnih bratov sovražen in prodan, zavoljo svoje čistosti v ječo veržen, in ali ni le po poti terpljenja šel v nebesa? Ali ni Mozes prestal veliko grenkost zavoljo terdovratniga ljudstva, preden je bil očišen, de je šel v nebesa? Ali ni pravični Job zgled poterpežljivosti v terpljenji za vse čase postal, in ali ni po neizrečenih bolečinah, po neznanim terpljenji krone v nebesih zadobil? In koliko je mogel David, mož po volji Božji, od kralja Savla in pozneje od lastne družine in drugih prestati, de se je očistil, in po britkostih v večno življenje prišel! In ako premislimo vse preroke, od perviga do zadnjiga, ali je bil kateri, de bi ne bil šel skoz terpljenje v veselje? Ali se je pa temu čuditi, ko je Jezus, kralj vsih svetnikov, sam Sin Božji, le po terpljenji šel v svojo čast, ko nas On sam uči, de je bilo potrebno, de je Kristus terpel, in tako šel v svojo nebeško čast? Ali se bomo mar čudili, ko vemo, de je mati Božja toliko terpela, de noben marternik toliko ne, de je ona bila kraljica marternikov, in le tako tudi kraljica nebes in zemlje?

Če je pa Bog svojimu preljubimu Sinu, nad katerim ima vse dopadenje, le terpljenje odločil; če je svojo nar svetejši stvar Marijo Devico, toliko terpeti pustil: ali se bomo čudili, de Jezus tolikrat tudi svojim aposteljniam terpljenje, hudo terpljenje napoveduje? *Resnično, resnično vam povem, vi bote jokali in žalovali, svet pa se bo veselil. Iz shodnic vas bodo devali, ura celo pride, de vsak, kdor vas umori, bo mislil kaj dobriga storiti. Če se je Učeniku tako godilo, se učencam ne bo boljši; in če se je na zelenim drevesu to zgodilo, kaj bo s suhim?* In kako kmalo in strašno se je vse to prerokovanje začelo spolnovati! koliko so mogli učenci zavoljo Jezusoviga imena prestati! kako resnično so za njim kelih terpljenja pili, in križ nosili in le tako so šli za svojim Učenikam v nebeško čast! In z njimi jih je šlo v večno veselje po poti terpljenja silno velika truma, od ktere sv. Janez piše v skrivnim Razodenji: *Ti so, ki so prišli iz velike britkosti, ter so svoje oblačila oprali v kervi Jagnetovi.* Tamkej se je nad vsimi spolnilo, kar Jezus učencam

obeta: *Vaša žalost se bo v veselje spreobrnila, in vašiga veselja vam nihče ne bo odvzel.*

Ali se bomo po vsim tim čudili, de tudi nam ni odmenjena druga pot v nebesa, kakor pot terpljenja, ktera je po sv. Ambrožu imenovana ključ od nebeških vrat? Ali je čuda, de dobrotljivi Bog iz tega visokiga namena ljudem tako mnogotero terpljenje pošilja? Veliko, postavim, terpite vi kmetje, pri svojih delih in opravilih; pa vaše terpljenje vam je ključ za nebeške vrata, in gorje vam, ko bi bili brez tega ključa, ko bi mogoče bilo, de bi bili kruha siti brez terpljenja, brez dela; gorje, joj bi bilo za vašo dušo, kakor Gospod sam poterdi po preroku Ezehielu, ki pravi: *Kruha sitost in postopanje in življenje brez dela je bilo vzrok Sodomskih pregreh*, zavoljo kterih so bile nar lepši mesta z ognjem z neba požgane, nar prijetniši kraji v smradljivo morje spremenjeni, in prebivavci končani za ta in za uni svet. Zato v svojim terpljenji ne zaverzite z godernjanjem in preklinovanjem Božje roke, ki vam ključ od nebes v roke daje. — Težek jarm terpljenja je revšina, ki po časnih nesrečah nasleduje, pa tudi ona je ključ za nebesa; in če vprašaš, zakaj Bog pripusti, de tebe revšina tare, ti odgovori sv. Pavel, de te Bog tepe, de ne boš na zadnje s posvetnjaki vred pogubljen; in na drugim kraji te k poterpežljivosti opominja, rekoč: Kaj ne veste, de bote Kristusove časti deležni, kakor ste deležni njegoviga terpljenja? Ali vam ni Bog časne nesreče poslal, de bi vas večne obvaroval? Ali se ne bo Bog enkrat spomnil vaše revšine, kakor uči Jezus v povesti od uboziga Lazarja in neusmiljeniga bogatina? Pomislite sami, kje hočete raji biti, pri ubogim Lazarji, ali pri neusmiljenim bogatinu? Tedej tudi to terpljenje vam zljajšuje pot proti nebesam.

Tode telesno terpljenje ni nar hujši; hujši je dušno; pa tudi dušno terpljenje je ključ do nebeškiga veselja. Nekteri morajo veliko vjedanja prestati od tistih, od kterih bi po pravici smeli ljubezen pričakovati; postavim pobožna žena mora veliko terpeti pri hudobnim možu; pobožen posel pri nerodnim gospodarji. Kaj takim veljá? Veljajo jim besede sv. pisma: *Vsi, kteri koli hočejo v Kristusu pobožno živeti, bodo preganjanje terpeli*; in besede pobožne Judite, ki pravi: *Naši očetje so bili skušani, de se je pokazalo, če so v resnici Bogu služili*. Le pokazite, de ste pripravljeni vse za Boga prestati, in Božjo obljubo imate, de, če bote s Kristusam terpeli, se bote tudi z njim veselili. — Veliko žalost občutijo nekteri starši zavoljo otrok, kterih

ne morejo na poti keršanskiga življenja ohraniti, pri katerih se jim zdi vse svarjenje zgubljeno. Kaj hočem takim reči? Njih terpljenje je veliko; pa morebiti so si ga sami krivi; mladiga drevesca niso hotli pripogovati; drevo pa se popred zlomi, kakor pripogne. Šibe se pri otrocih niso poslužili; pa s tisto šibo, s katero otrok niso hotli tepsti, jih zdaj otroci tepó. Pa dobro je za nje, če jih zdaj Bog s tisto šibo tepe in k pokori kliče: skoz terpljenje bodo šli v nebesa — če tako mislijo, kakor je še pravični Job rekel: *Grešil sim, zares sim se zadolžil; pa kolikoršne pokore sim vreden, je še nisim prejel.* — Hudo terpljenje prizadevajo človeku dostikrat sovražniki, pa tudi to ti zamore v nebesa pomagati. Če te namreč kdo sovraži, ker si hudoben, ker imaš slabe razvade, bodi vesel, de te sovražnik sili, svoje življenje boljšati; tak sovražnik je več vreden, kakor deset prijatlov, ker te na pot v nebesa sili: Če te pa zavolj bogaboječnosti sovražijo, o veseli se, moj kristjan, krona te že čaka v nebesih; zakaj Jezus sam take blagruje, rekoč: *Blagor vam, če vas zasramujejo zavoljo mene, in čez vas vse hudo govoré; veselite se in od veselja poskakujte, zakaj vaše plačilo je obilno v nebesih.* In sv. Peter vas zagotovi, de le kaj maliga in kratko časa bote terpeli, in vaša vera bo skušena v nadlogah, in bote dragi pred Bogam, kakor zlato, ki je očišeno v ognji. —

Hudo terpljenje je suhota duše, ko bi človek rad molil, pa mu molitev iz serca noče; vse v njegovi duši je suho, vse je ovenjeno; vest ga svari, ter mu težko serce dela, veselja do Božjih reči vender nima. Kristjan, tudi to je za te ključ do nebeškiga veselja; zakaj, tebi se zdi, de si zapušen od Boga; pa nisi zapušen od Boga, ampak le od občutljiviga veselja; Bog pa je prav blizo pri tebi; tega te zagotovi beseda Božja, ki pravi: *Blizo je Gospod vsim tistim ki so pobitiga serca.* — Hudo terpljenje je nepokoj zavoljo poprešnjiga pregrešniga življenja; kakoršniga nekteri tudi po spreobrnjenji občutijo, ter v vednim nepokoju serca, v vednih spečeninah vesti živé. Pa tudi takim je terpljenje ključ do nebeškiga veselja. Zakaj brez tega nepokoja bi se kmalo polenili, kmalo bi molitev in spoved opustili, kmalo bi se spet poprešnjim tovaršijam pridružili, ko bi jih Bog tako rekoč na hudih berzdah ne imel s tim, de jih od ene strani svari, od ene pa tepe, pa vse le zato, ker jih hoče ohraniti na pravi poti proti nebesam. Ali ne govori od takih prerok Jeremija, rekoč: *Ti si me tepel, in jez sim se spametoval?*

in Jezus sam po sv. Janezu: *Ktere ljubim, tiste svarim in tepem?* Jezus sam tedej pravi, de tiste ljubi, ktere po glasu nepokojne vesti svari, in z britkostmi tepe.

Tako tedej vidite, de sleherno terpljenje, naj bo na telesu ali na duši, človeku v nebesa pomaga, ako ga s takim namenam iz Božjih rok sprejme, kakor ga mu Bog pošlje. Saj nič ni tako pripravno, nas prav spokoriti, in vsih madežev očistiti, kakor ravno vsakoršno terpljenje, de z Davidam moramo spoznati: *Dobro je za me, de si me ponižal.* Bog sam nam to pokoro naklada kakor moder zdravnik, ki bolniku v sili tudi grenke zdravila daja. Tudi nič ni pripravniši, nas hudiga obvarovati in v dobrim poterediti, kakor od Boga poslana britkosti. Gospod nas prisili, de v sé gremo, in se nerodnost várujemo, ter proti nebesam oči obračamo; Gospod nas vabi k svoji večerji, ker se pa izgovarjamo, ukaže pripeljati revne in hromaste. Gospod nam pošlje priložnost, de se bolj živo pokaže naša vera, de se vterdi naše upanje, de se v nas vžge prava ljubezen, ktera se v djanji pokaže, ter je nobeno terpljenje od Boga ločiti ne more. In ko še zdaj, ko imamo od Boga poslano terpljenje, ta ključ do nebeških vrat, resnične ostanejo Jezusove besede: *Veliko je poklicanih, malo pa izvoljenih*, kolikanj menj bi bilo zveličanih, ko bi ljudem terpeti treba ne bilo, ko bi tega ključa do večniga zveličanja ne imeli!

Zato so tudi svetniki terpljenje tako visoko cenili. *To je moja tolažba*, govori pobožni Job, *de me Bog z bolečinami tepe in mi ne prizanaša.* *Rad se bom hvalil svojih nadlog*, piše sv. Pavel, *de bo v meni stanovala moč Kristusova...* *Deleč naj bo od mene, de bi se jez kaj družiga na svetu hvalil, kakor križa Gospoda našiga Jezusa Kristusa*; ter vzrok pové, zakaj je svojiga terpljenja vesel, rekoč: *To je dar Božji, de v Kristusa ne le verujemo, temuč, de nam je pripušeno za Kristusa tudi terpeti.* Zato so aposteljni spred velikiga zbora veseli šli, ker jim je bilo pripušeno terpeti zavoljo Jezusa. To kraljevo pot terpljenja, ktero si je bil Jezus, začetnik vere, sam zvolil, je napovedoval tudi svojim učencam; po ti poti je vodil nje in vse druge pravične; po nji so hodili marterniki in spoznovavci; spokornice in sv. device v ti dolini solza do konca življenja, od kterih vam le še en zgled pred oči postavim.

V letu 1290 je živela v Brabanški deželi blizo mesta Brusela revna pobožna devica, z imenam Marija, ktera je svoje devištvo

Materi Božji in njenimu Sinu Jezusu Kristusu obljubila. Nek človek, ki je imel oči polne prešeštovanja, začne za njo laziti, jo zalezovati; to de ta nevesta Kristusova ga tako zaničljivo zaverne, de on ves osramoten začne togoto v svojim sercu do nje kuhati. Ker je ta devica hodila v neko hišo delat in jest, se hudobnež splazi v tisto hišo, in ukrade srebern kozarec, ter ga skrije tje, kjer je devica svojo šivarijo shranovala. Kmalo postane hrup zavoljo sreberniga kozarca, in iskaje ga pri devici najdejo. Zavoljo tatvine in velike nehvaležnosti do dobrotnikov jo obsodijo k strašni smerti, de bo živa pokopana. Nedolžna reva je vedno terdila, de ni kriva tatvine, in še, ko jo v skopano jamo veržejo, je molila za neprevidne sodnike in za tistiga, kateri je ukradeni kozarec med njeno blago skril; in njena zadnja molitev je bila: **O Gospod!** za to gnado te prosim: de naj vsi, kateri so v britkostih serca, in k mojimu grobu pridejo, tolažbo in mir zadobé. Kepe so na njo letele, zasuli so jo in zemljo potlačili; ojster kol so zabili v njen grob ter jo v grobu presunili in pripeli. — Pa Bog je skazal svetost svoje služabnice, mnogi čudeži so se godili pri njenim grobu, in kdor koli je prišel v britkosti na njen grob molit, je zadobil polajšanje in tolažbo v svojih stiskah.

Preljubi kristjan, tudi tebe zadevajo, ako tudi ne vselej tako po nedolžnim, mnoge britkosti in nadloge na duši in na telesu; s težkim sercam roke sklepaš, solzne oči proti nebesam vzdiguješ, ker pod milim nebam nikjer ne najdeš pomoči za svoje ranjeno serce; uči se takrat od Božjih služabnikov hoditi po kraljevi poti terpljenja, in le stanovitno imej oči vperete tje, od kodar ti vselej pomoč priti zamore, proti Jezusu, ki je sam šel skoz terpljenje v svojo čast, tudi nas za seboj vabi in nas zagotovi; *Vaša žalost se bo v veselje spreobrnila.* Po pomoč in tolažbo hiti k še boljši Marii mem Brabanške, k tolažnici žalostnih in pomoči kristjanov, ki je sama okusila grenkost življenja v vsi obilnosti, in je polna usmiljenja do vsih svojih otrok. V prošnjo se priporoči vsim Božjim prijatlam, ki so tudi v solzah sejali, in zdaj z veseljem žanjejo, ter se spomni obilniga veselja, ki po kratkim terpljenji tamkej tudi tebe čaka; zakaj naše zdanje terpljenje ne pride v nobeno primeru s prihodnjo častjo, ki bo nad nami razodeta tamkej v kraljestvu, kjer ne bo nobeniga žalovanja, nobene solze več; kjer bomo Njega, ki nam je prebivališa šel pripraviti, zopet vidili, se veselili, in nam veselja nihče ne bo odvzel. Amen.

H. Č.

Četerto nedeljo po veliki noči.

„Nobeden zmed vas me ne vpraša: Kam greš?“ Jan. 16, 5.

Kratek pogled v večnost.

Ker Jezus pravi, da ga nobeden ne vpraša, kam gre, ko gre v večnost k Očetu, in ker tudi človek rád pozabi pomisliti, kam bo šel, ko bo v večnost šel; lahko iz tega perložnost vzamemo, *čez večnost nekoliko pomisliti, in primeriti, kako kratko je to življenje proti večnosti.* Nekteri od tacih resnic ne slišli rad govoriti, pa ravno njemu so nar bolj potrebne. Bog daj, da bi naše premišljevanje ne bilo brez sadu!

Kmet je imel spomladi toliko obilno polja obdelati, da ni mogel vsiga z očmi pregledati. Zjutraj na spomlad vstane, vzame deržino, živino in orodje, ter gre, da bi začel orati. Reče pa svojim hlapcam, ko na polje pridejo: Počakajte malo, grem tje k studencu, nekoliko posedeti; se bo že obdelalo, je še dolg dan. Gre k studencu, vzame slamnató bilko in začne, igraje se, pene izpihovati, ter ima veliko veselje, ko vidi, da se bele pene delajo in lepo svetijo, ko juterno solnce vanje posije. Čez nekaj časa ga pokličejo, on pa pravi: Le počakajte še nekoliko, moram tukaj le nekoliko pen napraviti, je tudi to potrebno; pogledjte, kako je to lepo in prijetno; sej je še dosti časa. Ga pokličejo drugič, tretjič, četrtič, on pa se vedno izgovarja, da je še čas; in ko tisti dan mine, reče: če nismo dans nič obdelali, bomo pa jutri toliko več, je še zmirej čas; človek si mora vender tudi kaj za kratek čas privošiti. Kakor je prvi dan storil, tako tudi drugi, tretji dan in vedno dalje, da je poslednjič setve čas pretekkel; nepregledljivo veliko polje je neobsejano ostalo: jesen je prišla, drugi so želi, on pa ni nič žeti imel; zima je prišla, drugi so vživali, on je pa stradal, — in tudi tiste péne, ki se je bil vanje tako neumno zaljublil, mu je bil veter vse nasproti razpihal,

Ta mož je tako nespametno delal, de bo vsak djal: ni res, de bi sedanje čase kakšen tako neumen kmet v naših krajih bil. Pa jih je vender veliko, — ne le kmetov, ampak tudi družih, velikrat tacih, ki se visokoučene štejejo. Zakaj nepregledljivo veliko polje, ki ga je bil mož neobdelaniga pustil, je brezkončna večnost; voda je čas, ki pred njegovimi očmi vedno dalje teče; njegove igrače s penami pri vodi so vse tako posvetno tuhtanje, govorjenje in djanje, ktero je človeškemu zveličanju nasprot, ga od Boga odvrtačuje, v greh pogrezva, keršansko ljubezen mori, in mu nesrečno večnost nakopuje. V takim malovrednim djanji, mesnim življenji, dihtenji po časnim, v razuzdanim kratkočasovanji, ali pa v grizenji, klanji in sovraštvu z bližnjim mine spomlad življenja, pride jesen starosti, perleze zima smerti, in — nezmerno polje cele večnosti neobdelano, brez sadú nespremišljenimu človeku pred očmi stoji. Smertni vihar mu je njegove prazne pene razpihal, vse nečimerne naklepe poderl; večnost ga zgrabi z železnimi zobmi, katerim več uiti ne more, in ga verže na njegovo pusto njivo: kar je sejal, to bo zdaj žel — na vekomej! Tako se godi posvetnimu, v greh in zemljo zaritimu človeku, tako marsikterimu lažnjivimu modrijanu, kadar mu je stopiti na prag večnosti.

Kaj pa je večnost? Večnost je večnost! družiga se skorej ne more odgovoriti. Kar je že nejeverski pesnik Simonid nekdam kralju Hieronu odgovoril, ko ga je prašal, kaj de je Bog? to tudi od večnosti velja, namreč: če se bolj čez to premišluje, več še ostane misliti. Sv. Avguštin pravi: „Beseda večnost je zložena samo iz štirih zlogov“ (aeternitas, po našim jeziku še le iz dveh), „sama na sebi pa je brez konca“. In sv. Gregori pravi: „Kadar človek od večnosti govori, je ravno tako, kakor de bi slepi od barv govoril.“

Sveti očetje so se različnih primér poslužili, de bi le mal zapopadek od večnosti v kristjanih obudili. Nekteri imajo naslednjo podobo: Mislimo si hrib iz samiga nar drobnejšiga prahu ali sipe, kateri bi bil tolik, de bi bil vso zemljo pod-se vzel in do nebes segel. Vsacih 1000 let pa bi priletela tiča in bi s svojim kljunam eno samo zernce tega nezmerniga hriba odnesla: koliko 1000 in 1000 let bi moglo preteči, de bi bil ves neizmerni hrib raznesen! Vender ko bi tudi vse te leta že pretekle, in bi bil ves hrib raznešen, bi vender od večnosti ne bilo nič odvzetiga, temuč bila bi vsa in cela večnost, kakor je bila v začetku.

Druga podoba od večnosti je: Mislimo si vse in celo obširno nebo nad nami, kakor êno edino pismo, in vse listje dreves bi se v papir, in vse morja in reke bi se v črnilo spremenile, in vendar bi vsi ljudje in vsi skupej ne mogli števila zapisati, katero bi bilo večnosti enako, ali s katerim bi se dolgost večnost zapisala.

Še drugo podobo nam daje sv. Bonaventura, ker pravi: „Ako bi kateri zmed pogubljenih, p. Iškarijot, vsacih 100 let v peklenu samo solzico prelil; koliko 1000 in zopet 1000 let bi moglo preteči, de bi bila iz teh solz reka, ali pa še celo morje! In vendar, ko bi že vse te neštivilne leta preteklo, in bi bilo iz teh solz morje, bi vendar večnosti ne bilo konec, bila bi še vsa ravno tista, kakor de bi se bila še le začela. Kajn, prvi ubijavec, je že čez 5000 let, ali od začetka sveta v plamenu, in vendar s tem nikar nič od večnosti odvezetiga, nič se ni od tistihmal skrajšala. Ker „kar je večno, to je zmirej,“ pravi sv. Avguštin.

Večnost je dvojna; srečna ena, nesrečna druga. Od srečne večnosti zveličanih pravi sv. pismo: „Pravični bodo šli v večno šivljenje.“ (Mat. 25, 46.) „Vašiga veselja vam nobedin ne bo odvzel.“ (Jan, 16, 22.) „Smerti ne bo več, ne žalosti, ne jokanja, ne bolečine ne bo več.“ (Razod. 21, 4.)

Od večnosti nesrečnih pogubljenih je nasprot rečeno: „Oni bodo šli v večno terpljenje.“ (Mat. 25.) „Njih oginj ne bo vgasnil.“ (Iz. 66, 24.) „Njih dim kviško vstaja od vekomej do vekomej.“ (Razod. 19, 3.) „Bodo pekleni noč in dan vse večne čase.“ (Raz. 20, 10.) „Kdo zmed vas bi prebival per šerečim ognji? kdo zmed vas bi prebival per večni šerjavici?“ (Iz. 33, 14.) – Kako britko de mora biti zaverženim večnost njih terpljenja, si lahko sami mislimo, če si k sercu vzamemo, kako je že človeku na tem svetu težko, ako ga kaka nesreča delj časa stiska, kjer ima vendar še upanje, de bo od nje rešen, če ne popred, pa s smertjo; uni pa nimajo nič upanja. Poglejmo le eno slabo podobo pekla na tem svetu. Blizo mesta Tulona na Francoskim je otok, na katerim je ječa za več ko 4000 hudodelnikov; eni so za vselej, drugi le za kak čas obsojeni. Njih delež je, po dnevi terdo delo, po noči slab počitek. Ob šestih zjutraj zagermi top, ječa se odpre, in jetniki morajo na delo iti. O poldne je samo pol ure počitka. Zjutraj dobé malo črniga kruha, po dokončanem delu boboviga soka. Zvečer zopet top zagermi, in vsi jetniki morajo iti k pokoju, če se to zamore pokoj imenovati. Na golih dilah leži cela versta mo-

žakov eden per drugim, brez vsiga zglavja. Kadar so se vsi na terd les ulegli, izleče čuvaj železni drog (štango), ki je tako dolg, kakor jetniško stanovanje, in ga vtakne skoz oklepe (rinke), cele verste, tako de je kterikrat 250 mož v eni sami versti eden k drugimu perklenjenih. Vse mora tiho biti, le kak globok zdihljef se včasih zasliši; hujši je na terdih dilah noč, kakor delo po dnevi. Ako je kateri nepokoren, ga tako terdo tepó, de se per vsakim udarcu kri perkaže, in z drugimi kaznimi strahujejo, pa tudi smert ga zadene, komur bi to ne pomagalo. Če se kej taciga zgodí, morajo vsi jetniki klečé in odkriti pričujoči gledati, kako rabelj njih tovarša ob glavo devlje. Stražniki vpríčo stojé z namerjenimi pušami, in bi berž ustrelili, ko bi se le ganil kateri jetnikov. Mislímo si k temu še butáro, ki jo ti ljudje na vesti imajo: *ubijanja, tatvine, ropanje, puntarije* in druge strašne pregrehe, ki njih serca še hujši grizejo, kakor vse te telesne strahovanja. Če vse to preudarimo, imamo tukaj na zemlji živo podobo pekla, gnjezda vsih pregreh in nesramnost. Vender je vse to terpljenje le časno, in vsak jetnik, ko bi se v resnici spokoril, bi se zamogel tolažiti, rekoč: enkrat bo vender le konec mojiga terpljenja, če ne popred pa z mojo smertjo; pogubljeni v večnosti pa tudi tega upanja nimajo, tudi tega tolažila si ne morejo delati.

Nobeniga upanja si ne morejo delati, za to, ker večnost nobeniga konca nima; in kakor bo drevo padlo, tako bo obležalo; v kakoršnim stanu človek umerje, v takim ostane! Ker tedaj vemo, kako je z večnostjo, zamoremo tudi spoznati, kako malo je vse časno vredno; ker naj bo dobro, naj bo slabo, vse tako naglo mine, de je komaj vredno, de bi se človek na to ozeral. *Kadar sapa meglo razpodi*, komu se bo vredno zdelo, se prepirati, če je bila bela ali černa, gosta ali rahla megla? In kadar življenje mine, koga je potlej na tem, naj je bilo nekaj boljši ali nekaj grenkejši, de bi le v gnadi Božji preteklo bilo? Koga je na tem ležeče, ko bi bil kdo tudi kej obrekovanja, preganjanja ali krivice preterpel, de le sam tega delal ni. De je vse to malovredno, kar svet visoko číslja, nas pogubljeni učijo, kateri kakor sv. pismo pravi, z naslednjimi besedami tožijo: „*Kaj nam je pomagala prevzetnost? Čemu je nam bilo bahanje z bogastvom? Vse to je mem šlo, kakor senca, in kakor tekoč tekavec, in kakor ladija, ktera reže skoz pluskajoče morje, za ktero ni nobene sledi več, kadar je odšla... ali kakor tič, kateri skoz obnebjé ferčí, od čigar*

ferčanja ni nobeniga znamenja najti ... tako smo bili tudi mi rojeni, in smo hitro zopet (s sveta) zginili.“ (Modr. 5, 8.) Za to sv. Pavel Korinčane tako resno opominja, rekoč: „*To rečem, bratje! čas je kratek, torej ni drugači, kakor de ti, kateri so oženjeni, naj bodo, kakor de bi ne bili, in ti, kateri se jokajo, kakor de bi se ne jokali, in kateri se vesele, kakor de bi se ne veselili, in ti, kateri kupujejo, kakor de bi ne imeli, in ti, kateri s tem svetam kej opraviti imajo, kakor de bi ne imeli; ker podoba (lepota, sreča, veselje) tega sveta prejde.*“ (Kor. 7, 29—34.).

Ker je temu takó, kako močno je škoda za vsak trenutek časa, kteriga človek v gnadi Božji ne preživi. Kar časa človek v gnadi, v perjaznosti Božji preživi, ter Bogu daruje, mu vse v zaslužnje tekne, kar ga brez gnade dopernese, mu vse v pogubljenje služi. O kako je človek brez vse in vsake pameti, kteriga je smertni greh obtekel, in ne hití, se z Bogam spraviti! Dans, jutri, ta teden nočes; drugi teden morebiti ne boš več mogel, ali pa bo volja oterpnila, de ne boš hotel; o ti trikrat nespametni človek, ki ne premisliš modrih besedi: „*Moji dnevi so hitrejši memošli, kakor tkavec nit uterga.*“ (Job. 7, 6.). „*Kakor cvetlica, (človek) izhaja, in bo pohojen, in beži kakor senca.*“ (Job. 14, 2.). „*Človek, kakor trava so njegovi dnevi; kakor roža na polji, tako on véne.*“ (Ps. 102, 15.) „*Človek, rojen od šene, le malo dni živi, in je z veliko tešavami napolnjen.*“ (Job. 14, 1.) „*Vse mesó se stara kakor seno, in kakor srov list na zelenim drevesu. Nekteri poganjajo, drugi odpadajo.*“ (Prid. 14, 18. 19.) Kralj David pravi: „*Tavšent let je pred tvojimi očmi kakor včerajšni dan, ki je pretekel.*“ (Ps. 89, 4.). „*Čas našiga življenja je 70 let, in če je veliko 80, in kar je nad to, je tešava in stiska.*“ (Ps. 89, 10.) Če je tedaj 1000 let pred Bogam kakor včerajšnja sabota, ki je nikoli več ne bo, kaj bo potlej še le 70 ali 80 let? David odgovori: „*Kakor reči, ki se nič ne štejejo, tako so naše leta.*“ (Ps. 59, 5.)

Če pa ljudje vse te besede sv. pisma dobro verujejo, zakaj so mnogoteri tako na grešne reči navezani, kakor de bi na vsim ljubim svetu ne bilo za družiga skerbeti, kakor za svoj grešni život in za njegove v hudo nagnjene počutke, in kakor de bi to kej obstanka imelo? Zakaj nekteri tako po zemlji rojijo, kakor de bi bila vsa zemlja njih? Zakaj se človek napenja in prevzeta, kteri bi tisto minuto bil bolj nagnjusen, kakor gnoj pred njegovo

hišo, ko bi ga Božja roka popustila? Zakaj človek preklinja in Boga žali, čigar milost mu jezik ohrani, roke in noge giblje, vid in sluh obvaruje? David je vidil napuhneža, ki so ga vsi hvalili, ki se je visoko stégal kakor drevo; drujkrat je mem šel, ga pa že nikjer ni bilo: „Vidil sim hudodelnika čez mero zvišaniga, in je bil visoko zrastel, kakor ceder na Libanu. Šel sim pa (drujkrat) mem, in glej, ni ga bilo več; iskal sim ga, in ni bilo več njegoviga mesta najti.“ (Ps. 36, 35. 36.).

O kristjanje! pustimo péne pregrešne in goljufne posvetnosti drugim delati, izpihovati in se ž njimi igrati; mi pa pojdemo in urno in neprenehama delajmo na nezmernim polji večnosti, de spomladi ne zamudimo, in se s posvetnim življenjem ne pogubimo, zakaj „kdor na meso seje, bo od mesa pogubljenje žel, kdor pa v duhu seje, bo od duha večno življenje žel“. Amen. —n.

Peto nedeljo po veliki noči.

„Prosíte, in bote prejeli, de bo vaše veselje dopolnjeno.“ Jan. 16, 24.

Zakaj in kako stanovitno moliti?

Prečudno prikazen je vidil v stari zavezi Jakop v spanji: lestvico, ki je segla z zemlje do nebes; po nji so hodili gori in doli angeli Božji; nar višjeji je bil Bog. Tako skrivnostno vez, ki veže nizko zemljo z visokimi nebesei, je Jezus svojim učencam in nam vsim po povesti današnjiga sv. evangelija zapustil in priporočal, rekoč: *Dozdaj niste nič prosili v mojim imenu. Prosíte, in bote prejeli, de bo vaše veselje dopolnjeno.* Molitev je námreč tista prečudna vez, ki veže nas slabe stvari s Stvarnikam, ki sega iz doline solzá do sedeža Božjiga veličastva; molitev je dobra, zvesta prijateljica, nam od Jezusa priporočena, ki nas vedno spremlja na poti tega življenja proti obljubljeni deželi; prijateljica, ki nam tolažbo in zaupanje daje v vsih britkostih našiga življenja; prijateljica, ki nam pomoči iše in prinese v vsaki potrebi duše in telesa. Zato je Jezus nam vsim molitev tolikrat in tako priserčno priporočal; zato je sam tako pogosto molil in tudi nas moliti učil.

Desiravno namreč Bog naše potrebe vé, in je nam dober, usmiljen Oče, je vendar po svoji modri previdnosti hotel, da od ene strani mi nikoli svoje lastne slabosti ne pozabimo, od druge strani pa nikoli brez potrebne pomoči in tolažbe ne ostanemo. Zato nas tudi sv. cerkev tolikrat prav z materno skerbjo k molitvi opominja in napeljuje, ter je ravno ta teden posebno v molitev odločila. Če se torej mi po pravici po Kristusu kristjane imenujemo; če smo zares dobri otroci nebeškiga Očeta in sv. cerkve, molimo radi, molimo vedno in neprenehama, in tudi naše veselje bo dopolnjeno. Zato hočemo dans kratko premisliti, *zakaj in kako naj vedno, stanovitno molimo.* — O Jezus! s tvojimi učenci se tudi mi k Tebi obrnemo in prosimo: Učenik! uči nás moliti, da po vedni, stanovitni molitvi vse potrebno dosežemo.

I. V zgodbah pušavnikov prvih časov se bere od nekiga mladenča, z imenom Janez mali, ki je sklenil, prav po besedi v stanovitni molitvi živeti. Zato pride k svojemu starejimu bratu se posloviti, ter mu reče: Zana prej bom živel, kakor angeli, ki nič ne delajo, temuč vedno Bogu služijo. Tako reče in se poda v pušavo, da bi tam lože vedno molil in Bogu služil. Ko tako v samotni teden preživi, mu živež poide, lakota in dolg čas ga močno nadlegvata; verne se in pride zvečer pozno k hiši svojiga brata, terka nepotpežljivo, kakor evangeljski prijatelj in kliče: Odpri mi, ljubi brat, Janez je pred vratmi. Brat mu odgovori: Janez je angel postal, in ga ni več med ljudmi. Nikakor ne, pravi pušavnik, jez sim zares, tvoj brat Janez. Uni se ne da sprostiti in s terkanjem na noge spraviti. Še le na jutro vrata odpre ter mu reče: Če si angel, kaj išeš pri moji ubogi bajti? če si pa človek, kakor jez in drugi, moraš delati, da si živeža zaslužiš.

Tema dvema bratama je podobnih veliko tudi zmed današnjih kristjanov; zakaj, kakor temu starejimu bratu je tudi zdaj tolikerim le za delo, nič pa za molitev skerb, in mislijo, da je čas zgubljen, ki ga v molitev obrnejo; da zavoljo svojih mnogoterih dolžnost in opravil niso dolžni moliti, ter se tako zgube v nasprotno pušavo tega sveta, se trudijo ves čas svojiga življenja. Ko pa preteče teden njih dni, se vidijo zapušene, v silni potrebi, ter zdihujejo in terkajo na vrata Njega, ki so ga zavoljo svojih prevelikih posvetnih opravil tako lahkomislnje zapustili in pozabili. Drugi pa z mlajšim bratom napčno mislijo, da je vedna, stanovitna

molitev le v besedah, de torej družiga dela zraven besedne molitve ni treba in ga ni mogoče opraviti. Zato tudi popuste dostikrat svoje dolžnosti, ter mislijo s svojo besedno molitvijo bolj Bogu služiti.

Pervim nasprot hočem dokazati, de *smo vsi dolžni, stanovitno, vedno moliti.* a) Ako *neskončno bitje Božje* že le *samo na sebi* pomislimo, spoznamo, de je naše vedne časti in hvale vreden On, ki je sam na sebi v večni časti, neskončno popolnoma, svet in mogočen; On, ki ga nebeški duhovi neprenehama časté in hvalijo, in mu nikdar ne morejo skazati tolike hvale, kolikoršne je vreden, ko bi se tudi vse druge stvari njih hvali pridružile. Zato so klicali že trije mladenči v ognjeni peči: *Častite Gospoda vse dela Gospodove; hvalite in povišujte ga vekomej.* Ravno tako kliče David vse stvari, angele in ljudi, nebo in zemljo, gore in hribe, vode in studence; tiče in živino: *Hvalite Gospoda v njegovih močeh, hvalite ga po obilnosti njegove mogočnosti.* In tudi v skrivnim razodenji kliče sv. Janez: *Čast in hvala, modrost in zahvala, moč in krepost našimu Bogu od vekomej do vekomej.* Res de: *Nebo pripoveduje slavo Božjo, in dela njegovih rok pripoveduje podnebje. Dan kliče dnevno, in noč napoveduje noči.* Saj je Gospod vse stvaril v svojo čast, in tudi nam to dolžnost odločil, ko je rekel: *Boga moli, in Njemu samimu služi.*

b) Še bolj pa človeka k temu veže *Božja dobrota in milost.* Vsaki *dobri dar pride od zgorej, od Očeta luči;* kar smo in imamo, smo in imamo le od Boga; *kaj imaš, de bi prejel ne bil?* Ni ga dneva, de bi nam nebeški Oče novih dobrot ne skazoval. Nasproti pa tudi ni dneva, de bi ga mi vnovič nehvaležno ne žalili, in vendar nam milostljivi Oče prizanaša, nam čas in gnado daje, de bi v se šli, in se zahvalili za toliko milost. Pač bi mogli tudi mi s psalmopevcam klicati: *Hvalite Gospoda, ker On je dobrotljiv, in njegovo usmiljenje terpi vekomej. Usmiljenje Gospodovo bom vekomej prepèval.*

c) Ali ne *potrebuje človek od Boga vedno novih darov,* za ktere ga mora v molitvi prositi? Ali mu ni za dušo in telo vsak dan treba novih gnad in dobrot, de skušnjave premaga, in svoje dolžnosti spolni? Ali ni v vedni nevarnosti za čas in za večnost? Kje pa zamoremo in moramo pomoči iskati v vsih potrebah zoper vse nevarnosti? Ali ne pri Bogu v stanovitni molitvi? Ali ni molitev orožje zoper vse sovražnike, zdravilo za vse rane, bogat zaklad za vse potrebe? Le vedna molitev nas ohrani čuječe, de

nas sovražni skušnjavec nenadoma ne napade in ne premaga; le vedna molitev nas zveste ohrani. Duh je sicer voljan, pa meso je slabo; zato molite, stanovitno molite. Kakor hitro nehaš, bo opešalo duhovsko življenje, kakor zeljše brez gorkote in mokrote usahne; lepe čednosti bodo odpadle, kakor jesensko listje; sovražnik bo prišel, te najdel brez orožja in te premagal. Koliko žalostnih zgledov nam to spričuje! Zakaj je ta mladeneč, ki je bil veselje staršev in drugim v zgled, se tako zgubil, de je domačim v britko žalost, drugim v pohujšanje? V molitvi ni bil stanoviten. Zakaj je uno dekle bolj poslušalo zapeljivce, kakor glas vesti in učnikov? Molila ni več stanovitno. Zakaj je pekel poln zaverženih in nesrečnih? V molitvi niso bili stanovitni, kakor pravi nek moder učnik: Vsi pogubljeni so v peklu, ker niso bili stanovitni v molitvi.

d) Stanovitna molitev je tudi potrebna, ker je slehern kristjan dolžan, *na poti pobožnosti vedno dalje iti*, v čednostih vedno rasti; *kdor je svet, naj bo še svetelji; kdor je pravičen, naj bo še pravičniji*; in nikdar nihče ne more reči, de zanj ta dolžnost neha; ko bi imel tudi čistost egiptovskega Jožefa, poterpežljivost nesrečniga Joba, gorečnost aposteljnov, žalost sv. spokornikov, nikoli ta dolžnost za veči popolnost ne neha; kakor dobro drevo mora vedno dobriga sadu prinašati. Če je pa ta dolžnost vedna, je tudi vedno potrebna stanovitna molitev, ker je k temu vedna gnada potrebna, katero pa le z molitvijo dosežemo, kakor nam Kristus sam zaterdi: *Brez mene ne morete nič; . . . kar koli bote pa prosili Očeta v mojim imenu, vam bo dal*. Zakaj so bili svetniki tako prečudno vterjeni v čednostih, ter so šli dalje od stopinje do stopinje, de se nad njih popolnostjo le zavzamemo, posnemati si je pa ne upamo? kako so oni to zamogli? Glej stanovitna molitev jim je tako visoko pomagala. Zakaj si pa sam zmirej enak, ves merzel za pravo pobožnost? zakaj tolikrat pozabiš svojih obljub in dobrih sklepov? Svojo nar boljši prijateljico, stanovitno molitev si opustil, brez nje pa ni popolnosti, ni rasti v dobrim.

e) Zato nam stanovitno molitev tudi *sv. pismo* tolikrat priporoča. *Zmirej*, pravi Jezus sam, *je treba moliti, in nikoli ne nehati*. Ravno tako govori sv. Pavel: *Bodite stanovitni v molitvi*; in na drugim kraji: *Molite brez prechanja. Čujte in molite vselej*. To priporoča že sv. Duh, ki govori: *Ne pusti se zaderževati, de bi vedno ne molil*. In kaj nas uči zgled evangeljske vdove, ki ni nehala sodnika prositi, de ji je pravico storil? Kaj nas uči prilika

evangeljskiga prijatla, ki ne neha prositi in terkati, dokler ni uslišan? Kaj nam pri ti priložnosti priporoča Jezus s trojno besedo: „Prositate, išite, terkajte“, družiga, kakor vedno, neutrudljivo, stanovitno molitev? In ko bi se ozerli še v življenje svetnikov, bi vidili, de je življenje njih vsih, od perviga do zadnjiga, vedna molitev, de jim nič ni bilo bolj pri sercu, kakor stanovitna molitev, ker so dobro spoznali Božje veličastvo in lastno slabost, Božjo dobroto in svoje potrebe. — Dovolj je tedej poterjena in skazana potreba stanovitne molitve za vsaciga. Le to je vprašanje: Kako zamoremo in moramo vsi v svojim stanu stanovitno moliti?

II. Drugimu bratu podobni so kristjani, ki ne vedo, kako bi mogoče bilo stanovitno moliti, ter mislijo, de bi potim mogli vse svoje dela opustiti. *Kaj se tedej hoče reči: Vedno, stanovitno moliti?* kako naj neprenehama molimo? Jezus Kristus, njegovi aposteljni, cerkveni učenički ne zapovedujejo, de bi zmirej v molitvi klečali, zmirej roke povzdignjene imeli, noč in dan molili; to je, kakor vsak vidi, nemogoče in zato ni zapovedano. Stanovitno moli 1. že tisti, ki svoje jutranje in večerne molitve, pred jedjo in po jedi, kadar zvoni ali je sicer posebno opomnjen ali potreba, svoje molitve nikoli ne opusti, službe Božje nikdar ne zanemari, ako utegne, in ima priložnost, rad in spodobno v cerkev gre, in vsih teh in enakih svojih pobožnost ne opravlja le z besedo, ampak v duhu in v resnici. Vse to pokaže zares pobožniga duha, ki se v odločenih časih ali priložnostih rad k Bogu povzdigne, in mu dolžno čast skaže ter za se potrebne pomoči prosi.

2. Vender ta zapoved vedno moliti, še več pomeni. Kadar od kakiga človeka pravimo: zmirej dela, ali zmirej spi, hočemo reči, de več časa v delo ali v spanje oberne, kakor sicer navadno drugi ljudje, de je hitro k temu pripravljen, raji več, kakor menj stori. Kdor molitev za imenitno in sveto delo spozna, bo tudi v tim pomenu zmirej molil, de v to odločeniga časa ne bo prikrajševal, bo pri priložnosti tudi več opravil, in bo povsod, kjer mogoče, na poti ali v samoti ali tudi po noči svoje serce rad k Bogu povzdigoval. In če nas sv. Pavel opominja: *Molite neprenehama; zahvalite Boga v vsih rečeh*, hoče to toliko reči, de se mi v sreči in nesreči, v zdravji in boleznih vedno Boga spomnimo, kakor psalmopevec govori: *Gospoda bom hvalil vedno; zmirej bo njegova čast v mojih ustih*. Zares znamnje posebne ljubezni do Boga

v sercu, ki se tako rado in neutrudljivo k Bogu povzdiguje, in v tim svoje veselje najde!

3. Ker pa naša molitev ni samo prošnja, ampak resnična in stanovitna volja, Bogu v vsim dopasti in ga s svetim življenjem vedno hvaliti: po pravici rečemo, de stanovitno tisti moli, ki vse svoje dela tako opravi, vse svoje dolžnosti tako spolni, de bodo pred Bogam kakor molitev; in to se zgodi, ako pri vsih svojih opravilih Božjo naredbo spoznaš, in se ji v Božjim imenu podveržeš. Ako si, postavim, sam bolan, ali moraš drugimu bolniku streči, de še v praznik k službi Božji ne moreš, si misli: Zvoñ me kliče, in moje serce želi k Gospodu v njegovo hišo; pa česar bi tam iskal, njegoviga dopadajenja, najdem tukej v tim, de se njegovi volji podveržem. Tako, opominja sv. Pavel, moremo povsod moliti, ker čiste roke k Bogu povzdigujemo. Boljši je molitev serca in djanja, pravi sv. Avguštin, kakor uná, ki se le z ustmi opravlja. Vse naše dela bodo molitev, ako jih mi z Bogam začnemo, z dobrim namenam opravljamo, in jih tudi z Bogam končamo. Naše dela bodo molitev, ako jih mi Bogu v čast opravljamo, se večkrat pri njih Boga spomnimo, in k Njemu zdihnemo, in vse težave dela zavoljo Boga voljno prenesemo. Glej lahko pot vedno Bogu služiti in si silno veliko zasluženja pridobiti; zakaj nič ni koristnejši, kakor svoje opravila z dobrim namenam začeti in jih Bogu posvečevati. To je lahka skrivnost, se posvetiti in zveličati, ako tudi svojiga stanu in dela ne zapustiš. Te skrivnosti se je poslužilo toliko svetnikov, ki so v enakim stanu živeli, kakor ti, pa so vse dela Bogu posvečevali, kakor beremo od sv. Cite, ki je imela roke pri delu, serce pri Bogu, od sv. Vincencija, ki ni nič družiga posebniga storil, kakor de je svoje dela vse natanko zavoljo Boga opravljal. Tudi tebi tak dober namen in spomin na Boga ne bo le dela polajšal in blagoslovil, temuč vse tvoje delo bo vedna molitev, polno zasluženja za nebesa. Saj pravi sv. Kasijan, de le tistiga molitev je popolnoma, kteriga dela in beseda, življenje in misli k Bogu kličejo.

4. Stanovitno moliti se zadnjič pravi, ne nehati, ako nisi precej uslišan. Bog ima svoje svete, za nas dobre namene, ako naših prošinj precej ne usliši. On hoče naše zaupanje vterditi, našo stanovitnost skusiti, naše zasluženje pomnožiti. Mi pa tako več pridobimo, kakor, ko bi nas Bog precej uslišal: skažemo svojo zvestobo, se spomnimo svoje slabosti in nevrednosti, se vadimo v

zaupljivi molitvi in v izročeni v Božjo voljo, in tako zmirej po-
božniši prihajamo. Zato le po Jezusovim povelji stanovitno pro-
simo, išimo in terkajmo, in odperl se nam bo studenec gnad. Če
se krivični sodnik in zaspani prijatelj po stanovitni prošnji dasta
omečiti, ali bo dobri nebeški Oče gluh proti stanovitni prošnji svo-
jiga otroka? ali Bog svojim služabnikom ne bo pravice storil, ki
noč in dan k Njemu kličejo? Gotovo, ako je le v naš prid in v
naše zveličanje potrebno. Kaj nas uče zgledi pravičnih? Ali so
oni vselej bili precej uslišani in britkost rešeni? Nikakor ne. Ali
so pa zato obupali in nehali moliti? Nikdar ne. Poglej le na sv.
Moniko, kako stanovitno in neprenehama je ona toliko let molila,
preden je bila uslišana in razveseljena po spreobrnjenji svojiga
sina. Ali ti boš pa tako hitro se utrudil in maloserčen postal, ako
Bog precej po tvoji volji ne stori? Ali še celo v svoji nejevolji
tožiš, de ti nič ne pomaga in vse opustiš? O ne daj prostora ta-
kim napčnim mislim, in moli stanovitno; in ako je tvoja stanovitna
molitev dobra in resnična, gotovo ne bo zgubljena, kakor gotovo
je Bog resničen in zvest v svojih obljubah.

Tako tedej vidimo, kaj se pravi stanovitno moliti, in kako
zamoremo to Jezusovo povelje dopolniti. Med dvema bratama, ki sta
vsak na eno stran zašla, se prave srede, ozke poti deržimo, de
ne bomo molitvi časa kratili, pa tudi ne svojih opravil zanema-
rili, temuč jih tako opravljali, de bo tudi naše delo vedna molitev.
Tako se bomo z dobro vestjo enkrat povernili k svojimu bratu, ki
je tudi na zemlji molil in težo križa nosil, ter zdaj v nebesih na
desnici Boga Očeta prosi za nas: k Njemu, ki je imenovan per-
vorojeni med veliko bratov, ki je Gospod in Srednik vsih, k
Njemu se bomo vernili iz pušave tega življenja, in rad nas bo On
za svoje spoznal, ako smo po njegovim povelji z besedo in z dja-
njem vedno iskali Božjiga kraljestva in njegove pravice. Takrat
se bo spolnilo, kar On obeta: Prosite in bote prejeli, de bo vaše
veselje dopolnjeno tamkej, kjer bo po stanovitni molitvi Gospod
sam neprenehama naše preobilno plačilo. Amen. Č.

V praznik Kristusoviga vnebohoda.

„Resnično vam povem: Za vas je dobro, de grem (k Očetu).“ Jan. 16, 7.

Kristusov vnebohod naša sreča in naše veselje.

Praznik žalosti in veselja danes, preljubeznjivi! obhajamo, praznik vnebohoda Kristusoviga. Ali hočeš v resnici, ljubi Jezus! našo zemljo zapustiti, v resnici zapustiti nas, svoje otroke, ki te tako serčno ljubimo? Če nas ti zapustiš, kdo bo v prihodnje bolnike nam ozdravljaj? kdo nas bo v žalosti tolažil, v nevednosti nas podučeval? kdo nam bo v prihodnje lomil kruh večniga življenja? To in še več drugiga so si mogli Jezusovi pobožni aposteljni in učenci misliti, kadar jih je zadnjikrat na oljsko goro peljal, de bi se pred njih očmi v nebesa k Očetu vzdignil. Britka žalost je napolnila njih serce, grenke solze njih oči! bila je za nje ura ločitve od Jezusa.

Ravno to si moramo pa tudi mi danes misliti. Zakaj kako žalostna bi bila zopet naša zemlja, kako žalostno na nji naše življenje, ko bi nas Jezus s svojo sv. vero in pomočjo zapustil! Današnji praznik je torej praznik serčne žalosti. Vender ne žalovati, veseliti se moramo veliko več, pobožni kristjani! iz vsiga serca se veseliti vnebohoda Kristusoviga. *Zakaj, resnično vam povem: za vas je dobro, de grem k Očetu*, tolaži Jezus svoje aposteljne, tolaži tudi nas. Dobro je v resnici, preljubeznjivi! de je Jezus v nebesa šel. On naš brat in prijatelj, ki je z nami vred skušan bil, prestal uboštvo, sovraštvo, bolečine, terpljenje, On, ki torej vé z nami sirotami usmiljenje imeti, On sedi zdaj na desnici Očetovi, naš priprošnjik, naš besednik, naš pomočnik. Kadar mi molimo k njemu s čistim sercam, on našo molitev posluša, in pri Očetu za nas prosi. Vsaki dan ponovi nekervavo daritev nove zaveze na altarji, in v nebesih svoje terpljenje Bogu Očetu za nas grešnike daruje. Z nebes pošilja svojiga sv. Duha vsim, ki ga ponižno zanj prosijo. In ker nas neskončno ljubi, je šel pred nami v ne-

besa, in nam je sedeže v Očetovi hiši pripravil, de, kjer je on, tudi mi enkrat bomo na vekomej. Današnji praznik je praznik velikiga veselja. Tudi jez se hočem danes z vami, preljubi bratje in sestre moje! v Gospodu veseliti, ter rečem: *Kristusov vnebohod je naša sreča, in naše veselje.*

Kristus Jezus! glej, koliko jih je v tvoji hiši zbranih, ki na mene tvojiga nevredniga služabnika gledajo in čakajo, de jim dam kruha besede božje. O razsvetli moje serce, daj moč moji besedi, de bo naše veselje popolnoma!

1. Zemljo radi dolino solz in terpljenja imenujemo, in ne brez vzroka. Sicer nam je Bog na zemlji še veliko nedolžniga veselja pripravil, če je ravno zemljo preklel, in veselih dni še vsak v življenji veliko najde: vender sploh govoriti, več je na zemlji terpljenja kakor veselja; več je na zemlji nesrečnih, ali vsaj ubogih, kakor bogatih in srečnih; večkrat so se nam že vsim od žalosti, kakor od veselja oči solzile; in saj eno je resnično, de v solzah na zemljo stopimo, in jo v solzah zopet zapustimo. Kako dobro pa je, preljubeznjivi! v nesreči prijatla imeti, ki lahko in rad pomaga; v žalosti prijatla imeti, ki ve prav keršansko potolažiti; prijatla imeti, ki ve in zamore solze nam obrisati, ki v vsaki potrebi pripravno pomoč za nas ima! Veselite se torej danes z menoj vred vsi, ki ste žalostniga serca, ki ste v križih in težavah; takiga in še boljšiga prijatla imamo nad Jezusam v nebesih, ki danes našo zemljo zapuša. „*Ker sim rekel, de grem k Očetu, je žalost napolnila vaše serce; ali nikar ne bodite žalostni*“, še slovo jemaje svoje učence tolaži; „*za vas je dobro, de grem k Očetu; zakaj karkoli bote Očeta prosili v mojim imenu, vam bo dal*“. Glejte, preljubeznjivi! Jezus gre v nebesa tudi zavoljo nas in zavoljo naše sreče, de bi bil pri Očetu naš besednik, naš priprošnjik. In on tudi stori, kar je obljubil, ter neprenehama pri Očetu za nas prosi. O kličimo torej z zaupanjem k Jezusu, kolikorkrat kaj potrebujemo, in vselej nam pomagal bo. Vi, katerim červ skrivniga terpljenja in žalosti serce grize, ki si skoraj nobenimu svoje skrivne nadloge ne upate potožiti, Jezus ima zdravilo tudi za vaše serce, on pri Očetu tudi za vas prosi; kličite k Jezusu, in pomagal vam bo. — Vi, ki pri vsi svoji nedolžnosti, od krivičnih ljudi in sovražnikov veliko terpite, in si pomagati ne veste

in ne morete, le pri Jezusu je pomoč za vašo potrebo; kličite v goreči molitvi k Jezusu, in pomagal vam bo. — Ti pošteni hišni gospodar, ki daš rad Bogu, kar je Božjiga, in vsakimu, kar je njegoviga, ki rad moliš in rad delaš, in imaš vender pomanjkanje, bolezní, nesrečo v hiši, in si tako enak nedolžnimu pa vender nesrečnimu Jobu stare zaveze; o, Jezus je bogat zadosti, tudi tebi, če je za tvojo dušo dobro, pomagati; kliči torej z zaupanjem tudi ti k Jezusu, in pomagal bo. In posebno vi, nesrečni bratje in sestre, ki ste se v grehe, morebiti v velike grehe in že več let sem zapletli, ste že večkrat, morebiti tudi letas prav terdno sklenili, se poboljšati, pa ste zopet od skušnjave premagani, v stari greh nazaj padli, bi radi vstali, in si vender vstati ne upate, že sami nad seboj hočete obupati, de se ne bote nikdar več mogli poboljšati, in mislite, de je za vas že vse zastonj, de ste že večno pogubljeni; o tudi vi bodite potolaženi, vi grozno nesrečni, tudi zavolj vas je Jezus v nebesa šel, tudi za vas pri svojim Očetu stoji in prosi, de bi ne bili večno pogubljeni; zatorej nikar ne obupajte, še enkrat pridite k Jezusu, še enkrat mu prav terdno poboljšanje obljubite, kličite iz vsigá od žalosti razjokaniga serca k ljubimu Jezusu, in tudi vam bo pomagal. Glejte, to je naše prvo veselje današnji sv. dan; *Jezus pri Očetu za nas prosi* — on je naš besednik, naš priprošnjik.

2. Pa kaj pomaga, preljubeznjivi! če ravno zdaj Bogu služimo, in tudi terden sklep imamo, v prihodnje ga nikdar več ne zapustiti; zakaj če se pretečenih dni svojiga življenja spomnimo, najdemo to ali uno, kar bi raji hotli, de bi se zgodilo ne bilo; zagledamo, de nam je veliko, še veliko pokore treba, in začnemo se bati, de nje tudi do smerti popolnoma dostali ne homo; žalostno hoče biti na novo naše serce. Tode veselimo se, preljubeznjivi! tudi v ti skerbi in britkosti nam hoče pomagati Jezus, ki danes častiljiv v nebesa gre. Kadar je pri zadnji večerji svoje telo in svojo kri aposteljnám v živež dal, je rekel: *To storite v moj spomin*. Po Jezusovim povelji se tudi res ravno to v njegovi večni spomin godi vsaki dan. Vsaki dan stojijo mašniki, Jezusovi namestniki, pred altarji, spremenijo po oblasti, ki jo imajo od zgorej, kruh in vino v meso in kri Jezusovo, povzdignejo obedvoje, ter tako rekoč Bogu Očetu rečejo: Glej, preljubi Oče! zavoljo terpljenja Jezusoviga, zavoljo Jezusove za nas prelite rešnje kervi ne zaverzi nas! usliši nas! usmili se nas! Kar pa delajo mašniki

pred altarjem, ravno to dela tudi Jezus v nebesih; zakaj on je pravi, veliki mašnik nove zaveze. Kolikorkrat mašniki daritev sv. maše pred altarjem opravljajo, stopi Jezus sam, tako rekoč, pred svojiga Očeta, mu pokaže svoje rane, svojo prebodeno stran, in reče: Glej, Oče! toliko sim jez za nje prestal in terpel, poglej na moje rane, mojo stran: odpusti jim grehe, odpusti jim zaslužene šibe, daj jim zopet svojo gnado. Kjer pa Jezus sam prosi, tam Oče odreči ne more. Za tega voljo, preljubeznjivi! bodite vselej, kolikorkrat ste pri neskončno imenitni daritvi sv. maše pričujoči, bodite vselej prav v duhu zbrani, od sv. ognja vneti; pomislite, kje se znajdete, kaj se godi; in kar vam je nar bolj pri srcu, kar bi nar raji dosegli, posebno kar zveličanje duše zadeva, to posebno Jezusu pri sv. maši goreče izročujte, de naj vam po ti neskončni daritvi uslišanje pri Očetu sprosi. Le verjemite, ljubi kristjani! Jezus vaše ponižne molitve ne bo zavergel. In jaz bi rekel, presveta daritev sv. maše, katero mašniki po vsim svetu vsaki dan opravljajo, je nar imenitniji vzrok, de nas Bog zavoljo našiga grešniga življenja vidno ne strahuje. Ker Jezus vsaki dan pred njegovim prestolam kakor nar vikši mašnik stoji, in neskončno ceno svoje smerti Bogu daruje, potolaži jezo svojiga Očeta, de še svojo ojestro šibo nazaj derži, ktere smo že zdavnej vredni. Glejte, to je naše drugo veselje današnji sv. dan, de je Jezus v nebesa šel, *kjer zdaj pred svojim Očetam kakor veliki mašnik vedno stoji*, in prosi, de nas Bog v svoji pravični jezi ne kaznuje.

3. *Za vas je dobro, de grem k Očetu; zakaj ako ne grem, Tolažnik ne bo k vam prišel; ako pa grem, vam ga bom poslal;* tako je tolažil Jezus pri slovesu svoje učence. In to je tretje veselje, današnji dan: Jezus je v nebesa šel, de nam zdaj potrebne darove sv. Duha iz nebes pošilja. Sicer je svetlo solnce na nebu, ali vender je na zemlji tako terda noč, de pravo pot proti nebesam le težko najdemo; in blagor mu, kdor je še nikdar ni zgrešil! Tega obdaja temna noč hudobnih ljudi, med kterimi mora živeti; uniga temna noč pohujšljivih zglédov, ktere mora vedno gledati; tega obdaja črna tema greha in grešne navade, v katero je zabredel, uniga strašna noč hudih skušnjav, ki ga nazaj vlečejo v stari greh, kteriga je komaj zapustil; tega obdaja tema terpljenja, v kterim mu je obupati, uniga žalostna noč vednih dvomov nad Božjo pravico, nad Bogam, nad večnostjo. O kako težavno je v taki noči hoditi, in vender prave poti proti nebesam ne zgre-

šiti. In kakor so aposteljni, ko se je strašen vihar vzdignil, in protil njih barko potopiti, v strahu Jezusa zbudili, ter klicali: *Gospod, pomagaj nam, poginjamo*: ravno tako moramo tudi mi v tako veliki in strašni noči vsi vpiti: Jezus, Gospod, noč je, strašna noč, pomagaj nam, razsveti nas; pravo pot zgrešujemo, se pogubljam. In bodimo zopet veseli, preljubi moji! Jezus je v nebesa šel, sedi kakor Gospod nebes in zemlje na desnici Očetovi, pripravljen, luč sv. Duha dati vsim, ki ga zanj prosijo. Zatorej ti, ki te obdaja temna noč hudobnih ljudi in pohujšljivih zglede, kliči k Jezusu, in razsvetil te bo, de pohujšan ne boš. Ti, ki te obdaja črna noč stariga greha, kliči k Jezusu, in razsvetil te bo, de spoznaš, v kaki nevarnosti si, in de večno pogubljen ne boš. Ti, ki se znajdeš v strašni noči skušnjav, o vpi k Jezusu, in razsvetil te bo, de pota nedolžnosti ne zgubiš. Ti, ki hodiš v temi težav in terpljenja, kliči k Jezusu, de ti da luč poterpežljivosti, de križeviga pota nevoljin ne boš. Tudi ti, ki dvomiš nad Božjo previdnostjo, o ti se znajdeš v žalostni noči, za katero več belo jutro ne pride, temuč rada v obupanji konča; o kliči s povzdignjenima rokama, in vpi k Jezusu, in razsvetil te bo, de Boga ne zatajiš, in večno nesrečen ne boš. Glejte, tako nam Jezus z nebes pošilja luč vsim, ki ga zanjo prosimo, de se v temi in noči tega življenja ne zmotimo, ne pogubimo. In to je naše tretje veselje današnji dan.

4. In zadnje veselje, kteriga moramo današnji praznik premisliti je to: de je Jezus v nebesa šel, nam sedeže v Očetovi hiši pripraviti. Kako žalostno je moglo biti, pred Jezusam umreti, kadar ljudje še prav vedili niso, kaj in kako bo na unim svetu. Pot v večnost je bila vsim žalostna pot v ptujo, neznano deželo. O kako vesela pa je lahko za nas kristjane smertna ura, od kar je Jezus na svet rojen, kar je Jezus v nebesa šel. Mi vemo, kaj grešnike unkraj groba čaka, in zato se greha varujemo; mi pa tudi vemo, koliko veselje je tistim prihranjeno, ki v skušnji življenja srečno premagajo, in zato pobožni kristjan vselej z mirnim sercam umira, ker ve, de skoz smert le prah te zemlje z nebeškim bogastvam, solze z veseljem, terpljenje s počitkam zamenja; zdi se pobožnemu kristjanu smertno uro, kakor de bi Jezusa vidil proti nebesam se vzdigovati, in še potama žalostne aposteljne tolažiti: Nikar ne žalujte, jez grem k Očetu, vam sedeže pripraviti, de, kjer sim jaz, tudi vi bote. Zato radi in pogosto povzdigujmo svoje oči s te do-

line solza proti nebeškemu domu, kamor je Jezus pred nami šel, nam prebivališ pripraviti, tje, kjer bo Gospod sam zbrisal solze od naših oči, ter bo storil vse novo, ker je poprešnje minulo. Radi se ozérajmo proti nebesam v skušnjavah in britkostih tega življenja. Studi se mi nad zemljo, kadar se nebes spomnim, pravi sv. Alojzi; in sv. Hieronim govori: Noben trud ni prevelik, s katerim se večno življenje zasluži. Radi storimo to po zgledu svetnikov, katerih serce je hrepenelo po prebivališu Gospodovim, in razun v njemu nikjer ni pokoja najdlo. Za tega del, preljubeznjivi! nikar se ne bojmo smertne ure, nikar se ne bojmo pota na uni svet, samo de se kratke dni svojiga življenja zapeljivimu svetu ugibamo, se greha varujemo, v Jezusovi ljubezni ostanemo, smert nima potem za nas nič strašniga več, pot k pokopu nam bo le pot v lepši, boljši, srečnejši deželo, tje, kamor danes Jezus pred nami gre, nam sedeže pri Očetu pripraviti.

Tako, preljubi, je Jezusov vnebohod za nas dan veselja, ker za nas prosi pri Očetu, se za nas vedno Njemu daruje, nam daje od zgorej dobriga Duha, gnado razsvetljenja in dar moči, ter nam pripravlja pri Očetu veselo prebivališe; in res je torej, kar On svoje učence zagotovi: *Za vas je dobro, de grem k Očetu.* O de bi se pač mi njegove dobrote po moči vredne storili s tim, de bi se radi Njemu priporočevali in njegoviga zasluženja vdeleževali, prejete darove dobro obračali, in se za prihodnje veselje skerbno pripravljali! De, Gospod, danes o veselim prazniku tvojiga častitljiviga vnebohoda Ti obljubimo, se za to z vso močjo truditi, de pridemo tje, kjer si ti na desnici Boga Očeta v vsi časti in mogočnosti; pa tudi Tebe prosimo, de nas podpéraš v našim sklepu; in preden današnji praznik zemljo zapustiš, in k Očetu v svojo čast greš, Te prosimo še eno: kakor si svoje učence blagoslovil pred vnebohodam, tako povzdigni tudi danes nad nami svoje milostljive roke, in daj nam svoj sv. žegen, de nas spremlja na truda polni poti tega življenja skozi in skozi, de tudi mi enkrat za Teboj in k Tebi pridemo v nebesa, de bo dan naše smerti tudi dan našiga vnebohoda! Amen.

K.

Šesto nedeljo po veliki noči.

„Kadar pride Učenik, kteriga vam bom jest poslal od Očeta, Duh resnice, kteri se od Očeta izhaja, on bo pričeval od mene.“ Jan. 15, 26.

Priprava za sv. Duha.

Jezus napoveduje po današnjim sv. evangeliu svojim učencam prihod sv. Duha, ki ga bo On od Očeta poslal, de jih bo vso resnico učil, in od njega pričeval; napoveduje jim pa tudi hudo terpljenje, ktero bodo mogli po njegovim odhodu od hudobniga sveta terpeti. Dvojno jim torej Jezus prerokuje, ki je viditi eno drugimu nasprotno: sv. Duha in terpljenje; Tolažnika, ki serce z veseljem napolni, in britkosti, ki ga z žalostjo navdajajo; sv. Duha, ki poterdi in serčne stori, in terpljenje, ki pobije ter serčnost jemlje. Pa oboje se strinja; sv. Duh se imenuje Tolažnik, ki veselje v naše serce prinese; od britkost pa uči sv. Jakop, de naj si jih v veselje štejemo, ker nam priložnost dajo, večno veselje zadobiti. Sv. Duh, ki v človeku prebiva, mu spričuje, de je otrok Božji: „*Duh sam je, ki priča našimu duhu, de smo otroci Božji*“. Pa tudi terpljenje, ki nas zadene, nam daje enako spričevanje: „*kteriga Bog ljubi, ga tepe, in šibo pošlje vsakimu, ki ga hoče za otroka sprejeti*“.

Zakaj je pa, vpraša sv. Avguštin, Kristus aposteljniam sv. Duha še le po vnebohodu hotel poslati? Zato, de bi bolj spoznali, kako močno ga potrebujejo. Dokler so v družbi svojiga Božjiga Učenika bili, jih je nagnjenje do Njega tako pooblastilo, de za sv. Duha niso dovolj pripravi bili, in si ga niso toliko želeli. Še le, ko so od Jezusa ločeni bili, so spoznali svojo potrebo in so se v njih obudile želje ga prejeti. Sv. vero po vsim svetu oznanovati jim je bilo naročeno, pa vsiga še niso prav razumeli; terpljenje, ki je s tim delam sklenjeno, jim je bilo napovedano, pa so bili vsi boječi. Kako jim je bilo treba Duha resnice, de bi jih učil, Duha moči, de bi jih s serčnostjo navdal! Zato jim Je-

zus večkrat to pomoč napoveduje: „*Kadar pride Učenik, kteriga vam bom jez poslal od Očeta, Duh resnice, bo od mene pričeval*“. Aposteljni niso dvomili, de se bo Jezusova obljuba spolnila. Zato se zaprejo po vnebohodu v Jeruzalemu in se pripravljajo na prihod sv. Duha, ki jim je bil obljubljen, z veliko gorečnostjo prosijo, de bi prišel ter jih pripravne storil za njih sveto in težavno opravilo.

Ne le aposteljniam, vsim vernim je po Kristusu sv. Duh obljubljen in zaslužen; vsi smo ga tudi potrebni za imenitno delo svojiga zveličanja, ker nihče ne more reči: „Jezus Kristus, razun v sv. Duhu“. Vsi bi se pa tudi mogli po zgledu aposteljniov zanj pripravljati, de bi ga obilno deležni bili in bi On pri nas vredno pribežališe najdel. Ker se ravno praznik sv. Duha približuje, kratko pomislimo, *kako naj se zanj pripravljamo, de bi ga nekoliko vredni in obilno deležni bili.*

Kolikor imenitniši in potrebniši je kaka reč, toliko skerbneji mora tudi naša priprava zanj biti. Nič pa za nas ni bolj imenitno, nič bolj potrebno, kakor sv. Duh s svojimi gnadami in darovi. Zato nas za pripravo na njegov prihod opominja že lastna *potreba in slabost*. Koga zamoremo sami iz sebe? Ali ne občutimo v sebi tolike nezmožnosti in počasnosti za delo zveličanja? Ali nas ne zadržujejo od tega naši opravki in zgledi hudobniga sveta? Ali ne čutimo, de smo se že večkrat spotaknili in Gospodovi postavi nezvesti bili? Ali se nas ne loti v časih nekaka nezaupnost, kar zadeva naše delo za nebesa? Kako zaželen torej in potreben je nam vsim razsvetljevavec, de bi spoznali večno Modrost, in kaj Ona od nas terjaja; spoznali sebe in vse, kar smo se že pregrešili, kar nas nar bolj slabe in nestanovitne dela; kratko, de bi prejeli luč od zgorej, ki razsvetluje naše serce in naše pota. Kako koristen in potreben nam je vsim poterdnik zavoljo našiga slabiga nagnjenja, de bi to, kar smo po njegovim razsvetljenji spoznali in začeli, serčno in srečno dokončali, vselej pri njem moč v slabosti in obupljivosti iskali in zadobili! Kako bi nam bilo treba zdravnika, ki ozdravi naše slabosti, zaceli naše dušne rane, ki merzlo ogreje, napčno poravna! — Ker nam je razsvetljenja, moči in zdravila tako treba, zato tudi *sv. cerkev*, kakor na druge imenitne praznike, tako tudi na praznik sv. Duha svoje otroke skerbno

pripravlja in jih opominja, de bi se tudi sami pripravljali. Ona je vpeljala kratko pred tim praznikom križev teden, dneve, ki so po besedah rimskih šegnih bukev dnevi pokore in solza, molitve in posta. Ona zapove pred ta dan post, de bi se po zgledu prvih kristjanov po duhu in po telesu na veliki praznik pripravljali. Ona že več nedelj v svojih evangelijih govori od prihoda sv. Duha, ki nas bo učil vse, karkoli je Jezus oznanoval, ki nas bo poterdil k vsimu dobrimu, ki nas bo očistil slabost. — Ravno to nas uči *zgodbe aposteljnove in prvih vernih*, ki so bili zbrani po Jezusovim povelji v Jeruzalemu in pričakovali pomoči od zgoraj. Če so se pa aposteljni pripravljali za prihod sv. Duha, ali bo nam slabim stvarém ta priprava menj potrebna? Zbrani aposteljni nas pa s svojim zgledam tudi učé, kákošna naj bo naša priprava. Pri-poveduje nam sv. pismo, de so se po vnebohodu svojiga Učenika zbrali v svojim stanovanji, ter so stanovitno molili. Tako se moramo tudi mi v duhu zbrati, svoje serce greha očistiti in vsiga nepotrebni ga raztresenja varovati, in sploh za veči gorečnost v svoji pobožnosti in molitvi si prizadevati.

1. Pred vsim moramo serce *greha očistiti*, de bo pripravno za sv. Duha; zakaj Duh Božji in duh pregrehe, sveti Duh in duh svetá se ne spovzemata; suženj satana ne more biti tempelj sv. Duha, čigar modrost v hudobnim sercu ne prebiva. Zato si se že pri sv. kerstu, kjer te je sv. Duh pervikrat za svoj tempelj posvetil, odpovedal vsimu hudobnimu djanju, hudobnimu duhu. Ako se je pa tvojiga serca ta duh vnovič polastil, ga moraš vnovič pregnati, se mu spet odpovedati, de se za sv. Duha pripraviš.

Ta hudobni posvetni duh je pa po besedah sv. Janeza poželenje mesá, poželenje oči, in napuh življenja. Pred vsim mora torej

a) serce čisto biti vsigameseniga *poželenja*, ker se nad tim graham nar bolj studi sv. Duhu, ki se je prikazal v podobi čistiga goloba, in je le ženin čistih duš, ki se med lilijami pase; *nikdar* pa, pravi Gospod, *moj Duh ne bo prebival v mesenim človeku*, in gnjusoba je pred Gospodam vsakteri, ki je tudi le v sercu omadeževan. In če je tudi popred sv. Duh v njem prebival, in ga s svojimi darovi napolnil, pred duham nečistoti bo gotovo zbežal, in zapustil bo to stanovanje, dokler ga ne najde očišeniga in osnaženiga. Zato je Salomona, ki je bil z daram modrosti pred vsim napolnjen, zapustil Duh Božji, ko se je duhu nečistosti vdal,

in njegova modrost je postala nespamet. Tako je zbežal od Samsona, ki je bil poln moči, pa nečistost ga oslabi ter izda sovražnikom. Ravno tako dan današnji med nami. Marsikteri je mnogo obdarovan od Boga, pa nečisti duh se ga polasti, poprešnja modrost zbeži in on postane ves suženj greha; in če hoče spet zadobiti sv. Duha, je pred vsim treba, da očisti svoje serce od vse gnjusobe nečistosti. Le potem je Duh Božji spet napolnil Davida, Avguščina in druge, ko so se spokorili za svoje nečiste dela, in so odpušenje zadobili v solzah pokore. Zato pa, ker je malo čistih ali očišenih serc med kristjani, tudi Duh Božji človeški rod zapuša. Še ni odrastla mladost, in že je omadeževana z nesramnim obnašanjem ter sramožljivost beži pred njenim prederznim vedanjem; sv. Duh z angelam varham zbeži in žaluje, ker vidi oskrunjen tempelj, njemu posvečen in skerbno obvarovan. O de bi vsi, ki se pripravljamo za sv. Duha, serce vnovič z vso skerbjo očistili vsih nečistih misel in željá, da bi nas Duh Božji očišene najdel ter s svojimi gnadami napolnil!

b) Nasproti sv. Duhu je *pošelenje oči*, vse prevelike časne skerbi, nečimurnost sveta, lakomnost blaga. V sercu, ki je vse persteno, prepolno ternja posvetnih skerbi, Duh Božji ne najde prostora; malik sveta prežene sv. Duha. Poterdi se nad takim, da dvema gospodama nihče ne more služiti; prigodi se jim, da, ko po bogastvu hrepené, padejo v zaderge in skušnjave hudičeve. Ker se je ta duh Judeža polastil, ga je zapustil Duh Gospodov, in satan je oblast čežnj dobil. Zato pravi sv. Peter Ananiju, ki se je zavoljo blagá lagal: *Zakaj si pustil svoje serce od hudiča tako prevzeti, da si sv. Duhu lagal . . Ti se nisi zlagal ljudem, ampak Bogu.* Ker jih pa tudi zmed kristjanov toliko le svetu in samopridu služi, jih zapuša Duh Božji, da nima teka ne speha njih delo, da nima pokoja ne mirú njih serce. Oni so deleč od blagra, ki ga Jezus izreče nad uboge v duhu. Ako hočeš tedej pripraviti svoje serce sv. Duhu, ne pozabi, da je le eno potrebno: iskati pred vsim Božjiga kraljestva; pojdi tako skoz časno, da ne zgubiš večniga; ko si s telesam na zemlji pri delu, bodi z duham v nebesih pri Bogu, enak brodniku, ki se po morji vozi, pa se na zvezde ozéra.

c) Zaderžek Tolažniku sv. Duhu je tudi napuh življenja. *Bog se prevzetnim zoperstavi, ponižnim daje svojo gnado.* Napuh je začetek vse pregrehe; zraven pregrehe pa Duh Božji ob-

stati ne more. Napuh stori perve starše nepokorne in Duh Božji od njih beži. Duh Božji zapusti prevzetniga Savla, ter si zvoli ponižniga Davida. On si pred vsimi zvoli za svojo nevesto ponižno devico, ki se le dekle Gospodovo imenuje, ter jo z nar večimi gnadami napolni. Sv. Duh ni mogel obstati pri prevzetnih poglavarjih zvoljeniga ljudstva, ter si zvoli proste, ponižne ribče za razširjanje njemu zročniga kraljestva. On zaverže prevzetniga farizeja ter obdaruje ponižniga cestinarja. Zares, kako bi ta Duh, ki le ponižnost uči, prebival v sercu, ki je polno napuha? kako bo gospodoval tam, kjer lastni duh mogočno kraljuje? Če se tedej hočeš za njegov prihod pripraviti, odpovej se spet napuhu kakor pervikrat pri sv. kerstu, ko te je za svoj tempelj izvolil; obleci oblačilo spodobne ponižnosti, ki vijoliei enaka na skrivnim dober duh od sebe daje. — Sploh, naj prebiva kateri greh koli v tvojim sercu, ga moraš zatreti, ako želiš sv. Duha prejeti. Dokler je serce sužno grehu, sv. Duh vanj ne more. V resnici, kako bi Duh ljubezni prebival v sercu, ki je polno nevošljivosti? Duh krotkosti in ljubezni v sercu polnim togote in sovraštva? Kako Duh resnice v sercu polnim laži in hinavšine? Duh modrosti v sercu polnim nečimurnosti? Naj zato slehern pogleda v svoje serce, in naj prežene iz njega pregrešniga duha, de bo pot pripravljena sv. Duhu; naj se očisti stariga kvasú, ki kazí serce, de bo okusil sladkost sv. Duha; naj prežene pregrehe z nasprotnimi čednostmi, in Duh Božji bo očišeno najdel hišo in z veseljem v nji prebival.

2) De pa popolnoma pripraviš prostor sv. Duhu, ki hoče celo tvoje serce, spravi kolikor mogoče tudi *take šelje* iz serca, ki same na sebi niso pregrešne, pa vender moč sv. Duha opoverajo. Pobožniga Jordana, nastopnika sv. Dominika, so prosili v praznik sv. Duha, de naj jim da kak lep nauk za podučenje. Jordan, ki je bil ravno bolan, ter ni mogel veliko govoriti, ukaže prinesti kozarec poln vode, ga pred njih očmi izlije in z vinam natoči, rekoč: Razuméte, kaj to pomeni? De je zamogla ta posoda vino v-se vzeti, se je moglo iz nje spraviti, kar je bilo popred v nji. Aposteljni so bili napolnjeni s sv. Duham, ko so se lastnemu duhu odpovedali. Pojdi in stori ravno tako; odpravi vse, kar koli zapéra pot prihodu sv. Duha. Jezus sam je rekel svojim učencam: Boljši je za vas, de vas zapustim; zakaj, če ne grem, sv. Duh ne bo prišel. Zakaj to? vpraša sv. Avguštín. Zato, odgovori on sam,

ker so bili aposteljni preveč navezani na pričujočnost Jezusovo, niso bili pripravni za glas sv. Duha; oni so mogli to prijetno vidno družbo zgubiti, de bi sladkost in moč nevidne družbe sv. Duha bolj občutili. Kristjani, če je bilo to pri aposteljnih treba, kolikanj več vzroka je, de mi serce oprostimo takih reči, ki bi utegnile prihodu sv. Duha na poti biti! Oprosti torej svoje serce od prevelikih skerbi, váruj se nezmerne žalosti, spravlaj iz serca prirojene slabosti, de strupeniga sadú ne prineso; ne navezuj serca preveč na svet in na njé, ki so tebi ljubi, na prijatle, otroke, dobrotnike, starše. *Kdor očeta ali mater bolj ljubi, kakor mene, ni mene vreden*, govori večna Modrost. Zato so se tudi aposteljni po vnebohodu v samoto podali, de bi jih druge reči ne motile. Tudi ti, boš v taki samoti nar. bolj pripraven, zaslišati notranji glas sv. Duha, ki se ne sliši v šumu svetá; *v samoti bom govoril tvojimu sercu*, govori že po preroku Ozeji. To je notranja samota duhá, v kateri oprostiš svojo dušo vnanjih opravil, zapreš svoje oči in ušesa vnanjimu hrupu, tako rekoč sebi odmerješ, de sv. Duh v tebi živi, in če je bolj očišeno in oprosteno tvoje serce, bolj je pripravno, z gnado sv. Duha napolnjeno biti.

3) Ker je pa to delo težavno in si gnade sv. Duha nikdar ne moreš zaslužiti, ampak mu le nekoliko zadržke odpraviti in pot pripraviti zamoreš, ako tako serce očistiš in s čednostmi zaljšaš, je treba njega samiga prositi, *v molitvi* in sploh v sv. premišljevanji se za njegov prihod pripravljati. To so storili tudi aposteljni, ko so bili združeni v stanovitni molitvi. O s kako gorečnostjo so oni proti nebesam zdihovali in prosili, de bi prejeli njega, ki bi jim njih Učenika namestil, ki bi jim bil novi Učenik, Toladžnik, Zdravnik in vse. Živo so spoznali in občutili, kako ga jim je treba, de bi zamogli veliko njim zročeno delo doveršiti. Zato so ga tako želeli in prosili v goreči molitvi deset dni. Ta njih goreča molitev, perva pobožnost vernih, je zadobila nar. večí gnade, samiga sv. Duha; in oni so gotovo nar. bolj vedili kákošna mora biti priprava, ker jih je njih Božji Učenik sam podučil. Pripravljajmo se tudi mi z enako gorečnostjo v molitvi, ako ga želimo prejeti; in to moramo želeti, ako le svojo potrebo spoznamo. Kdo bi pa téga ne spoznal, ako le sam sebe kaj premisli, svojo nevednost v sv. rečeh, kjer potrebuje razsvetljenja, svojo nestanovitnost v dobrim, kjer je treba poterjenja, svojo slabost v britkostih, kjer si želi toladžnika! Sklenimo torej tudi mi svoje serca

in želje z molitvami zbranih aposteljnov; sklenimo svojo prošnjo s prošnjo Marije device, ki je tudi z aposteljni molila v Jeruzalemu. In nebeški Oče bo dobriga Duha dal vsim, ki ga zanj prosijo. Toliko bolj gotovo bo uslišal naše prošnje, ker ga ne prosimo kaj posvetniga, ampak za njegoviga Duha, ki nam je vsim potreben, ker brez njegove gnade ne moremo nič za večno zveličanje storiti. Bodimo po zgledu aposteljnov stanovitni v svojih molitvah; in če pretečeniga tedna nismo dovolj v to obernili, storimo tolikanj več v pričujočim; pa ne le zdaj, vse leto naj ne mine noben dan, de bi ne prosili Očeta za dobriga Duha. Prosimo ga posebno, kadar si sami ne vemo svetovati, kadar v dobrim omagujemo, kadar smo v nevarnosti grešiti; pa tudi, kader smo padli, se z zaupanjem k njemu obernimo. Prosimo pred vsim našiga Srednika Jezusa Kristusa, ki nam je sv. Duha zaslužil in obljubil ter ga je svojim učencam poslal. Prosimo ga s prošnjo vse sv. cerkve, pri kateri vedno ostane ž njo natanko združen in jo vlada. Prejmi, kristjan, ako je mogoče, po željah te skerbne cerkve, ki je nekdaj tudi zapovedovala, sv. zakramente k prihodu sv. Duha; to so tekoči, živi studenci, po katerih nam sv. Duh svoje gnade deli, ter v nas pride prebivat. Tako boš vreden tempelj pripravil sv. Duhu, in On bo tvoj vodnik in varh, tolážnik in pomočnik. Pa tudi nebeški Oče in usmiljeni Jezus bota ž njim prišla in prebivala pri tebi dobrim otroku že tukej na zemlji, de te enkrat vzamejo k sebi v nebeško prebivališje, kjer boš za zdanjo pobožnost svojiga serca prejel večno plačilo. Amen. Č.

Binkoštno nedeljo.

„So se jim prikazali razdeljeni jeziki kakor ognja.
In so bili napolnjeni vsi s sv. Duham.“ Dj. ap. 2.

Sveti Duh luč in oginj.

Ko je bil Salomon dozidal svoj tolikanj častitljivi tempelj, poklékne vpricho duhovnov, starašin in pervakov in neštevilniga

ljudstva pred altar, razpne roke proti nebesam, začne moliti in s častitljivimi besedami neskončno velikiga Boga hvaliti in povzdigovati, ter prositi, de naj njegovo in njegoviga ljudstva molitev na tem svetim kraji vselej usliši. Ko Salomon odmoli, se zgodi čudež: kar neprevidama šine *oginj* z *nebes* in zažge množico žgavnih in klavnih darov, ki so bili tam pripravljeni. Vsi Izraelci se pred tem čudežem na zemljo veržejo ter molijo in predobrotljiviga Boga hvalijo.

Ta prečudni ogenj, s katerim je Bog Izraelcam večkrat njih darove zažgal, ko jim je hotel posebno dopodajenje pokazati, ta nebeški ogenj stare zaveze je bil živa podoba nebeškiga ognja nove zaveze, kateri je sv. Duh, razsvitlovavec in posvečevavec, in je bil današnji dan v podobi ognjenih jezikov nad aposteljne prišel, ter jih je s svojim dobrotnim nebeškim ognjem razsvetil, vžgal in napolnil. Ta duhovni, ta predobrotljivi, ta vsigamogočni Ogenj je vse življenje vernih stare in nove zaveze; kogar ta ogenj ne razsvetluje in ne vnema, on ne more Bogu dopasti, ne more nič zaslužljiviga za svojo večno srečo storiti. Gorje nam, ako ogenj sv. Duha v naših srcih ugasne! De ga bomo vedili skerbnejši varovati in vžigati, bomo nekoliko bolj premislili: *Kako je bil in je sv. Duh luč in ogenj stare in nove zaveze.*

V osmim razdelku apostolske vere mólimo: „*Verujem v sv. Duha*“. S temi besedami hočemo reči: Verujem, de je sv. Duh právi Bog, kakor Bog Oče in Bog Sin, in de se on od Boga Očeta in od Boga Sina izhaja od vekomaj. Sv. Duh je tretja oseba ali peršona v presveti Trojici, je právi, resnični Bog, ker Božje imé, Božje lastnosti, Božjo čast, Božje dela se mu prilastujejo, kakor Bogu Očetu in Bogu Sinu. Kristus sam, večna resnica, nas je tako učil; „*pojdite po vsim svetu, učite vse narode, keršujte jih v imenu Očeta, Sina in sv. Duha*“, je rekel aposteljnám, in je s tem na tanko razložil tri osebe Božje, in tretja je tedaj sv. Duh. Tudi ljubljenec Jezusov, sv. Janez, lepo piše: „*Trije so, kateri spričevanje dajejo v nebesih: Oče, Beseda in sv. Duh; in ti trije so Eno. Trije tedaj Eno, — in tretja oseba med njimi je sv. Duh: Ker se pa vsaki Božji osebi posebne dela prilastujejo, je vprašanje: Kaj dela sv. Duh? Kaj je delal v stari, kaj dela v novi zavezi?*

1. „Sv. Duh je goreča svetilnica v noči tega svetá“, pravi sv. Krizostom. Človeška duša je z greham oslepela in otemnela; sv. Duh ji da spet luč, in razsvetluje njen um, de bi zopet dobro razločila od hudiga. Duša je z greham obolela in se k hudimu nagnila; sv. Duh ji moč daje, in jo nagiba, de bi po volji Božji delala. Duša človeška se je z greham od Boga odvernila, in se v sovražnico Božjo zvergla; sv. Duh ljubezen Božjo v dušo vlije, jo spet stori prijatlico Božjo. Sv. Duh nas razsvetluje in posvečuje. Te dobrote in milosti je Jezus nam zaslužil in sv. Duh jih nam delí. Tudi že precej pervim staršem in vsim njih mlajšim jih je delil zavoljo prihodnjiga Odrešenika, zakaj tudi v stari zavezi je bila svetost zapovedana, ker je pisano: „*Bodite sveti, kakor sim Jest svet*“. (Lev. 11.) Tako je bil sv. Duh *goreča svetilnica v noči tega svetá* že precej od začetka sveta. Sv. Duh je bil svetilnica že v unih silo davnih časih, ko je bil Bog svet vstvaril in *se je razprostiral nad vodami*, kakor nam sv. pismo pravi. Ravno tako se je on razprostiral in se razprostira nad človeškim djanjem in nehanjem; navdihoval je svetim očakam in prerokam spoznanje Božje, ljubezen do resnice in do poštenih djanj, gnus do zmote in greha, in je tolažil zlasti Božje ljudstvo v njegovih težkih stiskah in poskušnjah s sladkim upanjem prihodnjiga Odrešenika.

Z ognjem sv. Duha navdihovan se je nedolžni *Abel* pravičniga ohranil zraven svojiga nezbožniga, nevošljiviga in hudodelniga brata; Noe je stanoviten kakor kamnat steber odvrčal od svoje deržine gnusobo in ostudnost, kateri je ves drugi človeški rod vdan bil in se je pravičniga in čistiga z vsimi svojimi vred ohranil. S tem ognjem ogret je premagal *Abraham* samiga sebe ter Bogu vero in pokoršino ohranil, svojiga sina pa darovati hotel. Z lučjo sv. Duha razsvitljeni in z njegovim ognjem oserčeni so zmagali *Daniel* in njegovi tovarši, ne le kar kralja Nabuhodonzarja, leve, drakona in ognjeno peč, ampak kar je še kaj veliko večiga: oni so zmagali sami sebe, svoje nagnjenja ter se med nar. silniši neversko gnusobo nedolžne ohranili. Kaj hočem reči od serčniga *Jošefa*, ki je vnet z ognjem Božjim to premagal, v čimur jih je nar. več časno in večno nesrečnih? kaj od *Davida*, ki je v nedolžnosti svoje duše v imenu Božjim zvernil Golijata velikanskiga? kaj od vdove *Judite*, ki je v gnadi sv. Duha in v ojstri pokori živeča otela ves narod, de ni poginil? kaj od čiste *Suzane*, ki je kakor Judita, v nar. večí nevarnosti krono čistosti ohranila? O kristijan, ne bom govoril od

Mozesa, Eleazarja, Makabejcev in brez števila drugih junakov stare zaveze; vprašam te pa, ali spoznaš in razvidiš čast in moč Boga sv. Duha, ktera se je že v davnih predkristusovih časih v njegovih vernih razodevala? Ali te ne boli serce, ko se spomniš, de sv. Duh tebi v novi zavezi še veliko veči in več pomočkov deli, kakor unim junakam nekdanjih silo davnih časov, de te tolikanj močno razsvitluje, greje in k dobrimu budi; ti pa si morebiti ves merzel, mlačin, nepokoren, omadežan in do gnusobe z graham oskrunjen, de Duh Božji v tebi ne more ne prebivati, ne dopadajenja nad tabo imeti, te ne zveličati.

Serčni možje *preroki* so svarili nejevero in grešno gnusobo, ne le v priprostih in nizkih, ampak z ravno toliko odkritoserčnostjo in močnostjo napake in hūdobje kraljev in imenitnikov, — so prihodnje reči na jezera let naprej razodevali, kakoršnih ne v nebesih ne na zēmlji nobeno živo bitje razun Božjiga duha ni moglo vediti, ne spoznati. To jim je vēliki Bog in *Razsvitlovavec sv. Duh* navdajal, govoril, in je po njih in tudi po vsih Božjih pismih stare in nove zaveze take resnice in skrivne reči razodeval, ki jih noben človešk um ne more vediti, ne znajti, ne zapopasti. Torej uči tudi pervak aposteljnov, rekoč: „*Nobeno prerokovanje ni nikoli prišlo iz človeške volje, temuč sveti možje so govorili, kar jim je bilo od sv. Duha navdihnjeno*“. (2. Pet. 1, 21.) Lepo piše sv. Ciril Jeruzalemski od moči sv. Duha, rekoč: „Kogar sv. Duh razsvetli, se nad ljudi povzdigne, de vidi, kar ni vidil. Telo sicer na zemlji ostane, duša pa nebo gleda kakor v ogledalu. Moč sv. Duha je kakor iskra, ki deleč leti, tako de tudi vidi, kar drugi delajo, kakor je p. Elizej vidil, kako je bil njegov služabnik Gieci ozdravljeniga Namana za denar ogoljufal. Izaija vidi 1000 let naprej razdjanje Jeruzalema“. — Pred vsim častitljivo pa je, kar so preroki po navdajanji sv. Duha že toliko silo veliko let od obljubljeniga Odrešenika prerokovali. Njegov rod, rojstno mesto, njegova mati, stan časa ob njegovim rojstvu, njegovo življenje in nauk, zlasti njegovo terpljenje, britka smert itd. — vse je bilo tako naznanovano, kakor de bi ga bili preroki pred seboj vidili, ko so prerokovali in pisali. Kako močno to našo vero poterjuje, pa tudi veliko čast in molitev do Boga sv. Duha, ki je ljudem take skrivnosti navdajal.

Ker sveti možje niso sami iz sebe govorili in pisali, ampak vse iz moči in navdajanja sv. Duha, vidimo iz tega *veliko ime-*

nitnost in čast vsake, tudi nar manjši besedice sv. pisma, postavim, *listov in evangelijev*, ki se beró pred pridigo ob nedeljah in praznikih. Preroki, evangelisti in drugi sveti možje, ki so sv. pismo pisali, niso nič družiga, kakor pisavci sv. Duha, ki so le samo tisto pisali, kar jim je sv. Duh navdajal in ukazal pisati. Psalmi ali Davidove sv. pesmi, ki zvestimu bravcu tako globoko v serce segajo, in ga tako prijetno povzdigujejo, te pesmi niso Davidove ali družiga pisavca, ampak delo sv. Duha, kar David sam v 44. psalmu priča, ker pravi: „*Moj jezik je, kakor pero pisavca, ki hitro piše*“. Vsi sveti možje, ki so sveto pismo pisali, niso tedaj nič družiga, kakor tako rekoč *peresa*, ki so tako pisale, kakor jih je Duh Božji vodil, in vse te svete bukve, kakor pravi sv. Gregor papež, niso nič družiga, kakor *pismo*, kteriga nam je Bog iz nebes na zemljo pisal. „*Kaj je sv. pismo družiga, kakor pismo vsigamogočniga Boga do njegovih stvari?*“ so besede tega razsvitljeniga cerkveniga učenika.

O kristjan! ali spoznaš kajli, in zapopadeš, kako sveta, kakó visoka reč je sv. pismo? Ali se zdaj zaveš, koliko spoštovanje moraš imeti, ako kje bereš, slišiš na prižnici ali v spovednici, de to ali to govori sv. pismo? Ali kaj občutiš, kako ostudno grešitisti, ki s kakimi besedami ali nauki sv. pisma norčuje, ga v smešne ali nespametne reči meša, de bi nespremišljenim s tem kratek čas delal! Kadar kaj iz sv. pisma slišimo praviti, ali sami beremo, je ravno to, kakor de bi ta čas Jezus vpričo nas stal in nam pravil, ali sv. Duh v podobi goloba nam na uho govoril, ali pa nebeški Oče iz oblakov nas učil. Ali te kaj seree boli, kristjan, ako se spomniš, kako zanikerno si se morebiti večkrat obnašal, ko se je sv. evangeli bral, kako malo zvesto si poslušal, ko se je razlagal, ali pa še celo iz cerkve potegnil? Kaj ne, ko bi bil namesto Božje besede godec godel, ali pa kak posvetnež kaj norčaviga pripovedoval, kako zvesto bi bil poslušal, in še v misel bi ti ne bilo prišlo, de bi iz cerkve šel? Boj se torej in s straham pričakuj hudo, kar ti je Bog odmenil za to veliko nespoštovanje glasú Božjiga, pokori se in prosi, de bi njegov sveti serd tukaj s teboj opravil in ne segel unkraj groba. Tukaj mi v misel pridejo tudi nekteri silo prederzni ali pa zapeljani in nevedni kristjani, ki svoje pregrehe zagovarjajo ter sami sebe in druge slepé z izgovoram, *de ni tako hudo, kakor se pridiguje, de pridigarji le strašijo itd.*, desiravno bi mogli vediti, de v sv. pismu, v cerkvenih

očeti in v vsakim keršanskim nauku ali katekizmu je ravno to, kar duhovni pridigajo, in de morajo duhovni resnice, ki jih učé, iz sv. pisma in iz nauka sv. matere katoliške cerkve skazovati in spričevati. Ko bi taki človek tudi le samo Božje zapovedi znal in jih premislil, bi se mogel sramovati samiga sebe in svojiga prederzniga govorjenja; tode v enacih možéh ne govori njih prepričanje, ampak njih pregreha iz popačeniga serca, katero bi rado, de bi vse to res ne bilo, kar je zanje svarivniga in strašniga. Taki hudovoljneži zraven tega, de ljudi pohujšujejo, kateri niso dosti v veri vterjeni, še tudi sv. Duhu silno hudo nasproti delajo, kateri po mašnikih Gospodovih ljudstvu na zemlji svojo voljo naznanuje. Vse drugači je mislil sv. Bazili, kateri pravi: „Kakor pero ne piše, kar samo hoče, ampak kar pisavec hoče; tako pridigar ne pridiga iz sebe, temuč kar mu sv. Duh navdaja, in v njegovo serce piše in hoče, de naj sprejemajo serca poslušavcov.

2. Kako pa de je sv. Duh še zraven sv. pisma, ki ga je svetim možém stare in nove zaveze navdajal, *luč in ogenj* nove zaveze, vidimo, a) nad aposteljni in učenci iz današnjiga praznika. Poprej so bili boječi, slabi, nečimerni, brez žive vere, brez terdniga upanja, brez goreče ljubezni. Berž pa ko goreči jeziki, podoba sv. Duha, nad nje pridejo, so bili serčni, goreči, ponižni, poln vere, upanja, ljubezni do Boga in do bližnjiga. Sv. Duh jih je tako razsvetlil, de so zdaj vse Jezusove nauke popolnoma umeli, in kar so bili že pozabili, in česar so le še kakor iz spanja malo pomnili, vse jim je spet sv. Duh v spomin dal, vse jim je bilo zdaj jasno, in kar so vedili, pa ne umeli, jim je bilo zdaj svitlo, kakor beli dan. In kar je neslišan čudež: aposteljni so bili iz priprostiga ljudstva, sv. Duh pa jih je zdaj z učenostmi ozaljšal, jim dar jezikov dal, ki se jih nikoli niso učili, in verh tega jim je dodelil moč, čudeže delati; in tako so se ti priprosti, neučeni možje spremenili kar naravnost v učnike vsih narodov na zemlji. Kralji, cesarji, nar imenitniši modrijani in učeni tega svetá jim niso mogli zoperstati. Lejte in čudite se, kristjanje, kaj dela luč in ogenj vsigamogočniga Boga, sv. Duha!

b) Sv. Duh je po Kristusu postavljeno Božjo cerkev po zemlji razširil in jo razširja še zmirej. On je vodil besedo sv. Petra in njegovih poslušavcov oterpnjene serca mečil — in že na njegovo prvo pridigo se jih je 3000 spreobrnilo; dal je njemu in njegovim tovaršem tako moč v besedi in zraven tega še dar ču-

dežev, de so bili nar terši nejeverniki, jih poslušaje, s straham napolnovani, in so se po vsih krajih, kamor so sv. aposteljni prihajali, kar na trume k sveti veri spreobračali, in začele so se po vsih krajih občine keršanske. Začelo se je s časama vse novo življenje, ker aposteljni so šli na vse strani, po vsim znanim svetu, so učili, čudeže delali, kerševali, razdirali tempeljne nagnusnih malikov ter postavljali hiše Božje trojnoedinimu Bogu; ni ga bilo kraja, kamor bi ne bila prisvetila luč sv. evangelija. Spolnovalo se je prerokovanje psalmista, ki pravi: „*Poslal boš svojiga Duha, in bodo v novo stvarjeni*“. Res so bili prestvarjevani narodi z lučjo in ognjem sv. Duha. Poprej neusmiljeni, divji, požrešni, krivični, nečisti, so bili potem miloserčni, krotki, trezni, pravični, čisti — vredni, biti zbrani v lepi in častitljivi občini, sv. materi keršanski cerkvi, — vredni, neomadežano Jagnje Božje tudi vsak dan v svoje serce prejemati, — vredni, se po smerti v zmagovavno cerkev preseliti — pred obličje trojnoediniga Boga Očeta, Sina in sv. Duha. Lejte kristjanje, kaj dela luč in ogenj velikiga Boga, sv. Duha!

c) Kakor sv. Duh sv. cerkev razširja, tako jo on pa tudi varuje in ohrani. Že velikrat ste slišali, kaj so judje in nejeverniki, cesarji in kralji, učeni in nevedneži, malikovavci, vražniki, krivoverci, razkolniki in odpadniki počenjali, de bi Kristusovo nevesto, sv. cerkev, na zemlji zaterli. Koliko nedolžne kervi so prelili; koliko so se lagali, obrekovali in černili; koliko papirja so z lažmi popisali neverniki in krivoverci; koliko gerdobij, ostudnost in pohujšanja trosili, de bi verne od lepiga življenja odvernili in v slepoto, krivoverstvo, nejevero zapletli, vero zaterli, — pa vse zastonj: sv. Duh ostane v sv. cerkvi in jo vlada do konca sveta, in vrata peklenke je ne bodo premagale! — Pomislite pa tudi, koliko imamo znotranjih sovražnikov, domačih hudovoljnih červov, kateri spodjedajo sv. vero! Koliko je pohujšljivih zaničevavcov posta, praznikov, spovedi, lepiga nedolžniga življenja, de ni skorej soseske med nami, v kateri bi ne bilo kakiga nasprotnika svete vere, če že ne čisto z namenam, pa vender v djanji! Koliko hudiga se godí in govori po pivnicah, delavnicah, po hišah in terjih, po dnevi in po noči zoper čisti nauk sv. vere in zoper lepo življenje! Ali ni očitna moč sv. Duha, de zoper te in take sovražnike on sveto cerkev ohrani? O dajajmo čast in hvalo sv. Duhu, vsigamogočnimu ohranivcu sv. cerkve Božje na zemlji!

d) Kako dobro za nas pa je še čez vse to, de je Bog sv. Duha poslal, ne le samo aposteljnām in učencām, ne le sv. materi kato-liški cerkvi sploh, temuč obljubil ga je vsimu človeštvu že po Joelu preroku, rekoč: „*Svojiga Duha bom nad vse meso razlil, tudi nad svoje hlapce in dékle hočem tiste dni svojiga Duha izliti*“. Nad aposteljne je prišel sv. Duh binkoštni dan, nad nas pa pride pri sv. kerstu, ko nas s svojo posvečujočo gnado gnu-sobe greha očisti in med Božje otroke sprejme; pride v nas zlasti v zakramentu sv. birme in pri vsih sv. zakramentih, ako jih vredno prejemamo. On razsvitluje, očišuje, posvečuje, in poterjuje našo dušo s svojo vsigamogočno gnado. Razsvitluje nam um, de bi njega spoznali, vedili dobro od hudiga ločiti, očišuje nas grehov in hudih nagnjenj, posvečuje dušo, de je lepa, sveta, nedolžna ter Bogu dopadljiva, poterjuje voljo, de bi nas hudo ne premagalo in se ne pogreznili v pregrehe. Razložek je, de nad aposteljne je sv. Duh prišel z očitnimi znamenji, med šumam in v podobah gorečih jezikov in jim je moč čudežev dal, kar se zdaj več ne zgodi. To je bilo aposteljnām potrebno v sredi nejevér-skih narodov, de so jih zamogli od resnice sv. vere prepričati, nam pa tacih znamenj ni treba, ker smo že v sv. veri rojeni in zrejeni.

Sv. Duh je življenje našiga življenja, zlasti našiga dušniga življenja; on vedno in neprenehama dela za naše zveličanje. „Ljubezem“, pravi sv. Ciprijan, „nikoli ne počiva, ona je zmiram delavna; tako tudi sv. Duh, on je življenje živih, solnce, ki vse greje in živi.“ Sv. Duh človeka, ako njegovo navdajanje posluša, vedno v boljšiga in boljšiga prestvarja, mu deli prečudne darove, preobrača grešnike, poterjuje pravične. Lepo to zaznamnja sv. Gregori papež, ker pravi: „Bil si mlačin, ali sv. Duh te je storil gorečiga. On pride v mladenča Davida in stori iz njega psalmista; on napolni dušo pastirja, in stori iz njega preroka; on navdá čistiga mladenča in ga naredi sodnika nad starce. On napolni ribča, in stori iz njega učenika; on napolni preganjavea, in stori iz njega učenika narodov; on napolni cestninarja (colnarja), in stori iz njega evangelista“. — Sv. Duh je naše tolažilo. Dokler ima človek mir v sv. Duhu, kako srečin je on tudi pri mnogoterih telesnih stiskah in nesrečah; ali gorjé mu, če ga sv. Duh zapusti! Torej kliče že pobožni David toliko priserčno: „*Ne zaverzi me spred svojiga obličja, in ne odtegni mi svojiga sv. Duha!*“

In kako mu zmiram nekaj manjka, kateri je gnado sv. Duha z graham zapravlil; kako lahak in vesel pa gre od spovednice po vredno opravljeni spovedi, ker je spet tolažilo Božje ter mir sv. Duha prejel. — Sv. Duh vlada *naše nagnjenja*, posvečuje naše znotranje in odganja iz serca grešne čutila, torej ga Hugon kardinal *žgec veter* imenuje, ki pride z nebés in naše hude poželenja posuši. Sv. Bonaventura ga pripodobljuje *jugu*, ki oblake prijetniga dežja prižene, zakaj ljubezen sv. Duha sili Kristusa, z dežjem svoje gnade k nam priti. On je *studenec vode*, ki po njem večno življenje dosežemo; on je *ključ*, ki naše zaklenjeno serce odpre v Božjo čast in v prid družih ljudi (sv. Brigita).

Zadosti smo prepričani, kristjani, kaj in koliko nam sv. Duh dela in stori za naše zveličanje, kako je on luč in ogenj, ki nam po poti čednosti sveti in nas ogreva k svetosti; pristavim le še to, de gorjé in gorjé nam, ako gnade sv. Duha zametujemo, ali se jim celo zoperstavimo! Kako nevarno de je, na milost Božjo prederzno zanašati se, zlasti ko nas sv. Duh k pokori kliče, razvidimo iz gleda, ki nam ga sv. Antonin pripoveduje. Mlada ženska, ki je bila po nar ojstrejših postavah čednosti zrejena, je v smertni greh padla. Komej je bil greh storjen, ji Duh Božji hudo očita, sramota jo pokrije in vest peklí. Pa tudi hudobni sovražnik jo moti, ter si misli: Kje sim v stanu ta greh duhovnu povedati? Sramožljivost jo še v strašnejši pregreho pripravi, de greh na spovedi zamolči. Duh Božji jo spet svari, ta novi težki greh pečenje njene vesti le še zvikša. Gre v samostan, in upa, de bo svojo pregreho pri dolgi spovedi povedala, ki se opravlja pred storjeno obljubo. Res je storila sklep, svoje serce razodeti; ali zamotala in zmanjšala je greh tako, de ga spovednik ni mogel spoznati. Ta čas umerje sprednica v samostanu. Mlada oseba je tako spodbudno živela, de so bile tovaršice od tega videza ogoljufane in so si jo sprednico na mesto ranjce zvolile. Kmal potem smertno zbolí. Vedno je sama pri sebi sklepe delala, de bo že še popravila ter svoj greh na smertni postelji po vsaki ceni prav in čisto povedala, pa ker je že toliko časa na milost sv. Duha grešila, ji je tudi zdaj sramožljivost usta zaperla. Tako je svete zakramente prejela z veliko zunanjo pobožnostjo, ali kaj — ko jih je božje-ropno prejela! V smertnim rinanji je mislila, zdaj de bo vender povedala; pa, o strašna sodba Božja! pamet se ji je zmešala in v svojih grehih je umerla! Sploh so mislili, de smejo si svesti,

biti njeniga zveličanja. Ko so za njo molili, je pa Bog pripustil, de se nesrečna samostanskim prebivavcem prikaže, rekoč: *Jenjajte za me moliti! Pogubljena sim, ker sim bila v mladosti smertni greh na spovedi zamolčala.* Iši pri Bogu milosti, o človek! dokler je čas, nikar njegovih gnad slabo ne obračaj, varuj in varuj se, de ne grešiš zoper sv. Duha! Amen. — n.

Binkoštni pondeljik.

„Ko je Peter še govoril te besede, je sveti Duh padel na vse, ki so besedo poslušali.“ Djan. ap. 10, 40.

Posvečujoča gnada Božja.

Prečudna je milost in dobrota treh Božjih peršon do revniga človeka. Bog Oče ga vstvari po svoji lastni podobi, ga obdaruje pred vsimi drugimi stvarmi, ter ga nameni za večno srečo. Ko pa človek nezvest postane, ga dobri Oče ne zaverže, temuč še veči ljubezen mu skaže, in svojiga lastniga Sina pošlje, svet odrešit, kakor ravno v današnjim sv. evangellii Kristus sam govori: *Bog je svet tako ljubil, de je dal svojiga lastniga Sina, de, kdor koli vanj veruje, ne bo pogubljen, ampak večno življenje ima.* In ko ta Sin pride od Očeta, koliko se trudi za srečo in zveličanje ljudi; de bi vse rešil, se da sam radovoljno v zasramovano smert križa. Pa še pred smertjo tolaži svoje učence, in jim obljubi drugiga Učenika, ki jih bo učil vso resnico, in jih spomnil vsiga, karkoli jim je rekel. Velika obljuba, ki je pglavitni konec vsih drugih, sad Kristusoviga zasluženja; obljuba, ktere spolnjenje Božjo ljubezen v nar. viši stopinji pokaže. Večni Oče je dal Sina, Sin se je sam daroval za nas, kaj je bilo še mogoče Božji ljubezni, česa še treba za naše zveličanje? Sv. Duh, ki je Očetu in Sinu enak, ter se od obeh izhaja, pride na svet, de bi ljudi k novimu življenju obudil, jim svojo gnado delil in sploh delo odrešenja na svetu vstanovil. In ravno te praznike obhajamo spomin, kako se je Kristusova obljuba prečudno spolnila, kako je aposteljne sv. Duh napolnil in mnogotero obdaroval; kako je pozneje prišel

tudi nad druge, ki so Petrovo besedo poslušali. Zdaj je bilo spolnjeno prerokovanje, de bo Gospod poslal svojiga Duha in bo prenovljeno obličje zemlje; prerokovanje, de bo razlil svojiga Duha čez vse meso. Zdaj izraste iz razvalin Judovske shodnice novo sv. mesto, keršanska cerkev, ktere rojstni dan je ravno binkoštni praznik, ktero sv. Duh vlada skoz vse čase.

Hvalimo Gospoda za to neskončno gnado, ki jo je apostelnam in ž njimi vsi keršanski cerkvi dodelil. Vzrok imamo, ga hvaliti, ker smo tudi mi njeni otroci, ki se veselé sreče svoje matere. Pa ne le to, še več; mi sami smo tudi tempeljni sv. Duha; od njega smo prejeli nar večí dar, kteriga se na svetu vdeležiti zamoremo. Srečni, večno srečni mi, ako ta dar imamo, njegovo vrednost spoznamo in ga vedno ohranimo! Velik je ta dar, ta zaklad; njegova zguba bi bila naša nesreča; pa ga imamo v kerhki posodi, lahko se zapravi in zgubi. Kakošín dar je to? *Posvečujoča gnada Božja*, ktero od sv. Duha prejemo, po kteri on v nas prebiva. To je dragi, pa kerhki zaklad. O de bi mi njegovo vrednost spoznali ter ga vselej zvesto ohranili! In ravno od tega hočem govoriti s pomočjo sv. Duha, v čigar imenu začnem.

I. Neka preblaga devica je imela drag biser; dražji reči od njega na svetu ni bilo. Njeni peteri bratje so si z vsimi mogočimi zvijačami in prikupljivimi besedami prizadevali, dragi biser od nje spraviti, in sicer prvi, umetin risar, ji reče: Sestra moja, ako mi daš biser, ti bom izdelal mal, de lepšiga nar bolj umetni risar, Apel, ni imel. Devica reče: Nočem. Drugi, ki je bil lepotičar, ji reče: Sestra moja, če mi prepustiš biser, ti bom napravil prijetnih dišal in mazil, de prijetniših v srečni Arabii ni dobiti. Devica odgovori: Ne dam ga. Tretji, ki je bil kuhar, ji reče: Če mi boš dala dragi biser, ti bom napravil dobrih jedil, de boljših sladkosnedni cesar Viteli okusil ni. Devica mu reče: Ne maram zanje. Četerti, ki je bil godec, ji reče: Sestra, ako mi boš dala biser, ti bom napravil lepoglasno petje in soglasno godbo; de lepši tudi izurjeni Orfej nikdar slišal ni. Devica reče: Ne dam ga. Na zadnje pride petí, silen nesramnež, ter ji reče: Sestra moja, ako meni pred drugimi brati podeliš dragi biser, ti bom naklonil ženina, de se bo njegovi lepoti ves svet čudil. Devica ga z neje-

voljo zaverne in serčno odgovori, de hoče raji vse prestati, kakor ta dragi biser zgubiti. *)

Kaj pomeni ta prilika? Devica je človeška duša, in predragi biser je posvečujoča gnada Božja, ki je zaklad vsih zakladov, po Božji milosti nam po Kristusu zaslužen, od sv. Duha podeljen. Mi smo bili rojeni kakor otroci jeze Božje, sužnji satanovi. V kopeli prerojenja pa nas je sv. Duh očistil ne le vsiga madeža greha, ampak nas je tudi svete, pravične storil, de smo bili zares od znotrej prerojeni in posvečeni po gnadi in ljubezni, katero je sv. Duh v naše serca vlil, kakor pravi apostelj: *Ljubezan Božja je vlita v naše serca po sv. Duhu, ki nam je dan.* Velik dar, drag zaklad, kteriga pač malokteri po vrednosti ceni, ko vender človek na tim svetu veči sreče ne more deležen biti, kakor s posvečujočo gnado Božjo; zakaj ona mu da pravo lepoto, ga povikša, ga obogatiti, ga dela v resnici veseliga.

a) Posvečujoča gnada Božja daje duši *neizrečeno lepoto*, ktere slabi človeški jezik dopovedati, naša pamet razumeti ni v stanu. Kaj so proti nji vse druge lepote sveta, kakor le slaba senca? Lepa je na jasnim nebu svitla danica, pa lepši je duša v stanu gnade Božje; zala je med cvetečimi rožami bela lilija, pa gorši je posvečujoča gnada pravičniga; lepo goré sveče na Božjih altarjih, pa bolj se svetijo duše v gnadi Božji v očeh svetiga Boga. Zato Bog sam hvali lepoto pravične duše v Visoki pesmi rekoč: „*Kako lepa si ti, moja prijateljica, kako lepa si!*“ In v bukvah Modrosti govori sv. Duh: „*Okako lep je čist rod, ki se v čednosti sveti; njegov spomin je večn, ker pri Bogu in pri ljudeh hvalo ima!*“ Zakaj, kristjan, išeš lepote, ki bliši in zgine, tebi pa nobene vrednosti ne daje? Iši velikoveč pri sebi in pri drugih lepoto ohraniti, ki je od znotrej, in ti vrednost daje tudi v Božjih očeh. Vsa lepota Sionske hčere je od znotraj.

b) Gnada Božja človeka *neizrečeno povzdigne*, ker mu daje *prijaznost in otroštvo Božje*. Neskončen zaklad, pravi Modri, je za človeka; kateri iz njega jemljó, so Božje prijaznosti deležni. In Jezus sam nas zagotovi: *Vi ste prijatli moji, ako storite, kar vam zapovem.* Še več, stan gnade Božje nam daje pravico otrok Božjih. *Vi ste prejeli duha otroštva*, piše sv. Pavel, *v kterim kličete (k Bogu): Aba, ljubi Oče.* In sv. Janez nam milo govori: *Glejte, kakošno ljubezan nam je dal, de se otroci Božji imenuje-*

*) gl. Danica 1849.

mo in tudi smo. Po besedah aposteljnovih sam Duh daje spričevanje našimu duhu, de smo otroci Božji. Kolika čast pa je za človeka, ki je vstvarjen iz nič, pa je prijatelj Stvarnikov, njegov otrok! O čudo dobrote Božje, kliče *sv. Gregori*, nismo vredni hlapci imenovani biti, in nas imenuje prijatelj. Nar višji čast je, piše *sv. Ciril*, otrokam Božjim prištetimu biti. V koliko čast si šteje, kdor je v rodu s kraljem; v koliko čast so si Izraelci šteli, de so bili iz Abrahamoviga rodú; mi pa smo po gnadi *sv. Duha* otroci, prijatli Božji, tako rekoč njegove natore deležni; zakaj: kdor se Gospoda derži, je z njim en duh. Gnada Božja človeka nar tesneje z Bogom sklene, ker je on stanovanje *sv. Duha*, sedež živiga Boga. Zakaj od takih opravičenih je rečeno: *Ali ne veste, de so vaši udje tempelj sv. Duha, kateri je v vas, kteriga vi od Boga imate, in niste svoji.* In spet: *Vi ste tempelj živiga Boga, kakor Bog pravi; Jez bom v njih prebival, in med njimi se bom sprehajal, in bom njih Bog in oni bodo moje ljudstvo.* Ta velika čast nam pa daje tudi velike pravice; če smo namreč otroci, smo tudi erbi in sicer erbi Božji, in soerbi Jezusa Kristusa. Zaslišite to revni, zaslišite žalostni, ki skerbno hranite zaklad gnade Božje: preljubi, zdaj ste otroci Božji, bratje in soerbi Kristusovi; če tudi revni in na svetu malo čislani, ste v Božjih očeh visoko povzdignjeni. Zaslišite to drugi, ki le po posvetni časti in sreči hrepenite; kaj je vsa vaša čast in sreča, za katero se toliko trudite, proti sreči in časti Božjih prijatlov, kakor le prazna pena, prazna senca? In ko bi po besedah aposteljnovih tudi vse druge darove imeli, bi bili brez gnade Božje le bučeci bron in zvoneči kregulj.

c) Gnada Božja človeka nezmerno *obogati*. Človek v gnadi Božji je po besedah Tridentinskiga zbora ves Kristusov, in Kristus hoče biti ves njegov. Cena Jezusove kervi, sad njegove smerti, terpljenje spokornikov, molitve pravičnih, kratko: zaklad *sv. cerkve* je neizrečeno bogastvo, kteriga se opravičeni vdeležuje; do vsiga ima pravico, dokler je s Kristusom in s svetniki z vezjo gnade združen, dokler je živ ud skrivnostniga telesa Kristusa. Kadar koli se opravlja nekervava daritev, kadarkoli kristjani goreče molitve proti nebesam pošiljajo, se pomnoži zaklad njegoviga zaslužnja, ker so otroci deležni vesoljne erbšine. Še več; ta gnada nas obogati tudi po naših lastnih rokah, ker oblaži vse naše dela in opravila, ter jim daje vrednost v Božjih očeh. Vsako *sv. oprava-*

vilu, v gnadi Božji storjeno, zasluži po nauku sv. Tomaža večno življenje; nar manjši delo storjeno z dobrim namenam zadobi plačilo v nebesih in lepša krono življenja. Požirk merzle vode žejnemu podan, stopinja iz ljubezni storjena se zapiše v bukve življenja. Angeli nosijo vsak pobožni zdihljej, vsako sv. željo in zbrano molitvico pred sedež Božje milosti. Vse je sad dobriga drevesa, ki je ob potoku vsajeno, in dobriga sadu prinese ob pravim času; sad drevesa, ki neprenehama raste, še v starosti zeleni in obilno sadu obrodi. To premišljeva klič učenic gnade, sv. Avgustin: Kaj je nar bogatejši človek, ako gnade in dopadenja Božjiga nima? kaj pa ni nar revniši, ako ima gnado in prijaznost svojiga Boga? Oh, nar veči bogastvo brez gnade je siromaštvo, in nar veči revšina v gnadi je obilšina! Zato po pravici govori Modri v sv. pismu: *Čislal sim jo čez kraljestva in prestole, in sim bogastvo v primeri š njo za nič imel.* In spet drugej: *Ona je ljudem neskončno bogastvo; kateri iz njega zajemajo, so Božje prijaznosti deležni.* Zares neskončno bogastvo je posvečujoča gnada Božja; dragi kamni in zlato so le zaničljiv prah proti nji. Ona je tisti dragi biser, od kteriga Kristus v evangeliu pravi, de, ko ga je kupec najdel, je šel in je prodal vse, kar je imel, in ga je kupil.

d) Gnada Božja daje človeku pravi *mir in veselje* serca. Ves stvarjeni svet mu obilniši veselje dela; prijazniši mu solnce sveti, prijetniši so mu vse stvari na zemlji, vse mu oznanuje le Božjo modrost in dobroto; s pričujočim je zadovoljin, v prihodnost se z zaupanjem ožera, ker ima Božje kraljestvo v sebi. On svoje življenje z veseljem zroči v roke nar boljšiga Očeta, od kteriga vse, tudi britkosti, s ponižnostjo in vdanostjo sprejme. Njegovo serce ostane jasno tudi v nar temnejšim oblaku nesreče, ker solnce gnade, ki mu sveti, vse polajša, in on povsod le Božjo roko najde. Čez vse ga razveseljujejo nar čisteji veselja sv. vere, dobre vesti, keršanskih čednost. Veselo se vzdiguje njegov duh na perutih molitve čez solnce in zvezde in vživa okus rajskiga veselja; z veseljem hiti v hišo Božjo kakor v hišo ljubiga Očeta, in kakor dober otrok posluša povelje Očetovo v Božji besedi; z veseljem hiti dalje na poti keršanske popolnosti, de raste od čednosti do čednosti; in ta studenec veselja zanj nikdar ne neha, dokler je gnada Božja lepota njegoviga serca. Ko bi tudi vse zgubil, kar svet vzeti zamore, ima še zmirej nar veči edino dobroto: Boga,

ki s svojo gnado v njim prebiva, ima mir serca, ki ga svet vzeti ne more, ima prijaznost Božjo, upanje srečne večnosti, in to mu je ljubši, kakor vse, kar svet dati zamore.

Glej, tako neizrekljiva, visoka, prijetna je sreča posvečujoče gnade Božje. Velika pred Bogom, bogata za večnost, vesela med popotvanjem v ti dolini solz je duša, v kateri prebiva, katero vodi v vsim djanji. Ali je potim čuda, de sv. vera zapoveduje, jo toliko ceniti, jo tako skerbno ohraniti? Ali je čuda, de jo sveti učniki imenujejo žark večne luči, vdeleženje Božje nature? Ali je čuda, de pobožni kristjani večkrat zdihujejo in prosijo: O de bi le v gnadi Božji bili! Ali ni velikoveč čuda, de posvetni kristjani tako lahkomisljeno ta dragi zaklad zaveržejo, in bolj nespametno, kakor Ezav svoje pervorojenstvo, nar lepši pravice zapravijo? Ali ni velikoveč sleherniga dolžnost, ta dragi biser skerbno ohraniti, tolikanj bolj, ker je toliko nevarnost ga zgubiti?

II. Ta dragi biser so hotli preblagi devici njeni peteri bratje vzeti. Pet bratov pomeni pet počutkov telesa; risar pomeni očeta, lepoticar pomeni duha, kuhar pomeni okus, in tako tudi godec in nesramnež svoje telesne počutke pomenita. Leti bratje duši z velikim prikupovanjem in mnogim vabljenjem vedno posvetno vživanje in veselje ponujajo, ji slast do pozemeljskih dobrot delajo, ji luč uma ugasniti si prizadevajo, in jo v svoje poželenje neprenehama vabijo. Kakor hitro pa človek v slabo poželenje svojiga mesa privoli, je greh storjen in posvečujoča gnada zgubljena.

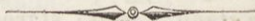
Strašna je torej misel, de je ta dragi biser, ki ima toliko vrednost in lepoto, tako hitro zgubljen, ker ga nosimo v perstenu posodi, ki se naglo ubije. Le vprašaj perve starše, kaj so storili, in zgubljena je bila gnada Božja, zapravljen dragi zaklad? Oh, eno samo poželenje jim vzame nebeško lepoto! Vprašaj nar svetjšiga kralja Davida, nar modrejšiga, Salomona, koliko je bilo treba, de sta zapravila nar lepši dar? Kratko, pregrešno poželenje je pripravilo oba ob nar večji dušno lepoto, katero sta skoz veliko let pridobila in ohranila. Prašaj sam sebe, če si že tako nesrečen bil, v smertni greh pasti, koliko je bilo treba in dragi biser je bil zgubljen? Morebiti od začetka ne več, kakor kak prederzen pogled, kaka nespodobna beseda, ki je kakor iskra tvoje serce vnela, in zrastle v strašen ogenj, ki je pokončal v tebi vse zaklade z gnado Božjo pridobljene. Vzdigne se včasih oblak, majhen, kakor dlan iz morja tvojih strast; pa ob kratkim, ko se

komaj, kakor prerokov služabnik, oberneš, je že vse nebo tvoje duše černo, luč zgine spred oči, ti začneš omahovati, in padeš v brezen pregreh! Kolikrat podere kak majhen kamen, ki se s hriba zavalí, pa med potjo zmirej večí prihaja, tudi pravičniga; ena sama slaba misel, slabo poželenje, — in razdrobi se kerhka posoda dražiga zaklada. Koliko žalostnih znamenj, ki stojé ob poljski poti vsakdanjiga življenja, nas opomni takih nesreč, ki so se drugim pripetile! Kdo zamore šteti te znamenja, ki stoje v sv. pismu in v cerkvenih zgodbah nam v podučenje in svarjenje! Zato je tudi nar bolj goreči zmed aposteljnóv, ki se je toliko trudil za kraljestvo Božje, ki je bil tako prečudno z gnadami obdarovan, ta sveti, v tretje nebesa zamaknjeni apostelj je tožil čez vedno nevarnost in svojo slabost. On čuti v svojim životu postavo, ki je nasprotna postavi duhá, on prosi Gospoda, de bi mu odvzel angela satana, ki ga bije; on želi umreti, de bi bil rešen vsih tih nevarnost; *jez nesrečni človek*, kliče on, *kdo me bo rešil tega umirajočiga telesa?* Zato so drugi izvoljeni Božji toliko storili, de bi gnado Božjo vedno ohranili, ali pa v drugo s solzami pokore pridobljene spet ne zgubili. Le beri njih življenje in se boš v lastno podučenje in osramotenje zavzel nad njih skerbnim trudem in zatajevanjem. Veliko jih je zapustilo s pobožnim Abrahamam svojo domačijo; veliko jih je bežalo z Lotam iz mesta krivice, iz kraja nečistosti in zapeljivosti. Vsi so dragi biser ogradili s plotam pokore, se vojskovali z mečem zatajevanja, zanj neprenehama čuli; radi so vsi vse darovali za ta zaklad in se srečne imeli, de so po zgubi vsiga družiga le svojo čednost oteli. Vse zato, ker so vedili, kako resnično je, kar modri Tertulijan piše, de je posvečujoča gnada — roža, ki je prečudno lepa, pa lepota lahko odpade, se hitro poškodeje; je mlado cvetje, ki po neprijetnim vetru odpade, ga vsak mraz pokonča.

Kristjani, ali je za nas menj nevarnosti, ali imamo menj hudiga nagnjenja in poželenja v sebi, kakor izvoljeni prijatli Božji? Ali nam ni slabost že prirojena in slabo nagnjenje tli v sercu, de smo vsak čas, v vsakim stanu, v vsaki starosti v nevarnosti, gnado Božjo zgubiti? Ali bomo torej mi nespametno spali dušno spanje, v katerim nam sovražnik nar lože dragi zaklad vzame? Ali bomo tako prederzni, de bomo lahkomišljeno svoj dragi biser še v nevarnost postavili? Ali ne bomo velikoveč vsi skerbni zanj vprašali, kaj naj storimo, de ga ohranimo?

Sto in sto potov je, gnado Božjo zgubiti, pa le ena je, jo ohraniti; ta pot je: *Čujte in molite*. To je pripomoček, kteriga je nar modrejši Učenik priporočal svojim učencam, ko so se za nje bližali dnevi skušnje in nevarnosti. Čujte in molite, de v skušnjavo ne padete, je tudi nam vsim rečeno. Čujte nad svojim sercam, de iskra strast, ki vedno pod pepelam tli, močno ne oživi; čujte nad svojim sercam, v kterim je vedno skrita iskra jeze in sovraštva, iskra samoprida in nevošljivosti in vsake druge pregrehe, de te nevarne iskre ne postanejo hud ogenj. Čujte nad svojimi počutki, očmi in ušesmi, jezikom in rokami, de po njih strup pregrehe in pohujšanja ne pride do serca. Čujte nad vsim svojim zadržanjem, in zaterajte svoje slabosti, de moč sovražnikova peša, zaklad gnade se pa množi. Zato mora ta čuječnost biti sklenjena z zatajevanjem samiga sebe, to je: želje svojiga mesa moramo zaterati, kolikor so Božji postavi nasprotne, ter svojo voljo in djanje po Božji postavi obravnati. Kakor blaga devica ni hotla slušati svojih pet bratov, tako tudi duša ne sme slušati peterih počutkov svojiga telesa; duh naj gospoduje, telo naj mu pokorno služi. — Zraven lastne čuječnosti in skerbi pa v toliki nevarnosti tudi Boga prosimo, *molimo*; zakaj če ravno je duh voljan, je vender le človek slab, in brez pomoči od zgorej bo zastonj njegovo čuvanje in zatajevanje; molimo, de bomo obvarovani skušnjav, v kterih bi utegnili gnado zgubiti, v drugih pa vterjeni, de bi se jim z močjo zoperstavili; imejmo v vedni molitvi serce povzdignjeno, kakor Mojzes svoje roke, in sovražnik nas nikoli premagal ne bo; molimo za dobriga Duha, kteriga bo nebeški Oče po Jezusovi obljubi vsim dal, ki ga zanj prosijo; prosimo za tega sv. Duha posebno te praznike, de nas s svojimi svetimi darovi napolni, de nas slabe poterdi, revne obogati, naše serce vsih madežev očisti, za vso popolnost vname, de tako On vedno v nas prebiva, de bi vedno v gnadi Božji živeli, in v gnadi Božji srečno umerli. Amen.

A.

K a z a l o.

Stran,

1. nedeljo po binkoštih.	
<i>Praznik presvete Trojice.</i>	
Od kerstne oblube	1
<i>Praznik sv. Rešnjiga Telesa.</i>	
Od obiskovanja sv. Rešnjiga Telesa	9
2. nedeljo po binkoštih.	
Od pogostiga sv. obhajila	18
3. nedeljo po binkoštih.	
Pobožnost k Jezusovimu sercu	27
4. nedeljo po binkoštih.	
<i>(L. 1855 ravno praznik sv. Junexa K.)</i>	
De je treba precej od mladih dni Bogu služiti	35
<i>V god svetih aposteljnov Petra in Pavla.</i>	
Velika sreča, de smo udje katoliške cerkve	43
5. nedeljo po binkoštih.	
Od pravice in krivice	53
6. nedeljo po binkoštih.	
Zaupnost v Jezusa	60
7. nedeljo po binkoštih.	
Od lažnjivih prerokov v našim sercu	69
8. nedeljo po binkoštih.	
Povračevanje in popravljanje krivice	75
9. nedeljo po binkoštih.	
Zakaj se Jezus še današnje dni nad svetam joka?	84
10. nedeljo po binkoštih.	
Drevo napuha	89
11. nedeljo po binkoštih.	
Skerb za neumerjočo dušo	97
<i>Praznik vnebovzetja Device Marije.</i>	
Ozir na Marijo, častiljivo v nebesa vzeto	103
12. nedeljo po binkoštih.	
Nekteri nagibi Boga ljubiti	112
13. nedeljo po binkoštih.	
Obilna korist vredne spovedi	120

14. nedeljo po binškoštih.*Praznik vsih angelov varhov.*

Od angelov varhov 129

Praznik rojstva Device Marije.

Marija nam v zgled 137

15. nedeljo po binškoštih.*Leta 1855 god svetiga imena Marije Device.*

Lepa ljubezen 146

16. nedeljo po binškoštih.

Posvečevanje nedelje 153

17. nedeljo po binškoštih.

Visokost in imenitnost ljubezni Božje 161

18. nedeljo po binškoštih.

Kako velik greh je preklinovanje 166

19. nedeljo po binškoštih.*Leta 1855 praznik sv. roženkranca.*

Lepota in moč sv. roženkranca 172

20. nedeljo po binškoštih.

Kakšna naj bo naša vera, de nas bo zveličala 181

21. nedeljo po binškoštih.*Leta 1855 žegnana nedelja.*

Jezus na prižnici, v spovednici, pred altarjem 187

22. nedeljo po binškoštih.

Deželjska oblast potrebna, pokoršina do nje naša dolžnost 194

Praznik vsih Svetnikov.

Omahljivost na poti proti nebesam 201

Spomin vsih vernih duš.

Zapoved trojne ljubezni nas veže, vernim dušam pomagati 211

23. nedeljo po binškoštih.*Zahvaljena nedelja.*

Darovanje svojiga serca v zahvalno daritev 220

24. nedeljo po binškoštih.

Kdo je mlačin? kaj bo z mlačnim? 227

25. nedeljo po binškoštih.

Božje kraljestvo v nas 235

26. in poslednjo nedeljo po binškoštih.

Od smertniga greha 244

Pristavek. Obhajanje svetiga Martina.

Nekoliko iz življenja sv. Martina v spodbudovanje k serčnosti v dobrim 254

1. nedeljo v adventu.

Človekov poklic 261

Praznik neomadežvaniga spočetja Marije Device.

Zakaj Marijo častimo	268
2. nedeljo v adventu.	
Samiga sebe spoznati je potrebno, pa težko	278
3. nedeljo v adventu.	
Kako zadobiti spoznanje samiga sebe	287
4. nedeljo v adventu.	
Kaj se pravi, pravo pokoro delati	294
<i>Božični praznik.</i>	
Jezusova ljubezen do nas	301
<i>V praznik sv. Štefana, perviga mučenca.</i>	
Moč sv. vere v življenji in v smerti	307
V nedeljo pred novim letam.	
Nagibi k keršanski reji otrok	314
<i>V noviga leta dan.</i>	
Nektere vodila za naše dobre sklepe.	321
<i>V praznik častitiga razglasenja Gospodoviga.</i>	
Tri zvezde na poti našiga življenja	329
Pervo nedeljo po razglasenji Gospodovim.	
Slabe družine.	337
Pervo predpepelnično nedeljo.	
<i>Praznik sladkiga imena Jezusa.</i>	
Kaj pomeni ime Jezus? kako ga izgovarjati?	346
Drugo predpepelnično nedeljo.	
Božja beseda	352
<i>V god očiševanja Device Matere Marije ali v svečnico.</i>	
Lepota in vrednost svete čistosti	360
Tretjo predpepelnično nedeljo.	
Jezusovo terpljenje nas uči spoznati svojo pregreho in Božjo milost	368
1. nedeljo v postu.	
Od posta	375
2. nedeljo v postu.	
Zapeljivcam kratek premislik	382
3. nedeljo v postu.	
Potreba in lastnosti sv. spovedi	388
4. postno ali sredpostno nedeljo.	
Priprava za sv. obhajilo	397
5. postno ali tiho nedeljo.	
Sveta maša	404
6. postno ali cvetno nedeljo.	
Šveti križev pot	413

V praznik svetiga Jožefa.

Tudi samo z mislimi storjeni grehi so smertni grehi, in njih kazen peklenški ogenj 421

Veliki petik.

Ljubezen križaniga Jezusa 430

Velikonočno nedeljo.

Kako visoko nas je Sin Božji s svojim vstajenjem povzdignil, kako močno je našo vero poterdil 438

Velikonočni pondeljik.

Tri rožice na Jezusovim grobu 447

V god oznanjenja devici materi Marii.

Mariino in naše zročenje v Božjo voljo 452

1. nedeljo po veliki noči.

Kdaj se z mislimi greši? 463

2. nedeljo po veliki noči.

Kaj je dobri pastir do nas? Kakošni bodimo mi proti njemu? 470

3. nedeljo po veliki noči.

Terpljenje na svetu je ključ od nebeških vrat 477

4. nedeljo po veliki noči.

Kratek pogled v večnost 484

5. nedeljo po veliki noči.

Zakaj in kako stanovitno moliti? 489

V praznik Kristusoviga vnebohoda.

Kristusov vnebohod naša sreča in naše veselje 496

6. nedeljo po veliki noči.

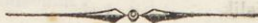
Priprava za sv. Duha 502

Binkoštno nedeljo.

Sveti Duh luč in oginj 508

Binkoštni pondeljik.

Posvečujoča gnada Božja 518

1
10
38
47
52
63
70
77
84
89
96
102
108
118

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

000155

00000320698

V Ljubljani 1856.

Natisnil Jožef Blaznik.

